SKLEP KOMISIJE (EU) 2025/1235

z dne 24. marca 2025

o ukrepu državne pomoči SA.54155 (2021/NN), ki ga je izvedla Španija – arbitražna odločba v prid podjetju Antin

(notificirano pod dokumentarno številko C(2025) 1781)

(Besedilo v angleškem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 108(2), prvi pododstavek, Pogodbe,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1), točka (a), Sporazuma,

po pozivu zainteresiranim stranem, naj predložijo svoje pripombe v skladu z navedenima določbama ([1]), in ob upoštevanju teh pripomb,

ob upoštevanju naslednjega:

1. POSTOPEK

(1) Španija je z elektronskim obvestilom z dne 17. aprila 2019 v skladu s členom 108(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) Komisiji priglasila arbitražno odločbo, ki jo je 15. junija 2018 izdalo arbitražno sodišče, ustanovljeno pod okriljem Mednarodnega centra za reševanje investicijskih sporov (v nadaljnjem besedilu: ICSID), v arbitražnem postopku Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. in Antin Energia Termosolar B.V. (v nadaljnjem besedilu skupaj: Antin) proti Španiji ([2]). Z odločbo, izdano po koncu navedenega postopka, kakor je bila spremenjena 29. januarja 2019 s sklepom arbitražnega sodišča o popravku ([3]), se odredi plačilo nadomestila podjetju Antin v višini 101 milijona EUR, skupaj z obrestmi na ta znesek in prispevkom k stroškom arbitražnega postopka, ki ga plača Španija, ker je kršila Pogodbo o energetski listini ([4]) (v nadaljnjem besedilu: odločba).

(2) Španija je s priglasitvijo odločbe ravnala v skladu s svojo obveznostjo iz člena 108(3) PDEU, na katero je opozorjeno tudi v Sklepu Komisije z dne 10. novembra 2017 v zadevi SA.40348 ([5]) (v nadaljnjem besedilu: sklep Komisije iz leta 2017).

(3) Komisija je Španijo z dopisom z dne 19. julija 2021 (v nadaljnjem besedilu: sklep o začetku postopka) obvestila, da bo v zvezi z odločbo začela postopek iz člena 108(2) Pogodbe PDEU.

([1]) UL C 450, 5.11.2021, str. 5.
([2]) Zadeva ICSID št. ARB/13/31. Podrobnosti so na voljo tukaj: https://icsid.worldbank.org/cases/case-database/case-detail?CaseNo=ARB/13/31.
([3]) Glej opombo 2.
([4]) Pogodba o energetski listini je mednarodni sporazum, ki se uporablja v energetskem sektorju. Decembra 1994 so jo med drugim podpisali Evropska unija (v nadaljnjem besedilu: Unija) ter Španija, Nizozemska in Luksemburg, veljati pa je začela aprila 1998. (glej Sklep Sveta in Komisije 98/181/ES, ESPJ, Euratom z dne 23. septembra 1997 (UL L 69, 9.3.1998, str. 1)). Določbe Pogodbe o energetski listini vključujejo zaščito naložb, trgovino z energetskimi materiali in izdelki, tranzit in reševanje sporov. Unija je junija 2024 odstopila od Pogodbe o energetski listini (glej Sklep Sveta 2024/1638 z dne 30. maja 2024). Od Pogodbe o energetski listini je aprila 2024 odstopila tudi Španija.
([5]) Sklep Komisije C(2017) 7384 final z dne 10. novembra 2017 o državni pomoči SA.40348 (2015/NN) – Španija – Podpora proizvodnji električne energije iz obnovljivih virov, soproizvodnje in odpadkov (UL 2017/C 442/01), uvodna izjava 165.

(4) Sklep o začetku postopka je bil objavljen v *Uradnem listu Evropske unije* ([6]). Komisija je zainteresirane strani pozvala, naj predložijo svoje pripombe na sklep o začetku postopka.

(5) Komisija je prejela pripombe 23 zainteresiranih strani, vključno s podjetjem Antin. Španija ni predložila pripomb k sklepu o začetku postopka. Komisija je z dopisoma z dne 1. februarja 2022 in 25. novembra 2022 te pripombe posredovala Španiji in ji dala priložnost, da se odzove nanje. Španija je svoje pripombe posredovala z dopisi z dne 20. aprila 2022, 3. januarja 2023, 27. novembra 2023 in 29. januarja 2024.

(6) Španija je dodatne informacije predložila 6. marca 2025.

(7) Španski organi so se 4. marca 2025 izjemoma strinjali, da se odpovejo pravicam iz člena 342 PDEU v povezavi s členom 3 Uredbe Sveta št. 1/1958 ([7]) ter da se ta sklep sprejme in priglasi v angleškem jeziku.

2. OZADJE V POVEZAVI Z ARBITRAŽO ZNOTRAJ EU ([8])

(8) Kot je Komisija dosledno upoštevala ([9]) in kot je odločilo Sodišče ([10]), so mehanizmi za reševanje sporov med vlagatelji in državo znotraj EU, ki izhajajo iz bilateralnih investicijskih pogodb in Pogodbe o energetski listini, v nasprotju s pravom Unije, zlasti s členom 19(1) Pogodbe o Evropski uniji (v nadaljnjem besedilu: PEU), členoma 267 in 344 PDEU ter načelom avtonomije pravnega reda EU.

(9) Sodišče je s sodbo z dne 6. marca 2018 v zadevi Achmea razsodilo, da arbitražne klavzule med vlagatelji in državo v bilateralnih investicijskih pogodbah znotraj EU niso združljive s Pogodbama EU, zlasti s členoma 267 in 344 PDEU, ker posegajo v avtonomijo prava Unije ([11]).

(10) Razlogovanje iz sodbe v zadevi Achmea velja tudi za uporabo Pogodbe o energetski listini znotraj EU, kot je navedlo Sodišče v sodbi v zadevi Komstroy ([12]). Sodišče je v tej sodbi razsodilo, da je namen določbe, kot je člen 26 Pogodbe o energetski listini, dejansko urejati dvostranske odnose med dvema pogodbenicama Pogodbe o energetski listini podobno kot določba bilateralne investicijske pogodbe, ki se je obravnavala v zadevi Achmea, v kateri je bila izdana sodba ([13]). Sodišče je dodalo, da bi se z arbitražnimi postopki znotraj EU, začetimi v skladu s členom 26 Pogodbe o energetski listini, iz pristojnosti sodišč držav članic in s tem iz sistema pravnih sredstev, ki ga morajo države članice na podlagi člena 19(1), drugi pododstavek, PEU vzpostaviti na področjih, ki jih ureja pravo Unije, izključili spori, ki se lahko nanašajo na uporabo ali razlago tega prava ([14]). Sodišče je ugotovilo, da je treba torej člen 26(2), točka (c), Pogodbe o energetski listini razlagati tako, da se ne uporablja za spore med državo članico in vlagateljem iz druge države članice v zvezi z naložbo, ki jo je vlagatelj izvedel v prvi državi članici ([15]).

([6]) UL C 450, 5.11.2021, str. 5.
([7]) Uredba Sveta št. 1 o določitvi jezikov, ki se uporabljajo v Evropski gospodarski skupnosti (UL 17, 6.10.1958, str. 385).
([8]) Glej tudi sklep Komisije iz leta 2017, oddelek 3.5.3.
([9]) Glej na primer oddelek 3.5.3 sklepa Komisije iz leta 2017 in uvodno izjavo 160 sklepa o začetku postopka.
([10]) V zvezi s tem glej sodbo Sodišča (veliki senat) z dne 6. marca 2018, Slowakische Republik/Achmea BV, C-284/16, EU:C:2018:158 (v nadaljnjem besedilu: sodba v zadevi Achmea), in sodbo z dne 2. septembra 2021, République de Moldavie/Komstroy LLC, C-741/19, EU:C:2021:655 (v nadaljnjem besedilu: sodba v zadevi Komstroy).
([11]) Glej točke 58 do 60 sodbe v zadevi Achmea.
([12]) Glej točki 65 in 66 sodbe v zadevi Komstroy.
([13]) Glej točko 64 sodbe v zadevi Komstroy.
([14]) Glej točko 59 sodbe v zadevi Komstroy.
([15]) Glej točko 66 sodbe v zadevi Komstroy.

(11) V sklepu v zadevi Romatsa je Sodišče poleg tega razsodilo, da arbitražna odločba, izdana v postopku med državo članico in vlagateljem iz druge države članice na podlagi arbitražne klavzule, določene v mednarodnem sporazumu, ni združljiva s pravom Unije, zlasti s členoma 267 in 344 PDEU, in zato ne more imeti nobenega učinka ter je ni mogoče izvršiti ([16]). Taka odločba torej ne more imeti nobenega učinka in je torej ni mogoče izvršiti za plačilo nadomestila, dodeljenega z navedeno odločbo. V takem primeru sodišče države članice v nobenem primeru ne sme nadaljevati z izvrševanjem take odločbe, da bi upravičencem omogočilo pridobitev plačila odškodnine, ki jim jo je dodelilo ([17]).

(12) Komisija in države članice so sprejele več ukrepov za izvajanje sodb Sodišča ali drugačno zagotavljanje njihove učinkovitosti.

(13) Države članice so 15. januarja 2019 podpisale izjavo o posledicah sodbe Sodišča v zadevi Achmea in o zaščiti naložb v Evropski uniji ([18]).

(14) Dne 5. maja 2020 je 23 držav članic podpisalo sporazum o prenehanju veljavnosti bilateralnih investicijskih pogodb znotraj EU, ki je začel veljati 29. avgusta 2020 ([19]). Druge države članice so svoje bilateralne investicijske pogodbe znotraj EU prekinile dvostransko, tako da so bile vse bilateralne investicijske pogodbe znotraj EU uradno črtane iz pravnega reda ([20]).

(15) EU in države članice so 26. junija 2024 podpisale izjavo o pravnih posledicah sodbe Sodišča v zadevi Komstroy in o skupnem razumevanju glede neuporabe člena 26 Pogodbe o energetski listini kot podlage za arbitražne postopke znotraj EU. Zaključile so tudi pogajanja o besedilu formalnega mednarodnega sporazuma med njimi, katerega namen je končati nadaljevanje arbitražnih postopkov znotraj EU, ki so v nasprotju s pravom Unije ([21]). V izjavi in sporazumu je v korist sodišč in arbitražnih sodišč zlasti pojasnjeno, da se arbitražna klavzula iz Pogodbe o energetski listini ne uporablja – in se nikoli ni uporabljala – za odnose med vlagateljem iz EU in drugo državo članico.

(16) Zaradi izčrpnosti Komisija navaja, da sta Unija in Euratom 27. junija 2024 depozitarja Pogodbe o energetski listini uradno obvestila o odstopu od Pogodbe o energetski listini ([22]), ker je bilo ugotovljeno, da Pogodba o energetski listini brez bistvenih sprememb ni več združljiva z načeli Pariškega sporazuma, zahtevami glede trajnostnega razvoja in boja proti podnebnim spremembam ter sodobnimi standardi zaščite naložb. Poleg tega, kot je pojasnjeno v obrazložitvenem memorandumu predloga sklepa o odstopu od Pogodbe o energetski listini, Pogodba o energetski

([16]) Sklep Sodišča z dne 21. septembra 2022, Romatsa in drugi, C-333/19, EU:C:2022:749, točke 42 do 44.

([17]) Sklep Sodišča z dne 21. septembra 2022, Romatsa in drugi, C-333/19, EU:C:2022:749, točka 44; glej tudi sodbo z dne 14. marca 2024, Evropska komisija/Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska, C-516/22, EU:C:2024:231, točke 85 do 87.

([18]) Glej https://finance.ec.europa.eu/system/files/2019-01/190117-bilateral-investment-treaties_en.pdf.

([19]) Sporazum o prenehanju veljavnosti bilateralnih investicijskih pogodb med državami članicami Evropske unije (UL L 169, 29.5.2020, str. 1).

([20]) Decembra 2024 je Komisija proti Združenemu kraljestvu začela postopek pred Sodiščem, ker ni prekinilo svojih bilateralnih investicijskih pogodb znotraj EU s šestimi državami članicami EU (UL C, C/2025/1222, 3.3.2025).

([21]) Sporazum o razlagi in uporabi Pogodbe o energetski listini med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njunimi državami članicami (COM(2024) 257 final).

([22]) V zvezi s tem glej Sklep Sveta (EU) 2024/1638 z dne 30. maja 2024 o odstopu Unije od Pogodbe o energetski listini (UL L, 2024/1638, 5.6.2024) in Sklep Sveta (EU) 2024/1677 z dne 30. maja 2024 o odobritvi odstopa Evropske skupnosti za atomsko energijo od Pogodbe o energetski listini (UL L, 2024/1677, 13.6.2024). Poleg Unije in Euratoma so od Pogodbe o energetski listini odstopile ali nameravajo odstopiti tudi nekatere države članice. Italija je od pogodbe enostransko odstopila leta 2015. Francija je od pogodbe odstopila z učinkom od 8. decembra 2023, Nemčija z učinkom od 20. decembra 2023, Poljska z učinkom od 29. decembra 2023, Luksemburg z učinkom od 17. junija 2024, Španija z učinkom od 16. aprila 2024, Slovenija z učinkom od 14. oktobra 2024, Portugalska z učinkom od 2. februarja 2025, Irska z učinkom od 27. aprila 2025, Nizozemska z učinkom od 28. junija 2025 in Danska z učinkom od 4. septembra 2025.

listini ni združljiva z načelom avtonomije prava Unije, saj ne vključuje nekaterih zaščitnih ukrepov, ki jih je Sodišče opredelilo v mnenju o sporazumu CETA ([23]), v katerem je ugotovilo, da arbitražne odločbe ne bi „učinkovale tako, da bi bilo institucijam Unije preprečeno delovanje v skladu z njenim ustavnim okvirom“ ([24]). Španija je o svojem odstopu od Pogodbe o energetski listini depozitarja uradno obvestila aprila 2024. Odstop začne veljati eno leto od datuma uradnega obvestila depozitarju.

3. OZADJE ŠPANSKIH PODPORNIH UKREPOV ZA OBNOVLJIVE VIRE ENERGIJE

(17) V tem oddelku Komisija kot ozadje navaja kratek opis španskih shem za obnovljive vire energije, ki so privedle do arbitražnega postopka in nazadnje do odločbe.

(18) Španija je leta 2007 vzpostavila gospodarsko shemo premij, namenjeno spodbujanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov, ki so jo urejali kraljeva odloka 661/2007 in 1578/2008 ter kraljevi zakonodajni odlok 6/2009 (v nadaljnjem besedilu: shema iz leta 2007), da bi prenesla Direktivo 2001/77/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([25]), ki je prva direktiva Unije o energiji iz obnovljivih virov. Španija te sheme ni priglasila Komisiji kljub izrecnemu opozorilu iz uvodne izjave 12 navedene direktive, da se člena 87 in 88 Pogodbe ES (zdaj člena 107 in 108 PDEU) uporabljata za sheme podpore, ki so jih države članice vzpostavile za prenos navedene direktive. Zato Komisija sheme iz leta 2007 ni nikoli odobrila v skladu s pravili o državni pomoči.

(19) Španija je v letih 2012 in 2013 shemo iz leta 2007 spremenila v okviru druge direktive Unije o energiji iz obnovljivih virov (Direktiva 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta) ([26]). V členu 3(3) navedene direktive je opozorjeno na obveznost, da se sheme podpore priglasijo kot ukrepi državne pomoči. Prvič, z zakonom 15/2012 je bilo odpravljeno nadomestilo za električno energijo, proizvedeno z zemeljskim plinom. Španija je leta 2013 sprejela dodatne spremembe. Shemo, spremenjeno leta 2013, urejajo kraljevi zakonodajni odlok 9/2013, zakon 24/2013, kraljevi odlok 413/2014 ter odloka IET/1045/2014 in IET/1459/2014 (v nadaljnjem besedilu: shema iz leta 2013). V shemi iz leta 2013 so ohranjene bistvene značilnosti sheme iz leta 2007, za izračun nadomestila za obrate za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov pa se uporablja drugačna metodologija kot v shemi iz leta 2007. Španija je v skladu s svojimi obveznostmi iz člena 108 PDEU shemo iz leta 2013 Komisiji, sicer z zamudo, priglasila 22. decembra 2014. Komisija je v sklepu iz leta 2017 ugotovila, da je shema iz leta 2013 skladna s smernicami o državni pomoči za varstvo okolja in energijo za obdobje 2014–2020 ([27]) in je zato združljiva z notranjim trgom. V navedenem sklepu so bila ocenjena tudi plačila, izvedena v okviru sheme iz leta 2007 za obrate, ki so še naprej prejemali podporo v okviru sheme iz leta 2013.

3.1 Shema iz leta 2007

(20) Španija je v letih 2007, 2008 in 2009 sprejela kraljeva odloka 661/2007 in 1578/2008 ter kraljevi zakonodajni odlok 6/2009, s katerimi je bila vzpostavljena shema iz leta 2007. Upravljavci generatorjev energije iz obnovljivih virov so lahko izbirali med dvema možnostma za pridobitev podpore v okviru sheme iz leta 2007. Prva možnost je vključevala prejemanje fiksne tarife na kWh proizvedene energije (možnost zagotovljene odkupne cene), ki se letno posodablja glede na indeks cen življenjskih potrebščin. Druga možnost je vključevala prodajo električne energije na trgu in prejemanje premije na kWh prodane električne energije poleg tržne cene (možnost prejemanja premije).

([23]) Mnenje Sodišča 1/17 z dne 30. aprila 2019, Celoviti gospodarski in trgovinski sporazum med Kanado in EU (CETA).
([24]) COM/2023/447 final, ki vsebuje sklicevanja na Mnenje 1/17 (CETA), točke 152 do 161.
([25]) Direktiva 2001/77/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. septembra 2001 o spodbujanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije na notranjem trgu z električno energijo (UL L 283, 27.10.2001, str. 33).
([26]) Direktiva 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 2001/77/ES in 2003/30/ES (UL L 140, 5.6.2009, str. 16).
([27]) Sporočilo Komisije – Smernice o državni pomoči za varstvo okolja in energijo za obdobje 2014–2020 (UL C 200, 28.6.2014, str. 1).

(21) Tarifa v okviru možnosti zagotovljene odkupne cene in premija v okviru možnosti prejemanja premije sta bili izračunani na podlagi običajnih stroškov in prihodkov standardnih obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov. Španski organi so ocenili začetne naložbene stroške, stroške obratovanja in vzdrževanja standardnih obratov ter tržno ceno.

(22) Donosnost sončne termoelektrične energije je bila določena na do 8 % za obrate, ki so se odločili za tarife, ter med 7 % in 11 % za obrate, ki sodelujejo na veleprodajnem trgu in prejemajo premijo ([28]).

(23) Poleg tega so bili obrati za proizvodnjo koncentrirane sončne energije upravičeni do prejemanja tarife/premije v okviru sheme iz leta 2007 tudi za električno energijo, proizvedeno iz fosilnih goriv/zemeljskega plina, kadar so se uporabljali v kombinaciji z obnovljivimi viri energije, da se zagotovita stabilna proizvodnja in oskrba, če delež take električne energije ni presegel 12 % skupne proizvedene električne energije v primeru tarife in 15 % skupne proizvedene električne energije v primeru premije ([29]).

(24) Za pridobitev podpore v okviru sheme iz leta 2007 so morali potencialni upravičenci predložiti vlogo španskemu generalnemu direktoratu za energetsko politiko in rudarstvo.

(25) Shema se je financirala s pristojbinami za dostop do omrežja, ki so bile odjemalcem električne energije in uporabnikom omrežja naložene z zakonom 54/1997 o elektroenergetskem sektorju (spremenjenim leta 2013 z zakonom 24/2013) in kraljevim odlokom 2017/1997. Španski organi trdijo, da je bilo plačilo pristojbin za dostop do omrežja za odjemalce in uporabnike omrežja obvezno. Trdijo tudi, da je shema iz leta 2007 pomenila državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, in se sklicujejo zlasti na uvodno izjavo 158 sklepa Komisije iz leta 2017.

(26) Zlasti člen 17, odstavka (1) in (3), zakona 54/1997 o elektroenergetskem sektorju je določal, da mora španska vlada sprejeti določbe, potrebne za izvajanje sistema pristojbin za dostop do omrežja. Pristojbine so določene na podlagi stroškov reguliranih dejavnosti sistema. Ti vključujejo stalne stroške elektroenergetskega sistema ter stroške diverzifikacije in zanesljivosti oskrbe. Španska vlada naj bi določila metodologijo za izračun pristojbin. V členu 4.g.1 kraljevega odloka 2017/1997 stroški diverzifikacije in zanesljivosti oskrbe vključuje stroške, ki izhajajo iz sheme iz leta 2007.

(27) S kraljevim odlokom 2017/1997 je bila Comisión Nacional de Energía (nacionalna komisija za energijo), tj. državni organ, ki je bil vključen v nacionalno komisijo za trge in konkurenco (v nadaljnjem besedilu: CNMC), pooblaščena, da sredstva, zbrana za kritje stalnih stroškov elektroenergetskega sistema ter stroškov diverzifikacije in zanesljivosti oskrbe, s poznejšimi poravnavami prenese na ustrezne upravičence. V prilogah k odloku so bili opredeljeni tudi upravičenci poravnav in matematične formule, ki se uporabljajo, ter urejen sam postopek poravnave v skladu z vnaprej določenimi objektivnimi parametri.

(28) Pravni okvir mehanizma financiranja v okviru sheme iz leta 2007 je enak tistemu, ki ga je Sodišče ocenilo v zadevi Elcogás ([30]).

3.2 **Shema iz leta 2013**

(29) Kot je navedeno v uvodni izjavi 19, je Španija od leta 2012 uvedla več pravnih aktov, s katerimi je bila spremenjena shema iz leta 2007.

([28]) Točka 91 odločbe.

([29]) Glej člen 2(1) kraljevega odloka 661/2007.

([30]) Sklep Sodišča z dne 22. oktobra 2014, Elcogás SA/Administración del Estado in Iberdrola SA, C-275/13, EU:C:2014:2314. Sodišče je v točki 23 navedenega sklepa ugotovilo, da je zadevni mehanizem nadomestil mogoče pripisati državi, ker je bil vzpostavljen ter urejen z zakonom 54/1997 in kraljevim odlokom 2017/1997. Na podlagi iste pravne podlage je ugotovilo tudi, da se je mehanizem nadomestil za dodatne stroške financiral iz državnih sredstev. Ugotovilo je zlasti, da je bil z ministrskim odlokom letno določen znesek pristojbin za dostop do omrežja, ki so bile naložene vsem domačim končnim odjemalcem in uporabnikom omrežja. Poleg tega je nacionalna komisija za energijo, ki je državni organ, upravljala tako zbrana sredstva in v zvezi s tem ni imela nobene diskrecijske pravice. Mehanizem financiranja v okviru sheme iz leta 2007 je v bistvu enak mehanizmu, ki ga je preučilo Sodišče.

(30) S kraljevim zakonodajnim odlokom 2/2013 z dne 1. februarja 2013 je bil med drugim ukinjen mehanizem posodabljanja zagotovljenih odkupnih cen v skladu z indeksom cen življenjskih potrebščin in nadomeščen z nižjim indeksom.

(31) Španija je nato sprejela naslednje pravne akte, s katerimi je bila vzpostavljena shema iz leta 2013 ([31]): kraljevi zakonodajni odlok 9/2013 z dne 12. julija 2013, zakon 24/2013 z dne 26. decembra 2013 o elektroenergetskem sektorju, kraljevi odlok 413/2014 z dne 6. junija 2014 ter odloka IET/1045/2014 in IET/1459/2014.

(32) Shema iz leta 2013 je razdeljena na šestletna regulativna obdobja. Prvo regulativno obdobje je trajalo od 14. julija 2013 do 31. decembra 2019. Drugo se je začelo 1. januarja 2020.

(33) Shema iz leta 2013 je zagotovila podporo (i) obratom za soproizvodnjo, (ii) obratom za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov in (iii) drugim obratom, ki uporabljajo vsaj 70 % odpadkov za proizvodnjo energije in črne lužine ([32]).

(34) Do podpore v okviru sheme iz leta 2013 sta upravičeni naslednji vrsti obratov:

(a) obrati, ki jim je bila pomoč v okviru te sheme dodeljena po začetku veljavnosti kraljevega odloka 413/2014 z dne 11. junija 2014 (v nadaljnjem besedilu: na novo podprti obrati);

(b) obrati, ki so bili že upravičeni do podpore ali so jo že prejemali na podlagi sheme iz leta 2007, ko je 14. julija 2013 začel veljati kraljevi zakonodajni odlok 9/2013 (v nadaljnjem besedilu: predhodno podprti obrati).

(35) Pomoč v okviru sheme iz leta 2013 se dodeli v obliki premije poleg prihodkov, ustvarjenih na trgu. Namenjena je podprtim tehnologijam, da konkurirajo pod enakimi pogoji kot druge tehnologije na trgu z razumno stopnjo donosnosti, ki je bila izračunana na 7,398 % za predhodno podprte obrate ([33]) in 7,503 % za na novo podprte obrate. Premija je sestavljena iz dveh elementov: nadomestila za naložbe in, če je ustrezno, nadomestila za obratovanje.

(36) Za določitev zneska pomoči, ki ga je treba izplačati, se obrati razvrstijo v eno od različnih vrst standardnih obratov na podlagi njihovih posameznih značilnosti. Merila za nadomestila, ki se uporabljajo za posamezne obrate, so določena z ministrskim odlokom in vključujejo: vrsto tehnologije, zmogljivost proizvodnje električne energije, datum začetka obratovanja, življenjsko dobo, elektroenergetski sistem/lokacijo obrata, standardne prihodke, ustvarjene s prodajo električne energije na trgu, običajne stroške obratovanja, potrebne za opravljanje dejavnosti, in ure obratovanja (z najnižjo in najvišjo vrednostjo). Nadomestilo, do katerega je upravičen posamezen obrat, se izračuna na podlagi meril za nadomestila za standardni obrat in značilnosti samega obrata (kot je dejansko število obratovalnih ur).

(37) Shema iz leta 2013 se delno financira iz splošnega državnega proračuna, delno pa iz tarif za dostop do omrežja in dajatev, naloženih odjemalcem električne energije, imenovanih tudi „prihodki iz elektroenergetskega sistema“. Ta mehanizem financiranja je bil uveden z zakoni 15/2012, 17/2012 in 24/2013.

(38) Glavne razlike med shemo iz leta 2007 in shemo iz leta 2013 je mogoče povzeti na naslednji način:

(a) v okviru sheme iz leta 2013 so proizvajalci energije iz obnovljivih virov upravičeni do premije poleg tržne cene električne energije, ki jo proizvedejo, namesto da bi lahko izbirali med zagotovljeno odkupno ceno in premijo kot v okviru sheme iz leta 2007;

(b) s shemo iz leta 2013 je bila s 1. januarjem 2013 ukinjena podpora za električno energijo, proizvedeno iz fosilnih goriv/zemeljskega plina ([34]);

([31]) Za izčrpen seznam pravne podlage sheme iz leta 2013 glej oddelek 2.1 sklepa Komisije iz leta 2017.
([32]) Za podrobnosti o upravičenih tehnologijah glej uvodno izjavo 14 sklepa Komisije iz leta 2017.
([33]) Ta stopnja se je uporabljala v prvem regulativnem obdobju (2014–2019). Od drugega regulativnega obdobja naprej je stopnja 7,09 %, če se ne uporabi druga dodatna določba kraljevega zakonodajnega odloka 17/2019, da se ohrani donosnost iz prejšnjega obdobja.
([34]) Odločba, točki 139 in 140.

(c) v shemi iz leta 2013 je predvideno večje število standardnih obratov kot v shemi iz leta 2007. V kraljevem odloku 661/2007 (tj. v shemi iz leta 2007) je bil določen samo en standardni obrat (Caso Tipo (v nadaljnjem besedilu: CT)) v primerjavi z 20 standardnimi obrati (Instalaciones Tipo (v nadaljnjem besedilu: IT)), opredeljenimi v kraljevem odloku 413/2014 (tj. v shemi iz leta 2013). V nasprotju s shemo iz leta 2007 so v shemi iz leta 2013 upoštevani razlike med različnimi tehnologijami in leto, v katerem so obrati začeli obratovati, kot je opisano v uvodni izjavi 36;

(d) v okviru sheme iz leta 2013 se lahko vsak od parametrov nadomestila, opisanih v uvodni izjavi 36, pregleda vsakih šest let (vsako regulativno obdobje), vključno z razumno donosnostjo za preostalo življenjsko dobo standardnih obratov, medtem ko so v okviru sheme iz leta 2007 parametri nadomestila, potem ko so bili določeni, ostali nespremenjeni, razen dejstva, da so vezani na indeks cen življenjskih potrebščin;

(e) v okviru sheme iz leta 2007 in sheme iz leta 2013 je podpora sorazmerna s količino proizvedene električne energije. Vendar medtem ko je v okviru sheme iz leta 2007 podpora neposredno in izključno sorazmerna s količino proizvedene električne energije, je v shemi iz leta 2013 določeno število enakovrednih obratovalnih ur glede na zmogljivost obrata. Nadomestilo se plača samo za te ure.

3.3 **Sklep Komisije iz leta 2017**

(39) Kot je navedeno v uvodni izjavi 19, je Komisija v sklepu iz leta 2017 shemo iz leta 2013 odobrila kot združljivo z notranjim trgom.

(40) Vsi obrati, ki so bili prvotno upravičeni do sheme iz leta 2007, so bili samodejno upravičeni tudi do podpore v okviru sheme iz leta 2013. Komisija je pri ocenjevanju združljivosti sheme iz leta 2013 v sklepu iz leta 2017 upoštevala vsoto plačil, ki so jih izvedli predhodno podprti obrati v okviru sheme iz leta 2007 in sheme iz leta 2013, da bi preverila neobstoj prekomernega nadomestila ([35]).

(41) Natančneje, Komisija je sorazmernost pomoči, dodeljene predhodno podprtim obratom v skladu z odstavkom 131, točka (a), smernic o državni pomoči za varstvo okolja in energijo, ocenila na podlagi izračunov denarnega toka 21 standardnih obratov, ki so bili reprezentativni za različne tehnologije in vrste obratov, podprte s shemo iz leta 2013 (glej uvodno izjavo 120 sklepa Komisije iz leta 2017). Ti vključujejo pretekle prihodke od prodaje (vključno s tistimi, ki izhajajo iz sheme iz leta 2007 za predhodno podprte obrate), pričakovane prihodnje prihodke od prodaje, začetne naložbene stroške, stroške obratovanja in nadomestilo, ki se dodeli vsakemu obratu za dejavnosti in naložbe. Komisija je za vse navedene primere preverila, da pomoč ni presegla tistega, kar je potrebno za povračilo začetnih naložbenih stroškov in ustreznih stroškov obratovanja, skupaj s stopnjo razumne donosnosti, ki temelji na preteklih in ocenjenih stroških ter tržnih cenah (7,503 % pred obdavčitvijo za na novo podprte obrate in 7,398 % za predhodno podprte obrate). V sklepu iz leta 2017 je ugotovila, da se zdi, da so navedene stopnje donosnosti v skladu s stopnjami donosnosti, ki se uporabljajo za podobne ukrepe (projekti na področju energije iz obnovljivih virov in soproizvodnje z visokim izkoristkom), ki jih je Komisija odobrila, in da niso privedle do prekomernega nadomestila. Enak sklep je sprejela v zvezi s prihodnjo revizijo parametrov nadomestila, saj bi se prihodnja plačila izračunala tako, da bi neto sedanja vrednost naložbe ostala enaka nič ([36]).

4. **NALOŽBA PODJETJA ANTIN**

4.1 **Obrata Andasol**

(42) Obrata Andasol 1 in Andasol 2 sta obrata za koncentracijo sončne energije z zmogljivostjo 49,9 MW, ki se nahajata v Granadi v južni Španiji (v nadaljnjem besedilu skupaj: obrata Andasol). Sta v lasti in upravljanju podjetij Andasol-1 Central Termosolar UNO S.L. in Andasol-2 Central Termosolar DOS (v nadaljnjem besedilu skupaj: podjetji Andasol).

([35]) Glej uvodni izjavi 4 in 156 sklepa Komisije iz leta 2017.
([36]) Glej uvodno izjavo 120 sklepa Komisije iz leta 2017.

(43) Gradnja obratov Andasol je bila končana v letih 2008 in 2009. Obrat Andasol 1 je končno potrdilo o začetku obratovanja prejel 25. novembra 2008 in je bil v upravni register obratov za proizvodnjo električne energije vpisan 24. aprila 2009, obrat Andasol 2 pa je potrdilo o začetku obratovanja prejel 5. junija 2009, v upravni register pa je bil vpisan 22. decembra 2009 ([37]).

(44) Obrata Andasol sta prejemala podporo v okviru sheme iz leta 2007. Glede na podatke, ki jih je predložila Španija, sta prejemala premijo od začetka obratovanja do konca leta 2010 in ponovno leta 2012, medtem ko sta v letih 2011 in 2013 prejemala podporo v obliki zagotovljene odkupne cene.

(45) Obrata Andasol sta bila opremljena tudi s tremi grelniki in rezervoarjem za utekočinjeni zemeljski plin, da sta lahko pri proizvodnji električne energije uporabljala zemeljski plin ter tako povečala učinkovitost pretvorbe sončne energije v električno in zanesljivost proizvodnje ([38]). Kot taka sta bila upravičena do tarife/premije v okviru sheme iz leta 2007 tudi za električno energijo, proizvedeno z uporabo zemeljskega plina.

(46) Glede na informacije, ki jih je predložila Španija, sta obrata Andasol še naprej proizvajala električno energijo in prejemala podporo v okviru sheme iz leta 2013. Obrata sta bila v okviru sheme iz leta 2013 samodejno registrirana kot predhodno podprta obrata, kot se je zgodilo z vsemi obrati, ki so bili prvotno upravičeni do sheme iz leta 2007. Pomoč, dodeljena obratoma v okviru sheme iz leta 2013, je temeljila na standardnem obratu IT-00606 za Andasol 1 in IT-00607 za Andasol 2.

(47) Španija je predložila izračun bruto dohodka, ki bi ga obrata Andasol prejela kot podporo v okviru sheme iz leta 2007, če bi ostala nespremenjena, in ga primerjala s podporo, ki sta jo obrata prejela med letoma 2014 in 2020 v okviru sheme iz leta 2013. V preglednici 1 so prikazane razlike v prihodkih, prejetih poleg tržnih prihodkov, med shemo iz leta 2007 in shemo iz leta 2013. Pozitivne vrednosti kažejo, da so bili prihodki na podlagi kraljevega odloka 413/2014 (tj. v okviru sheme iz leta 2013) višji od prihodkov, ki bi bili pridobljeni na podlagi kraljevega odloka 661/2007 (tj. v okviru sheme iz leta 2007).

Preglednica 1

Razlika v prihodkih, prejetih poleg tržnih prihodkov, med shemo iz leta 2007 in shemo iz leta 2013

	Razlika v prihodkih, prejetih poleg tržnih prihodkov (v EUR)						
	2014	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Andasol 1 (IT-00606)	– 1 897 689	5 912 667	34 684	– 225 050	4 697 699	– 489 111	7 748 070
Andasol 2 (IT-00607)	– 5 373 068	2 679 859	– 3 420 095	– 4 243 563	355 343	284 299	– 1 769 847

Vir: španski organi.

(48) Iz preglednice 1 je razvidno, da je obrat Andasol 1 v obdobju 2014–2020 prejel približno 15 milijonov EUR več, kot bi prejel v okviru sheme iz leta 2007, medtem ko je obrat Andasol 2 prejel 11 milijonov EUR manj, kot bi prejel v okviru sheme iz leta 2007.

(49) Po navedbah CNMC izračuni temeljijo na dejanski proizvodnji obratov Andasol v obdobju 2014–2020.

(50) Španija je navedla, da obrata Andasol obratujeta s količino energije, ki je v skladu z njuno proizvodno zmogljivostjo. V preglednici 2 so navedeni podatki o proizvodnji energije za oba obrata med 1. novembrom 2009 in 31. decembrom 2020, ki jih je predložila Španija:

([37]) Točka 110 odločbe.
([38]) Točki 70 in 72 odločbe.

Preglednica 2

Letna količina energije, proizvedene v obratih Andasol 1 in Andasol 2

	Andasol 1 (v GWh)	Andasol 2 (v GWh)
2009 ([1])	9,6	7,8
2010	127,3	123,4
2011	155,6	157,9
2012	141,3	160,7
2013	134,1	132,1
2014	150,5	146,5
2015	118,6	113,7
2016	138,9	135,0
2017	147,7	146,2
2018	123,7	124,1
2019	148,3	124,0
2020	103,6 ([2])	128,8

([1]) Podatki so na voljo samo za november in december 2009, sporočena vhodna energija pa se nanaša samo na to obdobje.

([2]) Španija je pojasnila, da je to zmanjšanje posledica manjše proizvodnje v obdobju od marca do junija 2020, kar ustreza omejitvam gibanja zaradi krize zaradi COVID-19, ter da se je proizvodnja v tretjem in četrtem četrtletju leta 2020 vrnila na običajne ravni, ki so celo presegale ravni iz prejšnjega leta.

Vir: španski organi na podlagi informacij CNMC.

4.2 **Naložba podjetja Antin v obrata Andasol**

(51) Podjetje Antin je tožeča stranka v arbitražnem postopku Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. in Antin Energia Termosolar B.V. proti Španiji. Podjetje Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. je bilo ustanovljeno 22. marca 2011 v Luksemburgu. Podjetje Antin Energia Termosolar B.V. je bilo ustanovljeno 27. junija 2011 na Nizozemskem in je v popolni lasti podjetja Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. Obe podjetji sta bili nosilca zasebnega sklada tveganega kapitala Antin Infrastructure Partners s sedežem v Franciji, ki se je uporabljal za naložbe v Španiji ([39]). Na spletnem mestu sklada Antin Infrastructure Partners je bilo med pripravo tega sklepa navedeno, da upravlja sedem skladov, ki vlagajo v infrastrukturo v Evropi in Severni Ameriki ter so usmerjeni v naložbe v energetskem in okoljskem, digitalnem, prometnem in socialnem sektorju s ciljem ustvarjanja privlačnih tveganju prilagojenih donosov za vlagatelje ([40]). Sklad navaja, da meni, da aktiven pristop k ustvarjanju vrednosti ponuja najboljši način za upravljanje naložb v infrastrukturo in da tesno sodeluje s svojimi vodstvenimi ekipami za izboljšanje poslovanja, finančne uspešnosti, kakovosti storitev ter zdravstvenih in varnostnih pogojev njihovih portfeljskih podjetij ([41]).

([39]) Točki 2 in 249 odločbe.

([40]) Glej https://www.antin-ip.com/who-we-are, nazadnje obiskano 3. marca 2025.

([41]) Glej https://www.antin-ip.com/who-we-are, nazadnje obiskano 3. marca 2025.

(52) Podjetje Antin je leta 2011 vložilo v prevzem 45-odstotnega deleža v podjetjih Andasol. Natančneje, takrat je imelo podjetje Antin Infrastructure Services Luxembourg S. à.r.l. v lasti 100 % delnic podjetja Antin Energia Termosolar B.V., ki je imelo v lasti 45 % delnic vsakega od obeh podjetij Andasol. Podjetje RREEF Pan-European Infrastructure Two Lux S.à.r.l. (RREEF) in španski konglomerat Actividades de Construcción y Servicios, S.A. (ACS) sta imela v lasti preostala deleža podjetij Andasol, in sicer 45-odstotni oziroma 10-odstotni delež ([42]).

(53) V arbitražnem postopku je podjetje Antin trdilo, da je vložilo približno 139,5 milijona EUR na podlagi pričakovanja, da bosta obrata Andasol ustvarjala redne in trajnostne prihodke, ki bi podjetju Antin omogočili odplačevanje dolga in donosnost naložbe ([43]). V času naložbe podjetja Antin sta bila obrata Andasol upravičena do sheme iz leta 2007.

(54) Avgusta 2017 je podjetje Antin prodalo svojo naložbo v obrata Andasol in sredstva prodalo podjetju Cubico Sustainable Investments Limited po ceni približno 75,2 milijona EUR ([44]).

5. OPIS UKREPA

5.1 Začetek arbitražnega postopka

(55) Arbitražno sodišče je odločbo, ki jo je priglasila Španija, izdalo po sporu proti Španiji, ki ga je novembra 2013 v arbitražo predložilo podjetje Antin.

(56) Podjetje Antin je ob sprožitvi postopka na podlagi Pogodbe o energetski listini trdilo, da so spremembe španskega pravnega okvira, ki se uporablja za obrata Andasol, v katera je vlagalo, povzročile resno in znatno škodo njegovim naložbam ter so bile v nasprotju z obveznostmi Španije na podlagi Pogodbe o energetski listini, zlasti z načelom poštene in pravične obravnave iz člena 10(1) Pogodbe o energetski listini. Trdilo je tudi, da je vlagalo v obrata Andasol na podlagi sheme iz leta 2007 ([45]).

(57) Španija je v arbitražnem postopku izpostavila nepristojnost arbitražnega sodišča za obravnavo spora, kakršen je obravnavani, med vlagateljem iz države članice Unije in drugo državo članico ([46]).

(58) Komisija je 14. novembra 2014 kot stranka, ki ni stranka v sporu, vložila predlog za intervencijo v arbitražnem postopku, ki ga je arbitražno sodišče 14. decembra 2014 zavrnilo z obrazložitvijo, da je bil tak predlog preuranjen. Komisija je 9. decembra 2015 vložila drugi predlog za intervencijo. Arbitražno sodišče se je leta 2016 odločilo, da Komisijo pooblasti za predložitev pisnih stališč pod pogojem, da se Komisija pisno zaveže, da bo ravnala v skladu z vsemi odločbami o stroških, ki jih bo izdalo arbitražno sodišče. Komisija je arbitražno sodišče obvestila, da ne more dati take zaveze glede stroškov in da zato ne bo predložila pisnega stališča ([47]).

(59) Arbitražno sodišče je zavrnilo tudi zahteve Španije, naj se v arbitražni postopek vključita (i) sodba v zadevi Achmea in (ii) sklep Komisije iz leta 2017 ([48]).

([42]) Točka 261 odločbe.
([43]) Točka 359 odločbe.
([44]) Točka 46 odločbe.
([45]) Točki 509 in 510 odločbe.
([46]) Točka 171 odločbe.
([47]) Točke 59 do 68 odločbe.
([48]) Točke 51 do 53 ter 56 do 58 odločbe.

5.2 **Ugotovitve arbitražnega sodišča v arbitražnem postopku**

(60) Arbitražno sodišče je sklenilo, da je Španija kršila člen 10(1) Pogodbe o energetski listini, ker ni zagotovila poštene in pravične obravnave naložb podjetja Antin ([49]). Ta ugotovitev temelji na regulativnih spremembah sheme nadomestil za obrate za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, ki so bile uvedene s pravnimi akti, ki jih je Španija sprejela od julija 2013, tj. s kraljevim zakonodajnim odlokom 9/2013, zakonom 24/2013, kraljevim odlokom 413/2014 in odlokom IET 1045/2014, v primerjavi s shemo, ki je veljala v času naložbe podjetja Antin, tj. z zakonom 54/1997 in kraljevim odlokom 661/2007 ([50]).

(61) Arbitražno sodišče je podjetju Antin dodelilo nadomestilo v višini 112 milijonov EUR, ki bi ga morala plačati Španija. Španija je 24. julija 2018 generalnemu sekretarju ICSID predložila zahtevo za popravek odločbe. Po tem je arbitražno sodišče 29. januarja 2019 izdalo novo odločbo, s katero je znesek dodeljenega nadomestila popravilo s 112 milijonov EUR na 101 milijon EUR.

(62) Sodišče je tudi odločilo, da mora Španija plačati obresti na to nadomestilo od 20. junija 2014 do datuma odločbe (tj. do 15. junija 2018) po 2,07-odstotni mesečni obrestni meri in obresti od datuma odločbe do datuma plačila po 2,07-odstotni mesečni obrestni meri. Poleg tega je arbitražno sodišče odločilo, da mora Španija podjetju Antin plačati 563 256,17 EUR (635 431,70 USD) kot prispevek za plačilo njegovega deleža stroškov postopka ter 2 840 661,41 EUR (2 447 008,61 GBP) kot prispevek za plačilo njegovih stroškov in izdatkov za pravno zastopanje ([51]).

(63) V zvezi z izračunom nadomestila je arbitražno sodišče ugodilo le tistemu delu zahtevka podjetja Antin, ki se je nanašal na odškodnino za izgubo prihodnjih denarnih tokov (tj. po juniju 2014) ([52]). Menilo je, da je pristop diskontiranega denarnega toka (v nadaljnjem besedilu: DCF), ki so ga sprejeli podjetje Antin in njegovi strokovnjaki, ustrezen. V zvezi z dobo obratovanja obratov Andasol je menilo, da je za izračun odškodnine življenjska doba obratov Andasol 25 let. Tako je od 137 milijonov EUR, zahtevanih za navedene izgube, odštelo znesek 36 milijonov EUR, ki ustreza razliki med dobo obratovanja, ki jo je zahtevalo podjetje Antin (35–40 let), in življenjsko dobo, za katero je sodišče menilo, da je sprejemljiva (25 let), ter ugotovilo, da je preostali znesek v višini 101 milijon EUR pravično nadomestilo ([53]).

5.3 **Upravičenec ukrepa**

(64) Španija je trdila, da je upravičenec priglašenega ukrepa podjetje Antin, saj je bila ta stranka tožeča stranka v postopku, ki je privedel do odločbe, in s tem stranka, upravičena do nadomestila iz odločbe ([54]). Čeprav je v odločbi ([55]) navedeno, da je podjetje Antin prodalo svojo naložbo v podjetjih Andasol podjetju Cubico Sustainable Investments Limited, podjetje Cubico Sustainable Investments Limited ni bilo stranka v arbitražnem postopku, odločba pa zagotavlja pravico do nadomestila izključno podjetju Antin, medtem ko podjetju Cubico Sustainable Investments Limited ne zagotavlja pravice do nadomestila.

5.4 **Pravna podlaga ukrepa**

(65) Španija je navedla, da so pravna podlaga za priglašeni ukrep odločba, Pogodba o energetski listini in konvencija ICSID ter Listina o ratifikaciji Pogodbe o energetski listini in Protokola k energetski listini o energetski učinkovitosti in s tem povezanimi okoljskimi vidiki, podpisanih 17. decembra 1994 v Lizboni, ki je bila objavljena v Uradnem listu z dne 17. marca 1998 ([56]).

([49]) Točka 748 in oddelek VIII.c odločbe.
([50]) Oddelek VIII.c ter točki 572 in 573 odločbe.
([51]) Točka 748 odločbe.
([52]) Točke 691, 714 in 725 odločbe (kot so bile popravljene zaradi pisne pomote s sklepom arbitražnega sodišča o popravku z dne 29. januarja 2019).
([53]) Točka 725 odločbe (kot je bila popravljena zaradi pisne pomote s sklepom sodišča o popravku z dne 29. januarja 2019).
([54]) Točka 2 odločbe. Glej tudi opredeljene pogoje v točki 748 odločbe.
([55]) Točka 46 odločbe.
([56]) Španija je Pogodbo o energetski listini podpisala 17. decembra 1994, ratificirala 11. decembra 1997, za Španijo pa je začela veljati 16. aprila 1998. Španija je tudi pojasnila, da so v skladu s členom 96(1) španske ustave veljavno sklenjene mednarodne pogodbe po uradni objavi v Španiji del notranjega pravnega reda.

5.5 **Cilj ukrepa**

(66) Po navedbah Španije je cilj priglašenega ukrepa podjetju Antin zagotoviti nadomestilo za regulativne spremembe sheme podpore za obrate za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, ki jih je Španija uvedla s pravnimi akti, ki jih je sprejela in s katerimi je spremenila shemo iz leta 2007 ter uvedla shemo iz leta 2013 (glej uvodno izjavo 60). Španski organi so tudi navedli, da priglašeni ukrep nima spodbujevalnega učinka.

5.6 **Oblika podpore, proračun in financiranje ukrepa**

(67) Oblika podpore bo sestavljena iz plačila zneska nadomestila, ki ga je arbitražno sodišče izračunalo v odločbi, obresti pred dodelitvijo in obresti po dodelitvi, ki jih bo treba ponovno izračunati na podlagi datuma dejanskega plačila (glej uvodni izjavi 61 in 62).

(68) Ob priglasitvi je Španija ocenila skupni znesek na 114 900 983 EUR, od tega 101 000 000 EUR ustreza znesku, priznanemu z odločbo; 8 686 086 EUR so obresti pred dodelitvijo (za obdobje od 20. junija 2014 do 15. junija 2018); 1 810 978 EUR so obresti po dodelitvi (za obdobje od 15. junija 2018 do 31. marca 2019); 563 256 EUR ustreza stroškom postopka, 2 840 661 EUR pa ustreza pravnim stroškom podjetja Antin.

(69) Španski organi so pojasnili, da se bo plačilo financiralo iz splošnega proračuna španske države. Plačilo ne bo neposredno bremenilo stroškov elektroenergetskega sistema in zato ne bo neposredno bremenilo končnih odjemalcev električne energije prek njihovih računov za električno energijo.

5.7 **Kumulacija**

(70) Španija je navedla, da obrata Andasol še naprej prejemata podporo v okviru sheme iz leta 2013. Na podlagi parametrov iz preglednice 3 je izračunala možni vpliv odločbe na donosnost, doseženo z naložbo podjetja Antin v obrata Andasol, kot je prikazano v preglednici 4:

Preglednica 3

Simulacijski parametri, za katere je uporabljeno 45-odstotno lastništvo podjetja Antin

	Skupne naložbe	**Naložbe podjetja Antin (45 %)**	**Življenjska doba**	**Prihodki 2009/2010-2020**	**Prihodki 2021–2037**	**Odhodki 2009/2010-2037**
	v EUR	v EUR	v letih	v EUR	v EUR	v EUR
Andasol 1	318 126 771	143 157 047	25	dejanski (*)	IT- 0 606/20 606	IT- 0 606/20 606
Andasol 2	318 126 771	143 157 047	25	dejanski	IT- 0 607/20 607	IT- 0 607/20 607

Vir: španski organi.
(*) Dejanski podatki na podlagi informacij CNMC

Preglednica 4

Vpliv odločbe na 45-odstotno lastništvo obratov Andasol

Interna stopnja donosnosti	**Naložbe podjetja Antin (45 %)**	**Brez odločbe**	**Z odločbo, brez obresti**	**Z odločbo, z obrestmi**
	v EUR	interna stopnja donosnosti	interna stopnja donosnosti	interna stopnja donosnosti
Andasol 1	143 157 047	7,44 %	8,84 %	9,03 %
Andasol 2	143 157 047	7,27 %	8,96 %	9,18 %

Vir: španski organi.

(71) Španija je pojasnila, da uporaba dejanskih vrednosti prihodkov za oba obrata pojasnjuje, zakaj se interna stopnja donosnosti razlikuje od 7,398-odstotne donosnosti, ki se je v sklepu Komisije iz leta 2017 štela za razumno za predhodno podprte obrate.

5.8 **Poskusi podjetja Antin, da bi izvršilo odločbo, in nasprotovanje Španije**

(72) Podjetje Antin je poskušalo izvršiti odločbo v Združenih državah Amerike, Avstraliji in Združenem kraljestvu.

(73) Podjetje Antin je 27. julija 2018 v Združenih državah Amerike začelo postopek za priznanje in izvršitev odločbe pred zveznim okrožnim sodiščem za zvezno okrožje Kolumbija (civilna tožba št. 1:18-cv-1753 (EGS)). Ta postopek je bil s sklepom navedenega sodišča z dne 28. avgusta 2019 prekinjen do zaključka postopka za razglasitev ničnosti odločbe, ki ga je Španija začela pred odborom ICSID za razglasitev ničnosti. Komisiji je bilo 22. marca 2019 v imenu Unije dovoljeno, da v navedenem postopku v Združenih državah Amerike posreduje kot *amicus curiae*. Komisija je v svojem stališču poudarila, da arbitražno sodišče ni pristojno in da pravila o državni pomoči pomenijo, da plačila na podlagi odločbe ni mogoče izvesti, razen če in dokler ga Komisija ne odobri kot združljivega z notranjim trgom. Natančneje, v zvezi s prvo točko je Komisija pojasnila, da se Pogodba o energetski listini ne uporablja za spore znotraj EU, tako da arbitražni postopek, ki je privedel do odločbe, ni vseboval bistvenega predpogoja, tj. veljavnega sporazuma o arbitraži, saj Španija ni nikoli ponudila arbitraže z vlagatelji iz Nizozemske ali Luksemburga, kot so tožeče stranke. Povedano drugače, postopek ni imel pravne podlage in arbitražno sodišče ni bilo pristojno za odločanje o sporu. Komisija je tudi trdila, da bi moralo okrožno sodišče, ki obravnava zadevo, v največji možni meri upoštevati sodbo Sodišča v zadevi Komstroy o razlagi Pogodbe o energetski listini in Pogodb EU. V zvezi z drugo točko je Komisija okrožno sodišče opozorila na naravo in vsebino sklepa o začetku postopka, vključno z obveznostjo, da se nadomestilo, podrobno opisano v odločbi, ne plača pred kakršno koli končno odločitvijo Komisije, in dejstvom, da se ta obveznost uporablja ne glede na člene 53 do 55 konvencije ICSID. Prekinitev postopka je bila odpravljena januarja 2025. Komisija je 18. februarja 2025 vložila dopolnilni dopis *amicus curiae*, da bi upoštevala sodbo pritožbenega sodišča za zvezno okrožje Kolumbija z dne 16. avgusta 2024 v vzporednih postopkih ter izjavo o pravnih posledicah sodbe Sodišča v zadevi Komstroy in skupnem razumevanju neuporabe člena 26 Pogodbe o energetski listini kot podlage za arbitražo znotraj EU, ki so jo 26. junija 2024 sprejele Unija in države članice ([57]). V navedenem stališču je Komisija tudi izkoristila priložnost, da pojasni, da bi osnovna načela razlage Pogodb zahtevala enak sklep, kot ga je Sodišče sprejelo v zadevi Komstroy: stalna ponudba Španije za arbitražo iz člena 26 se ne nanaša na vlagatelje iz EU. Postopek pred zveznim okrožnim sodiščem za zvezno okrožje Kolumbija ob sprejetju tega sklepa še ni bil končan.

(74) Podjetje Antin je začelo tudi postopek za izvršitev odločbe v Avstraliji. Avstralsko zvezno sodišče v plenarni sestavi je 25. junija 2021 potrdilo, da je odločba zavezujoča za Španijo. To sodišče je zavrnilo tudi zahtevo Komisije, naj kot *amicus curiae* v imenu Unije posreduje v tem postopku. Španija je vložila pritožbo na avstralsko višje sodišče, ki je najvišje avstralsko sodišče. Avstralsko višje sodišče je 12. aprila 2023 izdalo sodbo, s katero je zavrnilo pritožbo Španije in potrdilo priznanje odločbe v Avstraliji. Tudi v tem postopku je bila zahteva Komisije za predložitev dopisa *amicus curiae* v imenu Unije zavrnjena. Na podlagi tega uradnega priznanja odločbe se podjetje Antin pred pristojnim sodiščem v Avstraliji trenutno ukvarja z naslednjim korakom za izvršitev odločbe. Navedeni postopek ob sprejetju tega sklepa še ni bil končan.

([57]) Glej https://energy.ec.europa.eu/document/download/740e62fc-a0d1-4a5b-9d00-01357802c307_en?filename=Inter%20se%20Declaration%20-%20all%20languages%20-%20260624.pdf (nazadnje obiskano 3. marca 2025).

(75) Podjetje Antin je vložilo tudi vlogo za registracijo odločbe pri sodiščih v Združenem kraljestvu in odločba je bila registrirana. Višje sodišče Anglije in Walesa je 24. maja 2023 zavrnilo zahtevo Španije za razveljavitev sklepa o registraciji. Španija se je zoper to sodbo pritožila pri pritožbenem sodišču, ki je 22. oktobra 2024 zavrnilo pritožbo. Vrhovno sodišče Združenega kraljestva je 31. januarja 2025 Španiji dovolilo, da se pritoži na sodbo pritožbenega sodišča. Rok, do katerega mora Španija vložiti to pritožbo, se ob sprejetju tega sklepa še ni iztekel.

(76) Španija je v odziv na poskuse podjetja Antin, da bi izvršilo odločbo v Avstraliji, Združenih državah Amerike in Združenem kraljestvu, pred luksemburškimi sodišči začela postopek zoper podjetje Antin, ki je registrirano v Luksemburgu. Natančneje, Španija je od okrožnega sodišča v Luxembourgu (*Tribunal d'arrondissement de et à Luxembourg*) zahtevala, naj podjetju Antin odredi, naj preneha z vsemi dejanji, katerih namen je doseči priznanje ali izvršitev odločbe, zlasti v tretjih državah, ker bi tako priznanje ali izvršitev pomenila očitno kršitev pravila javnega reda. Španija je luksemburško sodišče tudi prosila, naj podjetju Antin naloži denarno kazen v primeru nespoštovanja odredbe o prenehanju takih dejanj. Komisija je posredovala v navedenem postopku na podlagi člena 29 Uredbe Sveta (EU) 2015/1589 ([58]). Postopek ob sprejetju tega sklepa še ni bil končan.

6. RAZLOGI ZA ZAČETEK POSTOPKA

(77) Komisija je 19. julija 2021 sprejela sklep o začetku postopka, v katerem je navedla svojo predhodno oceno, da odločba pomeni državno pomoč iz razlogov, povzetih v oddelku 4.1 sklepa o začetku postopka, zlasti ker ima učinek nadomestila za umik nezakonite državne pomoči ([59]). Komisija je v sklepu o začetku postopka izrazila dvome v zvezi z združljivostjo ukrepa z notranjim trgom na podlagi dveh neodvisnih razlogov: prvi dvom se je nanašal na kršitev prava Unije z ukrepom, drugi pa na neskladnost priglašenega ukrepa z merili združljivosti iz smernic o državni pomoči, ki se uporabljajo za pomoč za tekoče poslovanje za energijo iz obnovljivih virov ([60]).

(78) Prvič, Komisija je v zvezi z dvomi glede kršitve prava Unije v sklepu o začetku postopka (glej uvodno izjavo 94) opozorila na sodbo Sodišča, v kateri je navedeno, da „državne pomoči, ki krši določbe ali splošna načela prava Unije, ni mogoče razglasiti za združljivo z notranjim trgom“ ([61]). V sklepu o začetku postopka je predhodno menila, da bi lahko v obravnavanem primeru odločba pomenila kršitev določb Pogodb EU ([62]). Natančneje, glede na to, da je bila odločba znotraj EU sprejeta na podlagi mehanizma za reševanje sporov med vlagatelji in državo iz člena 26 Pogodbe o energetski listini, je Komisija predhodno menila, da bi lahko bila odločba v nasprotju s členom 19(1) PEU, členoma 267 in 344 PDEU ter splošnimi načeli prava Unije o medsebojnem zaupanju in avtonomiji ([63]). Komisija je predhodno tudi opozorila, da se razlogovanje Sodišča v sodbi v zadevi Achmea ([64]) uporablja tudi za Pogodbo o energetski listini, zato morajo nacionalna sodišča razveljaviti vse arbitražne odločbe, izdane na tej podlagi, in zavrniti njihovo izvršitev ([65]).

([58]) Uredba Sveta (EU) 2015/1589 z dne 13. julija 2015 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L 248, 24.9.2015, str. 9).
([59]) Glej sklep o začetku postopka, uvodna izjava 88.
([60]) Glej sklep o začetku postopka, uvodna izjava 95.
([61]) Sodba Sodišča z dne 22. septembra 2020, zadeva, Avstrija/Komisija (jedrska elektrarna Hinkley Point C), C-594/18 P, EU:C:2020:742, točka 44.
([62]) Sklep o začetku postopka, oddelek 4.3.1.
([63]) Sklep o začetku postopka, uvodna izjava 99.
([64]) Glej sodbo v zadevi Achmea.
([65]) Glej sklep o začetku postopka, uvodna izjava 98.

(79) Poleg tega je Komisija izrazila dvome v zvezi z združljivostjo odločbe z notranjim trgom, saj bi lahko povzročila diskriminacijo na podlagi državljanstva med vlagatelji v shemo iz leta 2007 glede na to, ali bi imeli možnost dostopa do mednarodne arbitraže ali ne ([66]). Komisija je predhodno menila, da taka diskriminacija na podlagi državljanstva ne bi bila združljiva s pravom Unije in zlasti s členom 18 PDEU ([67]).

(80) Drugič, Komisija je v zvezi z dvomi glede združljivosti ukrepa z morebitnimi upoštevnimi smernicami o državni pomoči opozorila na smernice o državni pomoči za varstvo okolja iz leta 2008 ([68]) in smernice o državni pomoči za varstvo okolja in energijo ([69]).

(81) Prvič, Komisija je dvomila, da ukrep izpolnjuje pogoje iz smernic o državni pomoči za varstvo okolja iz leta 2008. Spraševala se je, ali je mogoče retroaktivno nadomestilo za izgubljene prihodnje denarne tokove in obresti na te zneske (tj. dodeljeno nadomestilo) opredeliti kot razvoj gospodarske dejavnosti ali kot spodbujevalni učinek v smislu smernic o državni pomoči za varstvo okolja iz leta 2008 ([70]). Poleg tega je izrazila dvome, ali je pomoč sorazmerna in ali ne izkrivlja neupravičeno konkurence in trgovine med državami članicami ([71]).

(82) Drugič, Komisija je podobno dvomila, da ukrep izpolnjuje pogoje iz smernic o državni pomoči za varstvo okolja in energijo. Spraševala se je, ali se s pomočjo razvija gospodarska dejavnost, ali ima pomoč spodbujevalni učinek in ali je potrebna za razvoj gospodarske dejavnosti proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov, ali je sorazmerna ter ali ne izkrivlja neupravičeno konkurence in trgovine med državami članicami ([72]).

7. PRIPOMBE TRETJIH STRANI, RAZEN PODJETJA ANTIN

(83) Komisija je po pozivu k predložitvi pripomb na podlagi člena 108(2) PDEU prejela pripombe 23 tretjih strani. Med temi 23 tretjimi stranmi so bili vlagatelji znotraj EU in vlagatelji iz tretjih držav (v nadaljnjem besedilu: vlagatelji), ena država članica in nevladna organizacija (v nadaljnjem besedilu: NVO).

(84) Povzetek pripomb, ki so jih predložile te tretje strani, če so pomembne za oceno državne pomoči, je naveden v nadaljevanju (po temah). Te pripombe bodo obravnavane v ustreznih delih ocene (glej oddelek 10).

7.1 Pripombe v zvezi z obstojem pomoči

7.1.1 *Pripombe, ki vsebujejo trditev, da odločba ne pomeni državne pomoči*

(85) *Prvič*, več tretjih strani (predvsem vlagateljev) trdi, da odločba ne pomeni državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU, ker zagotavlja nadomestilo za ukrep, ki ne pomeni državne pomoči.

(86) Natančneje, te tretje strani trdijo, da (1) mora nadomestilo za škodo, dodeljeno v skladu z nacionalno zakonodajo, nadomestiti dodelitev nezakonite ali nezdružljive državne pomoči, da bi lahko pomenilo državno pomoč ([73]), in da (2) lahko arbitražna odločba pomeni državno pomoč le, če osnovna shema, za katero se z odločbo dodeli nadomestilo, pomeni nezakonito ali nezdružljivo državno pomoč.

([66]) Prav tam, uvodni izjavi 101 in 102.
([67]) Prav tam, uvodni izjavi 101 in 102.
([68]) Smernice Skupnosti o državni pomoči za varstvo okolja (UL C 82, 1.4.2008, str. 1).
([69]) Glej opombo 27.
([70]) Glej sklep o začetku postopka, uvodne izjave 108 do 118.
([71]) Prav tam, uvodni izjavi 119 in 131.
([72]) Prav tam, uvodne izjave 132 do 153.
([73]) Sodba z dne 27. septembra 1988, Asteris/Grčija, C-106-120/87, EU:C:1988:457, točki 23 in 24; sodba z dne 12. decembra 2016, Komisija/Aer Lingus, C-164/15 P, EU:C:2016:990, točka 72; sodba z dne 1. julija 2010, ThyssenKrupp Acciai Speciali Terni/Komisija, T-62/08, EU:T:2010:268, točki 59 in 60; sodba z dne 1. julija 2010, Italija/Komisija, T-53/08, EU:T:2010:267, točki 51 in 52.

(87) V zvezi s tem navedene tretje strani trdijo, da se z odločbo ponovno uvaja shema nadomestil, ki je veljala v času naložbe podjetja Antin, tj. zakon 54/1997 (sheme od leta 1997 do leta 2007, vključno s shemo iz leta 2007, se v nadaljevanju skupaj imenujejo „stare sheme“ ([74])) in da bi bilo treba odločbo oceniti le kot del tega sistema in ne kot ločen ukrep. Zato navedene tretje strani menijo, da ker stare sheme ne pomenijo državne pomoči, tudi odločba ne pomeni pomoči.

(88) Navedene tretje strani zlasti trdijo, da stare sheme niso vključevale dodelitve državnih sredstev, ker je treba opredelitev ukrepa kot državne pomoči preučiti na podlagi sodne prakse, ki je prevladovala ob dodelitvi pomoči. Trdijo, da v skladu s sodno prakso, ki se je uporabljala ob vzpostavitvi starih shem, mehanizem za dodelitev podpore v okviru starih shem ni vključeval državnih sredstev. Poleg tega trdijo, da mehanizem financiranja starih shem, ki je bil po njihovem mnenju uveden leta 1997, vsekakor pa najpozneje leta 2007, ni vključeval državnih sredstev v skladu s sodno prakso, ki se je uporabljala med njihovim izvajanjem in do leta 2014 ([75]). Po njihovem mnenju sodna praksa, ki je prevladovala leta 2014 ([76]), ni pomembna za oceno starih shem, ki od leta 2014 niso več veljale.

(89) *Drugič*, tretje strani trdijo, da čeprav je treba odločbo oceniti ločeno od starih shem, ne pomeni državne pomoči, saj je edini temeljni razlog za njeno dodelitev škoda, ki jo je podjetje Antin utrpelo zaradi ravnanja Španije, ki je kršila Pogodbo o energetski listini, in nadomestilo za to škodo podjetju Antin ne zagotavlja prednosti. V zvezi s tem tretje strani nadalje trdijo, da dejstvo, da se nadomestilo dodeli v skladu z mednarodnimi pravili (Pogodba o energetski listini) namesto v skladu z nacionalnimi pravili, ne spreminja njegove narave in da je odločba v vsakem primeru v skladu z ustreznimi nacionalnimi pravili o nadomestilu škode. Nekatere tretje strani trdijo tudi, da je Pogodba o energetski listini del nacionalnega prava, saj je ob njeni ratifikaciji vsaka država članica posamično pristopila k njej, s čimer je Pogodba postala del nacionalnega prava držav.

(90) *Tretjič*, po mnenju nekaterih tretjih strani podjetje Antin v primeru, da se njegov 45-odstotni delež v vsakem od podjetij Andasol šteje za čisto finančno naložbo, ker podjetje Antin ne upravlja teh podjetij, ni podjetje in zato izdaja odločbe podjetju Antin ne spada na področje tuporabe pravil o državni pomoči ([77]).

7.1.2 *Pripombe v zvezi z obveznostjo mirovanja*

(91) Več tretjih strani trdi, da se obveznost mirovanja iz člena 108(3) PDEU ne uporablja, ker odločba ne pomeni državne pomoči. Po mnenju istih tretjih strani tudi v primeru, če bi se štelo, da odločba vključuje državno pomoč, ni mogoče uporabiti obveznosti mirovanja, ker arbitražno sodišče ni imelo obveznosti prekinitve postopka.

7.1.3 *Pripombe, ki vsebujejo trditev, da so stare sheme, čeprav pomenijo državno pomoč, obstoječa pomoč*

(92) *Prvič*, več tretjih strani trdi, da tudi če bi stare sheme pomenile državno pomoč, bi šlo za obstoječo pomoč (ker se je desetletni zastaralni rok iztekel), kar po njihovem mnenju pomeni, da odločba ne zagotavlja nadomestila za nezakonito ali nezdružljivo državno pomoč in zato ne pomeni državne pomoči.

([74]) V stališčih tretjih strani in podjetja Antin se izraz „stara shema“ uporablja za opis sheme podpore, ki je bila vzpostavljena z zakonom 54/1997 z dne 27. novembra 1997 o sektorju električne energije in kraljevim odlokom 2818/1998 z dne 23. decembra 1998, je bila dodatno spremenjena v letih 2004 in 2007 ter je veljala do njene razveljavitve leta 2013.

([75]) Tretje strani se sklicujejo zlasti na sodbo Sodišča z dne 13. marca 2001, PreussenElektra, C-379/98, EU:C:2001:160.

([76]) Sklep Sodišča z dne 22. oktobra 2014, Elcogás SA proti Administración del Estado in Iberdrola SA., C-275/13, EU:C:2014:2314.

([77]) Sodba z dne 10. januarja 2006, Ministero dell'Economia e delle Finanze/Cassa di Risparmio di Firenze SpA, Fondazione Cassa di Risparmio di San Miniato in Cassa di Risparmio di San Miniato SpA, C-222/04, EU:C:2006:8, točka 111.

(93) Nekatere tretje strani zlasti trdijo, da če bi se zastaralni rok štel od dneva, ko je podjetje Antin prejelo posamezna nepovratna sredstva v okviru starih shem (kar bi bilo po njihovem mnenju 24. aprila ali 22. decembra 2009), bi se iztekel najpozneje 24. aprila ali 22. decembra 2019. Na podlagi tega navedene tretje strani trdijo, da tudi če bi stare sheme pomenile pomoč, posamezna nepovratna sredstva za podjetje Antina pomenijo obstoječo pomoč. Navedene tretje strani nadalje trdijo, da ker nadomestilo za škodo pomeni državno pomoč le, če gre za nadomestilo za nezakonito ali nezdružljivo pomoč ([78]), dejstvo, da nepovratna sredstva za podjetje Antin v okviru starih shem pomenijo obstoječo pomoč, pomeni, da odločba ne pomeni državne pomoči.

(94) *Drugič*, navedene tretje strani trdijo, da tudi če bi se štelo, da je odločba državna pomoč, dejstvo, da so stare sheme (in sicer posamezna nepovratna sredstva za podjetje Antin v okviru starih shem) pomenile obstoječo pomoč, pomeni, da tudi odločba pomeni obstoječo pomoč. Po njihovem mnenju je to zato, ker sicer ista ugodnost ne bi bila predmet vračila, če bi bila dodeljena v okviru starih shem, bi pa bila predmet vračila, če bi bila dodeljena v obliki odločbe. Navedene tretje strani nazadnje menijo, da dejstvo, da je pomoč, dodeljena v okviru starih shem, obstoječa pomoč, pomeni, da je tudi pomoč, povezana z odločbo, obstoječa pomoč, ki je na podlagi njihove razlage člena 17 Uredbe Sveta (EU) 2015/1589 ni mogoče vrniti ([79]).

(95) *Tretjič*, nekatere tretje strani trdijo, da je odločba neločljivo povezana s starimi shemami, zato bi bilo treba šteti, da je bila pomoč dodeljena leta 1997, ko so bile sheme prvič vzpostavljene, ali najpozneje leta 1998, ko so bile prvič uvedene s kraljevim odlokom 2818/1998. Po mnenju navedenih tretjih strani se je zastaralni rok iztekel leta 2008, medtem ko spremembe starih shem v letih 2004 in 2007 niso bistvene spremembe, ki bi vplivale na oceno združljivosti in ne morejo spremeniti opredelitve pomoči iz obstoječe v novo.

7.1.4 *Pripombe, ki vsebujejo trditev, da je bila pomoč dodeljena, ko je podjetje Antin prejelo nepovratna sredstva v okviru starih shem in ne ob izdaji odločbe*

(96) Več tretjih strani trdi, da je na podlagi sodne prakse v zadevi Asteris ([80]) nadomestilo za škodo neločljivo povezano z zadevnim ukrepom, za katerega se z odločbo dodeli nadomestilo.

(97) Navedene tretje strani zlasti trdijo, da sta odločba in zadevni ukrep neločljivo povezana ter da je bila pomoč, ki jo vključuje odločba, dodeljena, ko je podjetje Antin prejelo nepovratna sredstva v okviru starih shem. Na podlagi tega trdijo tudi, da je odločba zgolj izjava, da je bila pravica do prejemanja pomoči v okviru starih shem obnovljena. Po njihovem mnenju glede na to, da je bila odločba izdana za ponovno vzpostavitev pravic, določenih v okviru starih shem, ni pravilno šteti, da je bila pomoč dodeljena z izdajo odločbe.

(98) Nekatere tretje strani trdijo, da se odločba arbitražnega sodišča, ki od ene stranke zahteva plačilo zneskov, ki so že dolgovani, vendar še niso plačani, ne bi smela šteti za odločbo o dodelitvi nove državne pomoči.

7.1.5 *Pripombe, ki vsebujejo trditev, da odločbe ni mogoče pripisati Španiji*

(99) Več tretjih strani trdi, da pripisljivost odločbe ne more temeljiti na pristopu Španije h konvenciji ICSID ali Pogodbi o energetski listini, saj po njihovem mnenju sklep o začetku postopka ne kaže, da je osnovna shema konvencija ICSID ali Pogodba o energetski listini, temveč le odločba.

(100) Poleg tega navedene tretje strani trdijo, da se Španija glede na obveznosti, ki jih ima na podlagi mednarodnega prava, ne more odločiti, da ne bo izvedla plačila na podlagi odločbe. Natančneje, trdijo, da če obstajajo pravne obveznosti, ni mogoče šteti, da je za njihovo izpolnjevanje potrebna „odločitev“.

([78]) Sodba z dne 28. junija 2019, European Food in drugi/Komisija, T-624/15, T-694/15 in T-704/15, EU:T:2019:423, točka 103.
([79]) Glej opombo 60.
([80]) Sodba Sodišča z dne 27. septembra 1988, Asteris AE in drugi/Helenska republika in Evropska gospodarska skupnost, združene zadeve 106 do 120/87, EU:C:1988:457.

7.1.6 *Pripombe, ki vsebujejo trditev, da je odločbo mogoče pripisati Španiji*

(101) Ena tretja stran ponovno poudarja oceno Komisije iz uvodne izjave 82 sklepa o začetku postopka, da je izvedbo plačila na podlagi odločbe mogoče pripisati Španiji, ker se je Španija prostovoljno strinjala s pristopom h konvenciji ICSID in Pogodbi o energetski listini. Ta tretja stran prav tako meni, da v skladu s sodno prakso Sodišča ([81]) nobena izvedba plačila na podlagi odločbe s strani Španije ne bi izhajala iz veljavnega arbitražnega sporazuma niti iz veljavne obveznosti izvedbe plačila na podlagi odločbe v skladu s konvencionalnimi zavezami Španije in bi jo bilo zato v celoti mogoče pripisati Španiji.

7.1.7 *Pripombe, ki vsebujejo trditev, da odločba ne more izkrivljati konkurence*

(102) Več tretjih strani trdi, da pomoč, dodeljena z odločbo, ne more izkrivljati konkurence in vplivati na trgovino med državami članicami, ker je podjetje Antin avgusta 2017 prodalo svoje obrate in od takrat ne vlaga v infrastrukturo za energijo iz obnovljivih virov.

7.1.8 *Pripombe, ki vsebujejo trditev, da izvedba plačila na podlagi odločbe pomeni državno pomoč*

(103) Ena tretja stran trdi, da bi izvedba plačila na podlagi odločbe pomenila državno pomoč, saj bi privedlo do nadomestila za škodo, povzročeno z umikom nezakonite sheme pomoči, ocenjene v sklepu Komisije iz leta 2017. Poleg tega ta tretja stran trdi, da bi bili z izvedbo plačila na podlagi odločbe izpolnjeni vsi pogoji iz člena 107(1) PDEU, saj bi bila prednost v obliki nadomestila na voljo samo podjetju Antin in bi se financirala iz državnih sredstev, tj. iz španskega proračuna. Po njenem mnenju bi lahko odločba izkrivljala tudi konkurenco na notranjem trgu, saj podjetja skupine Antin vlagajo v sektor obnovljivih virov energije, ki je bil liberaliziran na ravni Unije. Ena tretja stran trdi, da je odločba, ki pomeni ponovno uvedbo nezakonitega ukrepa pomoči v korist izbranih podjetij, državna pomoč.

7.2 **Pripombe v zvezi z združljivostjo pomoči**

7.2.1 *Pripombe, ki vsebujejo trditev, da bi bilo treba pomoč razglasiti za nezdružljivo, ker ni v skladu s Pogodbama EU*

(104) Ena od tretjih strani trdi, da bi lahko odločba pomenila kršitev določbe Pogodb EU, in sicer člena 18 PDEU, ki prepoveduje vsakršno diskriminacijo na podlagi državljanstva, ker drugi španski vlagatelji v enakem položaju kot podjetje Antin in vlagatelji iz drugih držav članic nimajo dostopa do mehanizma za reševanje sporov iz člena 26 Pogodbe o energetski listini. Poleg tega ta stran meni, da je treba člen 26 Pogodbe o energetski listini glede na sodbo v zadevi Komstroy razlagati tako, da se ne uporablja za spore med državo članico in vlagateljem iz druge države članice v zvezi z naložbo tega vlagatelja v prvi državi članici.

(105) Druga tretja stran trdi, da mora Komisija, če ugotovi kršitev sekundarne zakonodaje Unije, pomoč razglasiti za nezdružljivo z notranjim trgom brez nadaljnje ocene ([82]). Po njenem mnenju je bila odločba sprejeta na nezakoniti podlagi v skladu s sodno prakso ([83]), ki nakazuje, da morajo države članice izpodbijati veljavnost ustanovitve arbitražnih sodišč in veljavnost vseh odločb, izdanih na podlagi arbitražnih postopkov za naložbe znotraj EU. Pomoč, dodeljena na tej podlagi, se zato ne more šteti za združljivo z notranjim trgom in ni treba preverjati združljivosti pomoči v skladu s členom 107(3), točka (c), PDEU ali smernicami o državni pomoči.

([81]) Sodba Sodišča (veliki senat) z dne 2. septembra 2021, République de Moldavie/Komstroy LLC, C-741/19, EU:C:2021:655, in sodba Sodišča (veliki senat) z dne 26. oktobra 2021, Republiken Polen/PL Holdings Sàrl, C-109/20, EU:C:2021:875.

([82]) Sodba Sodišča z dne 22. septembra 2020, Avstrija/Komisija (jedrska elektrarna Hinkley Point C), C-594/18 P, EU:C:2020:742, točka 100.

([83]) Sodba Sodišča (veliki senat) z dne 2. septembra 2021, République de Moldavie/Komstroy LLC, C-741/19, EU:C:2021:655, in sodba Sodišča (veliki senat) z dne 26. oktobra 2021, Republiken Polen/PL Holdings Sàrl, C-109/20, EU:C:2021:875.

7.2.2 *Pripombe, ki vsebujejo trditev, da četudi se sodba v zadevi Komstroy uporablja za Pogodbo o energetski listini, to ne pomeni, da odločba pomeni nezdružljivo državno pomoč, ki jo je treba vrniti*

(106) Več tretjih strani trdi, da čeprav niti v sodbi v zadevi Komstroy niti v Mnenju 1/20 ([84]) ni bila utemeljena ali potrjena uporaba načela iz sodbe v zadevi Achmea za odločbe na podlagi Pogodbe o energetski listini, to ne bi samodejno pomenilo, da se štejejo za nezdružljivo državno pomoč, ki jo je treba vrniti.

(107) Več tretjih strani zlasti trdi, da je bila navedba v sodbi v zadevi Komstroy, da se načelo iz sodbe v zadevi Achmea uporablja tudi za Pogodbo o energetski listini, po njihovem mnenju *obiter dictum*, ki nima pravne veljave, in da je temeljila na teoretičnem primeru, za katerega pravo Unije nikoli ne bi veljalo.

(108) Poleg tega navedene tretje strani trdijo, da je Sodišče v Mnenju 1/20 zavrnilo razsojanje o tem, ali je osnutek posodobljene Pogodbe o energetski listini združljiv s pravom Unije, in zato ni razsojalo o tem, ali bi morebitno nadomestilo na podlagi Pogodbe o energetski listini lahko pomenilo državno pomoč.

(109) Nekatere tretje strani prav tako trdijo, da tudi če se načelo iz sodbe v zadevi Achmea uporablja, to ne pomeni samodejno, da je treba odločbo šteti za nezdružljivo državno pomoč, ker če je hierarhično nižje pravo Unije (v tem primeru Pogodba o energetski listini) v nasprotju s primarnim pravom Unije (v tem primeru načelo iz sodbe v zadevi Achmea v povezavi s pravili o državni pomoči), je treba nasprotujoče si določbe uskladiti, namesto da se domneva, da primarno pravo Unije samodejno prevlada nad drugim pravom Unije, ki temelji na Pogodbi o energetski listini.

7.2.3 *Pripombe, ki vsebujejo trditev, da odločba ne pomeni diskriminacije na podlagi državljanstva*

(110) Več tretjih strani trdi, da ker bi bilo treba odločbo obravnavati kot del starih shem, odločba ne povzroča diskriminacije, saj so lahko do nje upravičeni vsi vlagatelji, ki izpolnjujejo pogoje iz te sheme. Po mnenju navedenih tretjih strani trditev Komisije, da je diskriminacija med različnimi vlagatelji (zlasti španskimi) v tem, da nimajo vsi vlagatelji, ki so bili upravičeni starih shem, dostopa do mednarodne arbitraže na podlagi Pogodbe o energetski listini, temelji na napačni predpostavki, da je Pogodba o energetski listini del starih shem ali da se lahko sama po sebi šteje za shemo državne pomoči. Navedene tretje strani dodajajo tudi, da ni izključeno, da lahko španski vlagatelji zahtevajo nadomestilo za škodo v skladu z določbami nacionalnega prava ali v skladu s katerim koli drugim mehanizmom za reševanje sporov, na katerega so morda pristali.

(111) Poleg tega navedene tretje strani trdijo, da bi bilo treba tudi v primeru, če bi se Pogodba o energetski listini štela za del starih shem, trditev Komisije v zvezi z diskriminacijo na podlagi državljanstva razumeti tako, da pomeni diskriminacijo na podlagi sedeža vlagatelja. Taka diskriminacija po njihovem mnenju ne krši nobene določbe Pogodb EU, državna pomoč pa je v tem smislu po definiciji diskriminatorna, saj se dodeli upravičencem s sedežem v državi članici, ki dodeli pomoč.

(112) Nazadnje, navedene tretje strani trdijo, da če je treba odločbo preučiti kot *ad hoc* pomoč, ločeno od starih shem, ne gre za diskriminacijo, ker ni mogoče izvesti primerjave z drugimi nepovratnimi sredstvi.

7.2.4 *Pripomba, ki vsebuje trditev, da arbitražne odločbe ne ogrožajo nujno primarnosti prava Unije*

(113) Nekatere tretje strani v pisnih stališčih trdijo, da običajni postopek priglasitve državne pomoči zagotavlja zakonitost arbitražnih odločb na podlagi prava Unije (natančneje, po mnenju tretjih strani ohranja „avtonomijo“ prava Unije, „doslednost in enotnost pri razlagi prava Unije“, „pravice posameznikov“, nadzor Sodišča in „učinkovitost prava Unije“), ker je v primeru, če država članica upošteva postopek priglasitve, mogoče ohraniti pristojnosti Sodišča glede pregleda združljivostjo arbitražne odločbe s pravom Unije.

([84]) Mnenje Sodišča z dne 16. junija 2022, izdano na podlagi člena 218(11) PDEU (Posodobljena Pogodba o energetski listini), zadeva Avis 1/20, EU:C:2022:485.

(114) Po njihovem mnenju bi moralo Sodišče v sodbi v zadevi Achmea upoštevati, da se glede na to, da morajo države članice izpolnjevati obveznosti, ki izhajajo iz člena 108(3) PDEU, s priglasitvijo ta zadeva umešča na področje prava Unije in s tem v pristojnost sodišč Unije.

7.2.5 *Pripombe, ki vsebujejo trditev, da ima ukrep spodbujevalni učinek*

(115) Več tretjih strani trdi, da je podjetje Antin dejavno upravljala podjetji Andasol in s tem izvajalo zadosten nadzor nad njima, tako da podjetje Antin in podjetji Andasol tvorijo eno gospodarsko enoto, kar po njihovem mnenju pomeni, da se je podjetje Antin ukvarjala s proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov. Na podlagi tega navedene tretje strani trdijo, da bi bilo treba za pomoč, vključeno v odločbo, šteti, da je bila dodeljena tudi za dejavnosti podjetij Andasol na področju obnovljivih virov energije, in da dejstvo, da sta navedeni podjetji izpolnjevali merilo spodbujevalnega učinka, ko sta zaprosili za pomoč, potem ko sta se registrirali v okviru starih shem, pomeni tudi, da merilo spodbujevalnega učinka izpolnjuje tudi podjetje Antin. Navedene tretje strani opozarjajo na dejstvo, da se je za upravičence starih shem štelo, da so ob ustanovitvi izpolnjevali pogoje, zato se šteje, da so izpolnjevali pogoje tudi v celotni življenjski dobi obrata, torej tudi v letih 2013 in 2018, odvisno od trenutka izdaje odločbe.

(116) Nekatere tretje strani trdijo tudi, da sta podjetji Andasol subjekta s posebnim namenom, zato je pristanek države članice na dodelitev pomoči neločljivo povezan z njuno ustanovitvijo. Poleg tega je treba podjetje Antin in podjetji Andasol obravnavati kot eno gospodarsko enoto, pri čemer dejstvo, da je podjetje Antin leta 2011 kupilo podjetji Andasol in ju leta 2017 ponovno prodalo, ni upoštevno.

(117) Poleg tega več tretjih strani trdi, da se spodbujevalni učinek ne bi smel ocenjevati v skladu z oddelkom 3.2.4.2 smernic o državni pomoči za varstvo okolja in energijo, kot Komisija predlaga v sklepu o začetku postopka, saj je odločba del starih shem in ne pomoč, ki jo je treba priglasiti posamično, zmogljivost obratov Andasol pa ne presega 250 MW, kot se zahteva v točki 20 smernic o državni pomoči za varstvo okolja in energijo.

(118) Nekatere tretje strani trdijo, da arbitražna odločba ni nujno brez spodbujevalnega učinka, ker je sprejeta po izvedbi naložbe, saj je po njihovem mnenju del pomoči, ki je bila prvotno obljubljena in je ustvarila legitimna pričakovanja, na podlagi katerih je bila določena poslovna izvedljivost naložbe.

7.2.6 *Pripombe, ki vsebujejo trditev, da je pomoč združljiva na podlagi smernic o državni pomoči za varstvo okolja iz leta 2001, smernic o državni pomoči za varstvo okolja iz leta 2008 ter smernic o državni pomoči za varstvo okolja in energijo*.

(119) Več tretjih strani trdi, da se v nasprotju z oceno Komisije odločba lahko oceni na podlagi smernic o državni pomoči za varstvo okolja iz leta 2008, če naj bi se štela za del starih shem. Po mnenju teh tretjih strani se lahko šteje, da podjetje Antin opravlja dejavnost podjetij Andasol, in sicer proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, in tako tvori „eno samo podjetje“ s podjetjema Andasol. S prevzemom 45-odstotnega deleža podjetij Andasol skupaj s podjetjema RREEF Infrastructure (G.P.) Limited in RREEF Pan-European Infrastructure Two Lux S.à.r.l. izvaja skupni upravljavski nadzor nad podjetjema.

(120) Poleg tega navedene tretje strani trdijo, da je neustrezno trditi, da je vlagatelj vključen v proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, če z obratom tvori gospodarsko enoto ali ga upravlja, saj je podjetje, ki upravlja obrat, le nosilec prejemanja podpore, medtem ko je vlagatelj tisti, ki prevzame vsa tveganja in sprejema pomembne odločitve za upravljanje obrata. Kadar torej Komisija odobri pomoč podjetju, ki upravlja obrat za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, je treba šteti, da pomoč zagotavlja koristi za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov ne glede na to, ali se dobiček izplača podjetju, ki upravlja obrat, ali neposredno delničarju. Po mnenju navedenih tretjih strani se vsekakor zdi, da v praksi odločanja Komisije številni prejemniki pomoči niso nujno imeli lastniškega ali upravljavskega nadzora nad obrati in da lastništvo minimalnega odstotka delnic projektnega obrata nikoli ni bilo pogoj za dodelitev pomoči na področju energije iz obnovljivih virov. Navedene tretje strani tudi poudarjajo, da dejstvo, da je del podpore tehnično usmerjen v proizvodnjo električne energije iz zemeljskega plina, ne vpliva na oceno združljivosti, ker je uporaba zemeljskega plina časovno omejena, povezana z vidiki učinkovitosti in je bila v številnih primerih odobrena z odločbami Komisije.

(121) Nekatere tretje strani trdijo, da je bila s starimi shemami odpravljena tržna nepopolnost, pri čemer bi bile brez podpore nezadostne naložbe namenjene tehnologijam obnovljivih virov energije. Po njihovem mnenju je bilo to v skladu s smernicami o državni pomoči za varstvo okolja iz leta 2001 ([85]). Navedene strani na splošno trdijo, da sta Španija in Komisija priznali stare sheme kot ustrezne instrumente politike za učinkovito in uspešno privabljanje zmogljivosti za energijo iz obnovljivih virov.

(122) Natančneje, navedene strani trdijo, da je bilo s starimi shemami zagotovljeno le nadomestilo za razliko med proizvodnimi stroški energije iz obnovljivih virov in tržno ceno v življenjski dobi obrata, saj so bili ciljni donosi projektov po obdavčitvi, ki so v povprečju znašali 7–9,5 %, za obrate za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov v okviru starih shem združljivi s smernicam o državni pomoči za varstvo okolja iz leta 2001, ker ne bi pomenili prekomernega nadomestila ([86]). Na podlagi tega navedene strani trdijo, da so ciljni donosi Španije v okviru starih shem v skladu z donosi, ki jih je Komisija rutinsko odobrila za druge sheme podpore za obnovljive vire energije v skladu s smernicam o državni pomoči za varstvo okolja iz leta 2001.

(123) Poleg tega iste strani trdijo, da bi bile stare sheme združljive s smernicami o državni pomoči za varstvo okolja iz leta 2008 ter smernicami o državni pomoči za varstvo okolja in energijo. Navedene strani so zlasti trdile, da so imele stare sheme spodbujevalni učinek, ki je spodbudil znatne naložbe v španske obnovljive vire energije, ki so bile potrebne, da bi Španija lahko dosegla dolgoročne cilje glede obnovljivih virov energije.

(124) Nekatere tretje strani trdijo, da je pomoč, dodeljena na podlagi odločbe, sorazmerna v skladu s smernicami o državni pomoči za varstvo okolja iz leta 2008, saj je ciljna stopnja donosnosti Španije za obdobje 2008–2013 znašala 7–10 %, kar je pod razponom stopenj donosnosti 10–13 %, ki ga je Komisija v istem obdobju odobrila za druge sheme podpore za obnovljive vire energije.

(125) V primeru, da se ocena izvede na podlagi smernic o državni pomoči za varstvo okolja in energijo, navedene tretje strani trdijo, da čeprav pomoč ni bila dodeljena na podlagi konkurenčnega postopka za zbiranje ponudb, je v skladu s točko 128 smernic o državni pomoči za varstvo okolja in energijo še vedno združljiva, če ne povzroči prekomernega nadomestila. Trdijo tudi, da v sklepu Komisije iz leta 2017 ni bila določena najvišja stopnja donosnosti, zato po njihovem mnenju ni mogoče izključiti, da 9-odstotna stopnja donosnosti spada v razpon stopenj donosnosti 10–11 %, ki ga je Komisija odobrila v obdobju 2014–2020, in da bi bila pomoč združljiva.

(126) Poleg tega navedene tretje strani trdijo, da pomoč ne izkrivlja neupravičeno konkurence in trgovine. Podjetji Andasol nimata nizke ravni produktivnosti in sta finančno stabilni, dodelitev pomoči podjetju Antin pa ne pomeni znatne tržne moči, spremembe trgovinskih tokov, spremembe dinamike konkurence ali ohranjanja preživetja investicijskega podjetja. Poleg tega se navedeni vlagatelji ne strinjajo s stališčem Komisije, da je podjetje Antin na podlagi odločbe prejelo dodatno ugodnost poleg tiste, ki so jo prejeli drugi upravičenci, saj nadomestilo podjetju Antin ne izključuje možnosti, da lahko tudi drugi vlagatelji zahtevajo nadomestilo za škodo na podlagi nacionalnega prava, ki bi lahko bilo še višje od nadomestila podjetju Antin.

7.2.7 *Pripombe, ki vsebujejo trditev, da sta odločba in shema iz leta 2013 združljivi s smernicami o državni pomoči za varstvo okolja iz leta 2001, smernicami o državni pomoči za varstvo okolja iz leta 2008 ter smernicami o državni pomoči za varstvo okolja in energijo*

(127) Nekatere strani so v pisnih stališčih trdile, da je odločba združljiva s smernicami o državni pomoči za varstvo okolja iz leta 2001 kot nadomestilo za pomoč, ki jo je Španija dodelila v okviru starih shem in ki je bila po njihovem mnenju združljiva v skladu z istimi smernicami. Natančneje, navedene tretje strani trdijo, da ker je pomoč v okviru sheme iz leta 2013 precej nižja od podpore v okviru starih shem, je z odločbo zagotovljeno le nadomestilo za del razlike med finančno podporo v okviru starih shem in sheme iz leta 2013, stare sheme pa same niso zagotovile prekomernega nadomestila. Po mnenju navedenih strani iz tega izhaja, da odločba ne pomeni prekomernega nadomestila za podjetje Antin. Strani na podlagi navedene utemeljitve trdijo, da je pomoč na podlagi odločbe sorazmerna. Podobno trdijo, da številne vzorčne odločbe (ki imajo podobno pravno podlago kot odločba) ne povzročajo prekomernega nadomestila za upravičence in so sorazmerne v skladu s smernicami o državni pomoči za varstvo okolja iz leta 2001.

([85]) Smernice Skupnosti o državni pomoči za varstvo okolja, UL C 37, 4.2.2001, str. 3.

([86]) V podporo tej trditvi tretja stran ocenjuje tri analize, ki so jih pripravile španske vladne institucije (in sicer poročilo CNE 3/2007, poročilo IDAE, Gospodarski okvir za razvoj obnovljivih virov energije – stroški naložb, donosi in spodbude za industrijo koncentrirane sončne energije, konferenca, ki jo je v Madridu 11. decembra 2007 organiziral CNE, o dejanskem razvoju in spremembah obnovljivih virov energije v Španiji, in poročilo CNMC iz oktobra 2018 o oceni WACC za španske naložbe v obnovljive vire energije).

(128) Poleg tega navedene tretje strani trdijo, da odločba zagotavlja koristi za obnovljive vire energije, ker ima pomemben sporočilni učinek za potencialne vlagatelje v obnovljive vire energije, saj bi morebitna izvedba plačila na podlagi odločbe s strani Španije pokazala, da je Španija pripravljena izpolniti svoje mednarodne obveznosti na podlagi Pogodbe o energetski listini, ter bi pozitivno vplivalo na pravno varnost in predvidljivost. Poleg tega dejstvo, da se zneski iz odločb plačajo vlagateljem, in ne obratom za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, odraža gospodarsko stvarnost.

7.2.8 *Pripombe, ki vsebujejo trditev, da se odločba lahko oceni na podlagi člena 107(3), točka (c), PDEU*

(129) Nekatere tretje strani trdijo, da tudi če bi bilo treba oceno združljivosti odločbe izvesti ob upoštevanju odločbe na samostojni podlagi, je Komisija v primerih nadomestila za škodo zaradi predhodnega zaprtja obratov za proizvodnjo električne energije iz fosilnih goriv ocenila združljivost pomoči neposredno na podlagi člena 107(3), točka (c), PDEU, ker dodelitve nadomestila ni bilo mogoče vključiti v ustrezne smernice o pomoči.

7.2.9 *Pripombe, ki vsebujejo trditev, da pomoč ni združljiva s smernicami o državni pomoči za varstvo okolja in energijo*

(130) Ena tretja stran meni, da bi bil ustrezen trenutek dodelitve datum, ko je arbitražno sodišče izdalo odločbo, tj. 15. junij 2018, zato bi bilo treba združljivost ukrepa z notranjim trgom oceniti na podlagi smernic o državni pomoči za varstvo okolja in energijo.

(131) Poleg tega navedena stran trdi, da pomoč ni v skladu s točkama 23 in 31 smernic o državni pomoči za varstvo okolja in energijo, saj se z izvršitvijo odločbe ne bi povečal prispevek k okoljskim ciljem Unije. Namen dodelitve pomoči bi bilo izpolnjevanje mednarodnih obveznosti Španije na podlagi Pogodbe o energetski listini. Po mnenju navedene strani ukrep ne izpolnjuje zahtev glede spodbujevalnega učinka iz točke 49 smernic o državni pomoči za varstvo okolja in energijo, ker so obrati podjetja Antin še naprej proizvajali energijo iz obnovljivih virov kljub znižanju zneska podpore zaradi sprememb sheme iz leta 2007. Navedena stran tudi trdi, da ukrep ni sorazmeren v skladu s točko 69 smernic o državni pomoči za varstvo okolja in energijo, ker je bilo nadomestilo, ki izhaja iz odločbe, izračunano po metodi DCF in presega razumno stopnjo donosnosti naložbe, ki jo je Španija določila v okviru sheme pomoči za tekoče poslovanje za proizvajalce energije iz obnovljivih virov. Ta element po mnenju tretje strani potrjuje tudi diskriminatornost priglašenega ukrepa, ki ni na voljo vsem vlagateljem in tako zvišuje interno stopnjo donosnosti podjetja Antin nad običajne stopnje donosnosti, ugotovljene v sektorju energije iz obnovljivih virov v Španiji.

7.2.10 *Druge pripombe tretjih strani*

(132) Več tretjih strani trdi, da v obravnavanem primeru priglasitveni organ ne želi, da se priglašeni ukrepi odobri, in da lahko Španija po njihovem mnenju zlorabi postopek priglasitve ter krši načeli dobrega upravljanja in lojalnega sodelovanja, če trdi, da nima na voljo nekaterih informacij. Navedene tretje strani trdijo, da Španija tako preprečuje, da bi Komisija odobrila priglašeni ukrep pomoči. Poleg tega več tretjih strani trdi, da imajo vlagatelji legitimna pričakovanja, da je arbitražna klavzula Pogodbe o energetski listini veljavna in da so odločbe, ki jih izdajo ustanovljena arbitražna sodišča na podlagi Pogodbe o energetski listini, zavezujoče tako po pravu Unije kot po mednarodnem pravu, in sicer zaradi (i) pristopa Unije k Pogodbi o energetski listini za več kot 25 let (leta 1994) brez kakršnih koli pridržkov glede arbitražne klavzule znotraj EU, (ii) načela iz sodbe v zadevi Achmea, uvedenega marca 2018, ki pomeni novo razlago prava Unije in nima retroaktivnega učinka ([87]), (iii) dejstva, da je bilo veliko arbitražnih zadev, ki so vključevale vlagatelje iz EU in države članice, obravnavanih na podlagi uporabe arbitražne klavzule iz člena 26 Pogodbe o energetski listini, ne da bi se Komisija sklicevala na prepoved arbitražnih klavzul znotraj EU, in (iv) načela pravne varnosti (v) ter v skladu z ustaljeno sodno prakso, ki določa, da ima upravičenec pomoči legitimna pričakovanja, kadar nepreklicno sodeluje pri projektu, za katerega je bila pomoč dodeljena že veliko prej, preden je Komisija ocenila ukrep pomoči.

([87]) Sodba z dne 19. decembra 2012, Mitteldeutsche Flughafen AG/Komisija, C-288/11, EU:C:2012:821; sodba z dne 24. oktobra 2002, Aéroports de Paris/Komisija Evropskih skupnosti, C-82/01 P, EU:C:2002:617.

(133) Več drugih tretjih strani trdi, da pristop, ki sta ga v tem postopku uporabili Španija in Komisija, ustvarja precedens, ki bo po njihovem mnenju škodil pravni državi in naložbenemu okolju v Uniji. Poleg tega navedene strani trdijo, da bi stališče Komisije iz sklepa o začetku postopka povzročilo trenja s svetovnimi institucijami (kot je Svetovna banka), sodstvom tretjih držav in konzorcijem več kot 50 vlagateljev v energijo iz obnovljivih virov.

8. PRIPOMBE PODJETJA ANTIN

8.1 Pripombe v zvezi z obstojem pomoči

8.1.1 *Pripombe, ki vsebujejo trditve, da odločba ne pomeni državne pomoči*

(134) Podjetje Antin se sklicuje na premisleke Komisije iz uvodnih izjav 73 do 77 sklepa o začetku postopka, v skladu s katerimi, na podlagi sodbe v zadevi Asteris, nadomestilo za škodo, dodeljeno v skladu z nacionalnim pravom, pomeni državno pomoč le, če nadomesti dodelitev nezakonite ali nezdružljive državne pomoči. Meni, da če nadomestilo (v tem primeru v obliki odločbe) nadomesti ukrep, dodeljen v skladu z nacionalnim pravom (v tem primeru Pogodbo o energetski listini, ki je z ratifikacijo s strani Španije postala del nacionalnega prava), ki bodisi ne pomeni državne pomoči bodisi pomeni obstoječo pomoč, ta ukrep ni v nasprotju s pravom Unije (državna pomoč), zato nadomestilo za ta ukrep ne pomeni pomoči. Na podlagi teh premislekov podjetje Antin trdi, da lahko odločba pomeni državno pomoč le, če so stare sheme pomenile nezakonito ali nezdružljivo državno pomoč. Poleg tega trdi, da bi bilo treba odločbo v vsakem primeru oceniti kot del starih shem, saj potrjuje njeno predhodno pravico do prejemanja sredstev v okviru starih shem. Ker stare sheme niso pomenile državne pomoči, tudi odločba ne pomeni pomoči.

(135) Podjetje Antin zlasti trdi, da stare sheme niso vključevale dodelitve državnih sredstev, ker je treba opredelitev ukrepa kot državne pomoči preučiti na podlagi prevladujoče sodne prakse ob dodelitvi pomoči. V skladu s sodno prakso, ki se je uporabljala ob uvedbi starih shem, mehanizem za dodelitev podpore v okviru starih shem ni vključeval državnih sredstev. Podjetje Antin trdi, da mehanizem financiranja starih shem, ki je bil uveden že leta 1997, vsekakor pa najpozneje leta 2007, ni vključeval državnih sredstev v skladu s sodno prakso, ki se je uporabljala med njegovim izvajanjem in do leta 2014 ([88]). Natančneje, podjetje Antin trdi, da je bila vloga CNMC omejena na pobiranje pristojbin za dostop do omrežja in njihovo razdelitev upravičencem. CNMC ni imela diskrecijske pravice, da bi sredstva razdelila za druge namene, kot so tisti, ki so določeni z zakonom, ali da bi spremenila raven plačil, zato zadevna sredstva nikoli niso bila v lasti ali na voljo CNMC. Zato ni državnega nadzora nad sredstvi. Po mnenju podjetja Antin sodna praksa, ki je prevladovala leta 2014 ([89]), ni upoštevna za oceno starih shem, ki od leta 2014 niso več veljale. Nazadnje, tudi če bi bilo treba stare sheme oceniti na podlagi sodne prakse, ki je prevladovala ob sprejetju tega sklepa, niso vključevale državnih sredstev, ker je njihov mehanizem financiranja podoben mehanizmu, ki ga je Sodišče ocenilo v zadevi EEG ([90]).

(136) Poleg tega podjetje Antin trdi, da tudi če bi bilo treba odločbo oceniti ločeno od starih shem, ne pomeni državne pomoči, saj je edini temeljni razlog za njeno izdajo škoda, ki jo je podjetje Antin utrpelo zaradi ravnanja Španije v nasprotju s Pogodbo o energetski listini, in zato podjetju glede na sodbo v zadevi Asteris ne zagotavlja prednosti. Izravnalna narava odločbe je poleg tega potrjena z dejstvom, da se postopki reševanja sporov iz člena 26 Pogodbe o energetski listini nanašajo samo na vlagatelje in ne na upravičence starih shem. Kar zadeva podjetje Antin, je bila

([88]) Po mnenju podjetja Antin je to sodna praksa v zadevi PreussenElektra (glej sodbo Sodišča z dne 13. marca 2001, PreussenElektra, C-379/98, EU:C:2001:160).

([89]) Po mnenju podjetja Antin je to sodna praksa v zadevi Elcogas (glej sklep Sodišča z dne 22. oktobra 2014, Elcogás SA/Administración del Estado in Iberdrola SA, C-275/13, EU:C:2014:2314).

([90]) Sodba z dne 28. marca 2018, Nemčija/Komisija, C-405/16, EU:C:2019:268.

namreč odločba izdana vlagateljem (podjetje Antin) in ne upravičencem starih shem, tj. podjetjema Andasol. Podjetje Antin nadalje trdi, da dejstvo, da se nadomestilo dodeli v skladu z mednarodnimi pravili (tj. Pogodbo o energetski listini) namesto v skladu z nacionalnimi pravili, ne spreminja njegove narave nadomestila za škodo in da je odločba v vsakem primeru skladna z ustreznimi nacionalnimi pravili o nadomestilu za škodo.

(137) Nazadnje, podjetje Antin trdi, da se njegovih 45 % lastniških pravic v vsakem od podjetij Andasol štejejo za čisto finančno naložbo, ker podjetje Antin ne upravlja teh podjetij, zato ni podjetje in zato izdaja odločbe podjetju Antin ne spada na področje uporabe pravil o državni pomoči.

8.1.2 *Pripombe, ki vsebujejo trditev, da odločbe ni mogoče pripisati Španiji*

(138) Podjetje Antin trdi, da stare sheme niso vključevale državnih sredstev, zato ne gre za državno pomoč in ocena pripisljivosti ni upoštevna. Če pa je treba odločbo oceniti ločeno od starih shem, pripisljivost odločbe ne more temeljiti na pristopu Španije h konvenciji ICSID ali Pogodbi o energetski listini, ker Komisija po njegovem mnenju v sklepu o začetku postopka ni navedla, da je osnovna shema konvencija ICSID ali Pogodba o energetski listini. Nasprotno, kot je mogoče sklepati iz uvodnih izjav 10 in 36 do 44 sklepa o začetku postopka, je Komisija domnevala, da je odločba bodisi sama *ad hoc* ukrep bodisi se z njo ponovno uvajajo stare sheme.

(139) Poleg tega podjetje Antin trdi, da se Španija glede na svoje obveznosti po mednarodnem pravu ne more odločiti, da ne bo izvedla plačila na podlagi odločbe. Natančneje, trdi, da če obstajajo pravne obveznosti, ni mogoče šteti, da je za njihovo izpolnjevanje potrebna „odločitev“. Po mnenju podjetja Antin dejstvo, da je Španija ob priglasitvi odločbe Komisijo izrecno zaprosila, naj ne odobri odločbe, dokazuje, da Španija nima nobene diskrecijske pravice pri odločanju o izvedbi plačila na podlagi odločbe.

8.1.3 *Pripombe, ki vsebujejo trditev, da odločba ne more izkrivljati konkurence*

(140) Podjetje Antin trdi, da če je treba odločbo oceniti ločeno od starih shem, ne more izkrivljati konkurence niti vplivati na trgovino med državami članicami, saj je avgusta 2017 prodalo svojo naložbo v obratih Andasol in od takrat ni vlagalo v energetski sektor v Uniji niti nima deležev v nobenem drugem podjetju, ki je dejavno v tem sektorju v Uniji.

8.1.4 *Pripombe, ki vsebujejo trditev, da tudi če bi stare sheme pomenile državno pomoč, gre za obstoječo pomoč*

(141) Podjetje Antin trdi, da tudi če bi stare sheme pomenile državno pomoč, bi šlo za obstoječo pomoč (ker se je desetletni zastaralni rok iztekel), kar po njegovem mnenju pomeni, da odločba ne zagotavlja nadomestila za nezakonito ali nezdružljivo državno pomoč.

(142) Podjetje Antin zlasti trdi, da je odločba neločljivo povezana s starimi shemami, zato je treba šteti, da je bila pomoč dodeljena leta 1997, ko je bila vzpostavljena prva shema, ali najpozneje leta 1998, ko se je prvič izvedla s kraljevim odlokom 2818/1998. Po njegovem mnenju se je zastaralni rok iztekel leta 2008, medtem ko spremembe starih shem v letih 2004 in 2007 niso bistvene spremembe, ki bi lahko vplivale na analizo združljivosti, in ne upravičujejo spremembe opredelitve pomoči iz obstoječe v novo.

(143) Poleg tega podjetje Antin trdi, da tudi če bi se štelo, da bi spremembe starih shem, uvedene v letih 2004 in 2007, vplivale na združljivost shem, bi pomoč še vedno obstajala, saj se je zastaralni rok iztekel leta 2014 oziroma leta 2017, torej pred priglasitvijo odločbe Komisiji leta 2019.

(144) Podjetje Antin trdi, da glede na to, da v skladu s sodno prakso v zadevi Asteris nadomestilo za škodo pomeni državno pomoč le, če zagotavlja nadomestilo za nezakonito ali nezdružljivo pomoč, dejstvo, da nepovratna sredstva, dodeljena podjetju Antin v okviru starih shem, pomenijo obstoječo pomoč, pomeni, da odločba ne pomeni državne pomoči. Če pa bi se štelo, da odločba pomeni državno pomoč, dejstvo, da so stare sheme (oziroma posamezna nepovratna sredstva, dodeljena podjetju Antin v okviru starih shem) pomenile obstoječo pomoč, pomeni, da tudi odločba pomeni obstoječo pomoč.

8.1.5 *Pripombe, ki vsebujejo trditev, da če odločba pomeni pomoč, je ta pomoč zakonita*

(145) Podjetje Antin trdi, da odločba ne pomeni državne pomoči, zato se obveznost mirovanja ne uporablja, vendar tudi če bi se štelo, da odločba pomeni državno pomoč, arbitražnemu sodišču ne bi bilo treba prekiniti postopka.

8.1.6 *Pripombe, ki vsebujejo trditev, da je bila pomoč dodeljena, ko je podjetje Antin prejelo nepovratna sredstva v okviru starih shem*

(146) Podjetje Antin trdi, da je bila glede na to, da je bila odločba izdana za ponovno vzpostavitev pravic, določenih v okviru starih shem, pomoč dodeljena, ko je podjetje Antin prejelo nepovratna sredstva v okviru starih shem. Po njegovem mnenju ni pravilno šteti, da je bila pomoč dodeljena, ko je arbitražno sodišče sprejelo odločitev o izdaji odločbe ([91]). Poleg tega podjetje Antin trdi, da če je treba zahtevek v sodnem postopku za plačilo dela državne pomoči, ki ni bil prejet, šteti za del te osnovne pomoči in ne za ločeno pomoč, sodbe, s katero je bila podeljena pravica do prejema tega dela, prav tako ni mogoče šteti za dodelitev ločene pomoči ([92]). Zato ni mogoče šteti, da je s sodbo dodeljena nova pomoč ali da je datum sprejetja sodbe datum dodelitve kakršne koli pomoči.

8.2 **Pripombe v zvezi z združljivostjo pomoči**

8.2.1 *Pripombe, ki vsebujejo trditev, da odločba ne pomeni nezdružljive državne pomoči*

(147) Podjetje Antin trdi, da je Sodišče v sodbi v zadevi Komstroy navedlo, da so arbitražne odločbe na podlagi Pogodbe o energetski listini neveljavne, vendar naj bi šlo zgolj za *obiter dictum*, ki nima pravne veljave, saj je izjava temeljila na teoretičnem primeru, ki nikoli ne bi bil predmet prava Unije. Poleg tega podjetje trdi, da Sodišče v Mnenju 1/20 ni razsojalo o tem, ali je osnutek posodobljene Pogodbe o energetski listini združljiv s pravom Unije in ali bi morebitno nadomestilo za ukrep na podlagi Pogodbe o energetski listini lahko pomenilo državno pomoč.

(148) Podjetje Antin trdi tudi, da uporaba načela iz sodbe v zadevi Achmea v obravnavanem primeru ne more samodejno povzročiti nezdružljivosti odločbe z notranjim trgom. Po njegovem mnenju je tako zato, ker je treba v primeru, da je hierarhično nižje pravo Unije (v tem primeru Pogodba o energetski listini) v nasprotju s primarnim pravom Unije (v tem primeru z načelom iz sodbe v zadevi Achmea v povezavi s pravili o državni pomoči), uskladiti nasprotujoče si določbe, namesto da bi se domnevalo, da primarno pravo Unije samodejno prevlada nad drugim pravom Unije, ki temelji na Pogodbi o energetski listini.

(149) Poleg tega podjetje Antin trdi, da bi bila vsaka razlaga sodne prakse, na podlagi katere bi bilo mogoče sklepati, da arbitražna klavzula Pogodbe o energetski listini krši določbe primarnega prava Unije, v nasprotju z načelom pravne varnosti in legitimnimi pričakovanji vlagateljev v tej zadevi, saj je Komisija podpisnica Pogodbe o energetski listini od leta 1994, brez pridržkov glede arbitražne klavzule. Podjetje trdi, da je Unija med pogajanji o Pogodbi o energetski listini pred njenim podpisom leta 1994 sprva zahtevala vključitev klavzule, da se arbitražna klavzula iz Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti ne uporablja za spore znotraj EU, vendar je to zahtevo opustila, ko je

([91]) Podjetje Antin se sklicuje na sodbo Splošnega sodišča z dne 18. junija 2019, European Food in drugi/Komisija, T-624/15, T-694/15 in T-704/15, EU:T:2019:423, v kateri je menilo, da je bila pomoč, povezana z odločbo v zadevi Micula, dodeljena na dan preklica osnovne sheme, saj je bil ta preklic podlaga za pravico do prejema odločbe v zadevi Micula.

([92]) Podjetje Antin se sklicuje na sodbo Sodišča (veliki senat) z dne 12. januarja 2023, SIA „DOBELES HES“ in Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, združeni zadevi C-702/20 in C-17/21, EU:C:2023:1.

Unija leta 1994 podpisala Pogodbo. Komisija je nato med pogajanji o reviziji Pogodbe o energetski listini trdila, da bi bilo treba takšno klavzulo vključiti v revidirano Pogodbo o energetski listini. Po mnenju podjetja Antin je ta pristop pokazal, da načelo, vzpostavljeno s sodbo v zadevi Achmea, odraža novo razlago, ki ne more imeti retroaktivnega učinka. Podjetje tudi trdi, da legitimna pričakovanja, da je arbitraža veljavna, temeljijo na številu zadev, v katerih so vlagatelji iz EU na podlagi člena 26 Pogodbe o energetski listini prejeli odločbe, ne da bi jim Komisija nasprotovala ali jih izpodbijala (z uvedbo postopkov za ugotavljanje državne pomoči ali kršitev). V zvezi s tem opozarja tudi na resne gospodarske posledice za vlagatelje v primeru neveljavnosti arbitražne klavzule glede na veliko število naložb, izvedenih v dobri veri.

(150) Poleg tega podjetje Antin trdi, da njegova legitimna pričakovanja temeljijo na dejstvu, da Komisija ni začela formalne preiskave v zvezi s starimi shemami, preden je Španija leta 2019 priglasila odločbo, čeprav je bila seznanjena s shemami ([93]). Poleg tega je podjetje Antin že od leta 2011, preden so bile stare sheme leta 2013 preklicane ali preden je bila junija 2018 izdana odločba, nepreklicno sodelovalo pri infrastrukturnih projektih na področju obnovljivih virov energije in je zato imelo legitimna pričakovanja glede svoje pravice do sklicevanja na arbitražno klavzulo Pogodbe o energetski listini ([94]).

8.2.2 *Pripombe, ki vsebujejo trditev, da odločba ne pomeni diskriminacije na podlagi državljanstva*

(151) Podjetje Antin trdi, da bi bilo treba odločbo obravnavati kot del starih shem in da zato ne povzroča diskriminacije, saj imajo lahko od nje korist vsi vlagatelji, ki izpolnjujejo ustrezne pogoje. Podjetje meni, da trditev Komisije, da je diskriminacija med različnimi vlagatelji (zlasti španskimi) v tem, da nimajo vsi vlagatelji, ki so imeli koristi od starih shem, dostopa do mednarodne arbitraže na podlagi Pogodbe o energetski listini, temelji na napačni domnevi, da je Pogodba o energetski listini del starih shem ali da je lahko Pogodba o energetski listini sama po sebi podlaga za dodelitev pomoči. Podjetje dodaja, da ni izključeno, da lahko španski vlagatelji zahtevajo nadomestilo za škodo v skladu z določbami nacionalnega prava ali v skladu s katerim koli drugim mehanizmom za reševanje sporov, na katerega so morda pristali.

(152) Podjetje Antin trdi tudi, da tudi če bi se Pogodba o energetski listini štela za del starih shem, trditev Komisije o diskriminaciji na podlagi državljanstva prej pomeni diskriminacijo na podlagi sedeža vlagatelja. Tovrstna diskriminacija po njegovem mnenju ne krši nobene določbe Pogodb. Državna pomoč je po definiciji diskriminatorna, saj je dodeljena podjetjem s sedežem v državi članici, ki dodeli pomoč.

(153) Podjetje Antin tudi trdi, da če je treba odločbo preučiti kot *ad hoc* pomoč, ločeno od starih shem, ni diskriminacije, ker ni mogoče izvesti primerjave z drugimi nepovratnimi sredstvi.

8.2.3 *Pripombe, ki vsebujejo trditev, da so stare sheme združljive na podlagi smernic o državni pomoči za varstvo okolja iz leta 2001, smernic o državni pomoči za varstvo okolja iz leta 2008 ter smernic o državni pomoči za varstvo okolja in energijo*

(154) Če se šteje, da odločba pomeni državno pomoč, se po mnenju podjetja Antin njena združljivost ne bi smela ocenjevati na podlagi smernic, ki so veljale ob njeni izdaji. Nasprotno, Komisija bi morala oceniti odločbo kot del starih shem in uporabiti smernice, ki so veljale, ko je bila pomoč dodeljena podjetju Antin v okviru starih shem.

([93]) Podjetje Antin opozarja na strani 10, 22 in 28 Sporočila Komisije COM(2005) 627 „Podpora električni energiji iz obnovljivih virov energije“ z dne 7. decembra 2005, na Sklep Komisije C(2013) 7743 final z dne 4. februarja 2014 o državni pomoči SA.36559 (C3/2007) (UL L 205, 12.7.2014) in na uvodno izjavo 107 sklepa Komisije iz leta 2017.

([94]) Podjetje Antin se sklicuje na naslednje sodbe: sodbo Splošnega sodišča z dne 15. novembra 2018, World Duty Free Group, SA, prej Autogrill España, SA/Komisija, T-219/10 RENV, EU:T:2018:784; sodbo Splošnega sodišča z dne 15. novembra 2018, Deutsche Telekom AG/Komisija, T-207/10, EU:T:2018:786; sodbo Splošnega sodišča z dne 15. novembra 2018, Banco Santander, SA/Komisija, T-227/10, EU:T:2018:785; sodbo Splošnega sodišča z dne 15. novembra 2018, Axa Mediterranean Holding, SA/Komisija, T-405/11, EU:T:2018:780, in sodbo Splošnega sodišča z dne 15. novembra 2018, Banco Santander, SA in Santusa Holding, SL/Komisija, T-399/11 RENV, EU:T:2018:787.

(155) Podjetje Antin trdi, da odločba olajšuje gospodarsko dejavnost proizvodnje energije iz obnovljivih virov in da ni zgolj posledica tega, da Španija izpolnjuje svoje obveznosti na podlagi konvencije ICSID. Po njegovem mnenju se pomoč za naložbe v obnovljive vire energije dodeli, če se šteje, da odločba potrjuje že obstoječo pravico do prejemanja pomoči v okviru starih shem. Poleg tega, tudi če se odločba obravnava samostojno, je bila obveznost Španije glede nadomestila na podlagi konvencije ICSID sprožena (in se lahko sproži le) zaradi proizvodnje energije iz obnovljivih virov podjetja Antin. Zato je proizvodnja energije iz obnovljivih virov edina ustrezna osnovna dejavnost za namene ocenjevanja združljivosti zneska nadomestila.

(156) Podjetje Antin trdi, da opravlja dejavnost proizvodnje energije iz obnovljivih virov, ker se lahko šteje, da opravlja dejavnost podjetij Andasol, in sicer proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, ter tako tvori „eno samo podjetje“ s podjetjema Andasol. S prevzemom 45 % podjetij Andasol izvaja skupni upravljavski nadzor s podjetjema RREEF Infrastructure (G.P.) Limited in RREEF Pan-European Infrastructure Two Lux S.à.r.l. Poleg tega je po mnenju podjetja Antin neustreznotrditi, da je vlagatelj vključen v proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, če z obratom tvori gospodarsko enoto ali ga upravlja, saj je podjetje, ki upravlja obrat, le nosilec prejemanja podpore, medtem ko je vlagatelj tisti, ki prevzame vsa tveganja in sprejema pomembne odločitve za upravljanje obrata. Ko Komisija odobri pomoč podjetju, ki upravlja obrat za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, je torej treba šteti, da pomoč koristi proizvodnji energije iz obnovljivih virov, ne glede na to, ali se dobiček izplača podjetju, ki upravlja obrat, ali neposredno delničarju. Po mnenju podjetja Antin se vsekakor zdi, da v praksi odločanja Komisije številni prejemniki pomoči niso nujno imeli lastniškega ali upravljavskega nadzora nad obrati in da lastništvo minimalnega odstotka delnic projektnega obrata nikoli ni bilo pogoj za dodelitev pomoči na področju energije iz obnovljivih virov. Podjetje tudi trdi, da v primeru, da skupaj s podjetjema Andasol sestavlja eno gospodarsko enoto, dejstvo, da je leta 2011 kupilo podjetji Andasol in ju leta 2017 ponovno prodalo, ni upoštevno. Podjetje mora prejeti kakršno koli nadomestilo, saj je plačalo tržno vrednost podjetij Andasol ob predpostavki, da bo prejelo celoten znesek pomoči.

(157) V zvezi s tem podjetje Antin poudarja, da dejstvo, da je določena podpora tehnično usmerjena v proizvodnjo električne energije iz zemeljskega plina, ne vpliva na oceno združljivosti, ker je uporaba zemeljskega plina časovno omejena in povezana s pomisleki glede učinkovitosti. Poleg tega skoraj vsi upravičenci pomoči v okviru starih shem in sheme iz leta 2013 do določene mere uporabljajo plin v kratkih časovnih presledkih, Komisija pa je v številnih primerih odobrila tudi pomoč za plinske elektrarne.

(158) V zvezi s spodbujevalnim učinkom podjetje Antin trdi, da bi bilo treba šteti, da je imela odločba spodbujevalni učinek, dokler je izpolnjevala zahteve iz starih shem.

(159) Podjetje Antin trdi, da so stare sheme združljive s smernicami o državni pomoči za varstvo okolja iz leta 2001, ker so ciljni donosi Španije v skladu s starimi shemami skladni z donosi, ki jih je Komisija rutinsko odobrila za druge sheme podpore za obnovljive vire energije med letoma 2001 in 2009 v skladu s smernicami o državni pomoči za varstvo okolja iz leta 2001. Na to oceno ne vplivajo spremembe sheme, ki so bile uvedene v letih 2004 in 2007.

(160) Po mnenju podjetja Antin so stare sheme tudi sorazmerne v skladu s smernicami o državni pomoči za varstvo okolja iz leta 2008, saj je ciljna stopnja donosnosti Španije za obdobje 2008–2013 znašala 7–10 %, kar je pod razponom stopenj donosnosti 10–13 %, ki ga je Komisija v istem obdobju odobrila za druge sheme podpore za obnovljive vire energije.

(161) Podjetje Antin trdi, da če se ocena izvede na podlagi smernic o državni pomoči za varstvo okolja in energijo, se spodbujevalni učinek ne bi smel oceniti na podlagi oddelka 3.2.4.2 smernic o državni pomoči za varstvo okolja in energijo, ker je odločba del starih shem in ne pomoči, ki jo je treba priglasiti posamično, zmogljivost obratov Andasol pa ne presega 250 MW, kot se zahteva v točki 20 smernic o državni pomoči za varstvo okolja in energijo. Poleg tega podjetje Antin v zvezi s sorazmernostjo trdi, da dejstvo, da je pomoč dodeljena z arbitražno odločbo in ne s konkurenčnim postopkom za zbiranje ponudb, ne more povzročiti nezdružljivosti pomoči. Trdi tudi, da je bil znesek iz odločbe izračunan na podlagi nadomestila, ki bi ga moralo prejeti v okviru starih shem (tj. enakega nadomestila, kot bi ga prejelo, če bi veljale stare sheme). Znesek je torej sestavljen iz tržne cene in premije, pomnožene s številom zadevnih let, pri čemer dejstvo, da so bile premije združene v en znesek, ne spremeni narave nadomestila. Podjetje Antin trdi, da čeprav pomoč ni dodeljena v konkurenčnem postopku za zbiranje ponudb, je v skladu s točko 128 smernic o državni pomoči za varstvo okolja in energijo še vedno združljiva, če ne povzroči prekomernega nadomestila, in da v sklepu Komisije iz leta 2017 ni bila določena najvišja stopnja donosnosti, zato ni mogoče izključiti, da bi Komisija glede na svojo prakso odločanja v obdobju 2014-2020 odobrila stopnjo donosnosti v višini 9 %.

(162) Poleg tega podjetje Antin trdi, da pomoč ne izkrivlja neupravičeno konkurence in trgovine, ker ne povzroča znatne tržne moči, spremembe trgovinskih tokov, spremembe dinamike konkurence ali ohranjanja preživetja investicijskega podjetja. Podjetje zlasti trdi, da njegova raven produktivnosti in raven produktivnosti podjetij Andasol ni nizka in da so finančno stabilni. Poleg tega pomoč, povezana z odločbo, podjetju Antin ne zagotavlja nerazumnih stopenj donosnosti, saj te ostajajo v okviru določenih stopenj donosnosti, niti ne traja nerazumno dolgo (traja le do konca obdobja njenega izvajanja) in ne vključuje nobenega tveganja navzkrižnega subvencioniranja ali tehnološke nevtralnosti. Nazadnje, pomoč, povezana z odločbo, podjetju Antin ali podjetjema Andasol ne zagotavlja večjih tržnih deležev.

(163) Podjetje Antin tudi trdi, da je Komisija v zadevah v zvezi z nadomestilom za škodo zaradi predčasnega zaprtja obratov za proizvodnjo električne energije iz fosilnih goriv združljivost pomoči ocenila neposredno na podlagi člena 107(3) PDEU, tudi če bi bilo treba oceno združljivosti odločbe izvesti ob upoštevanju odločbe na samostojni podlagi, če nadomestila ne bi bilo mogoče vključiti v ustrezne smernice o pomoči.

8.3 **Druge pripombe**

(164) Podjetje Antin trdi, da Španija odločbe ni priglasila z namenom njene odobritve in bi zato lahko zlorabila postopek priglasitve ter kršila načeli dobrega upravljanja in lojalnega sodelovanja, ker ni predložila potrebnih informacij in je preprečila, da bi Komisija odobrila priglašeni ukrep pomoči.

9. **PRIPOMBE ŠPANIJE NA PRIPOMBE TRETJIH STRANI**

(165) Španski organi so odgovore na pripombe, ki so jih predložile tretje strani, poslali 3. januarja 2023, 27. novembra 2023 in 29. januarja 2024.

9.1 **Pripombe v zvezi s pripombami glede obstoja pomoči**

(166) V odgovor na trditve tretjih strani, da odločba ne pomeni državne pomoči, Španija ponavlja utemeljitev Komisije iz sklepa Komisije iz leta 2017, v katerem je Komisija opozorila (v uvodni izjavi 165), da bi vsako nadomestilo, ki bi ga arbitražno sodišče dodelilo vlagatelju na podlagi dejstva, da je Španija spremenila gospodarsko shemo premij (shema iz leta 2007) s priglašeno shemo (shema iz leta 2013), samo po sebi pomenilo državno pomoč.

(167) Poleg tega je Španija ponovila, da se v skladu s sodno prakso pomoč dodeli na datum izdaje arbitražne odločbe, ker je bila pravica do odškodnine za škodo, ki naj bi arbitražnim tožnikom nastala zaradi preklica sheme državne pomoči, dodeljena šele z arbitražno odločbo ([95]).

([95]) Španija se sklicuje na sodbo z dne 25. januarja 2022, European Food in drugi/Komisija, C-638/19 P, EU:C:2022:50.

9.2 **Pripombe v zvezi s pripombami glede združljivosti pomoči**

(168) V odgovor na pripombe tretjih strani v zvezi z upoštevnostjo sodbe v zadevi Komstroy je Španija navedla, da je Sodišče potrdilo, da pomoč, dodeljena na podlagi odločbe znotraj EU, ki jo je izdalo arbitražno sodišče na podlagi Pogodbe o energetski listini, ni združljiva s pravom Unije, ker tako arbitražno sodišče ni del sodnega sistema Unije, kar je v nasprotju s členom 19(1) PEU ter členoma 267 in 344 PDEU ([96]).

9.3 **Pripombe v zvezi s pripombami glede obstoja pomoči**

(169) V odgovor na trditve tretjih strani, da odprava ali zmanjšanje spodbud, ki so bile podlaga za nadomestilo iz odločbe, ni pomenilo državne pomoči in bi v vsakem primeru pomenilo obstoječo pomoč, so španski organi opozorili, da je Sodišče v sodbi v zadevi Micula, ki je v veliki meri podobna obravnavanemu primeru, zavrnilo stališče, da bi se lahko štelo, da je bila pomoč v višini nadomestila iz arbitražne odločbe, izdane na podlagi bilateralne investicijske pogodbe znotraj EU, ki je bila posledica razveljavitve zadevne sheme, dodeljena ob razveljavitvi zadevne sheme. Nasprotno pa je Sodišče pojasnilo, da upravičenec pridobi pravico do prejema pomoči na podlagi odločbe, ko je ta izdana ([97]).

(170) Poleg tega so španski organi navedli, da je Sodišče razsodilo, da odločba, če ni združljiva s pravom Unije, zlasti s členoma 267 in 344 PDEU, ne more imeti nobenega učinka in je ni mogoče izvršiti ([98]). Španija nadalje trdi, da se v obravnavanem primeru uporablja isto načelo in da pomoči ni mogoče dodeliti na način, ki bi bil v nasprotju s členoma 267 in 344 PDEU.

(171) V odgovoru na trditve tretjih strani v zvezi z upoštevnostjo sodbe v zadevi Asteris španski organi trdijo, da nadomestila za pomoč, ki ni bila izplačana v okviru skupne kmetijske politike in za katero so sodišča Unije ugotovila, da je nezakonita, ni mogoče enačiti z arbitražno odločbo o naložbah znotraj EU v skladu s Pogodbo o energetski listini. V zvezi s tem so španski organi opozorili na zadevo Micula, v kateri je Sodišče pojasnilo naravo arbitraže za naložbe znotraj EU kot sistema za reševanje sporov zunaj nacionalnih pravosodnih sistemov držav članic, preden je tako odločbo opredelilo kot državno pomoč.

(172) Poleg tega španski organi v odgovor na trditve tretjih strani, da je shema iz leta 2007 skupaj s prejšnjimi shemami pomenila obstoječo pomoč, trdijo, da je bilo v sklepu Komisije iz leta 2017 analizirano celotno nadomestilo, ki so ga upravičenci prejeli na podlagi sheme iz leta 2007 in sheme iz leta 2013.

(173) Poleg tega španski organi v odgovoru na pripombe tretjih strani, ki so podvomile o pripisljivosti odločbe Španiji, podpirajo utemeljitev Komisije iz sklepa o začetku postopka.

(174) Španski organi v odgovor na trditve tretjih strani v zvezi z učinkom ukrepa na notranji trg pojasnjujejo, da je Sodišče v zadevi Micula ([99]) določilo, da arbitražne odločbe znotraj EU, izdane v okviru mehanizma zunaj sodnega sistema Unije, pomenijo pomoč, ki ni združljiva z notranjim trgom, zaradi česar njihov vpliv na trg ni upošteven. V vsakem primeru španski organi trdijo, da je sklep Komisije iz leta 2017 pokazal, da bi lahko shemi iz let 2007 in 2013 izkrivljali konkurenco na notranjem trgu.

([96]) Španija se sklicuje na sodbi v zadevah Komstroy in Achmea.
([97]) Španija se sklicuje na sodbo z dne 25. januarja 2022, European Food in drugi/Komisija, C-638/19 P, EU:C:2022:50, točka 125.
([98]) Sklep Sodišča z dne 21. septembra 2022, Romatsa in drugi, C-333/19, EU:C:2022:749, točke 42 do 44.
([99]) Španija se sklicuje na sodbo z dne 25. januarja 2022, European Food in drugi/Komisija, C-638/19 P, EU:C:2022:50.

(175) Španski organi se v odgovoru na trditve tretjih strani v zvezi z odločbo o dodelitvi pomoči sklicujejo na sodno prakso ([100]), ki potrjuje, da sta odločilna dejavnika za določitev datuma dodelitve pomoči pridobitev pravice do prejema pomoči s strani prejemnikov in ustrezna zaveza države, da bo dodelila pomoč.

(176) V odgovoru na pripombe tretjih strani v zvezi z upoštevnostjo odločbe v zadevi Dobeles Hes ([101]) španski organi trdijo, da je bila sodna praksa v zvezi s tem sprejeta v okviru predhodnega pravila zaradi spora v zvezi z državno pomočjo pred nacionalnimi upravnimi sodišči. Španija meni, da take odločbe nacionalnih sodišč o odškodninskih zahtevkih niso upoštevne za obravnavani postopek in da obstaja razlika med odredbo za plačilo cene, ki je priznana z nacionalnim pravilom, in arbitražno odločbo o naložbi, ki priznava zneske zaradi uporabe spremenjenega ali razveljavljenega nacionalnega pravila. Zato se po mnenju španskih organov zahtevki tretjih strani v zvezi z nacionalnimi sodišči držav članic ne uporabljajo v okviru arbitražnih odločb o naložbah.

9.4 **Pripombe v zvezi s pripombami glede združljivosti pomoči**

(177) V odgovoru na pripombe tretjih strani v zvezi z upoštevnostjo sodbe v zadevi Komstroy in Mnenja 1/20 španski organi pojasnjujejo, da sodna praksa zagotavlja verodostojne razlage Pogodbe o energetski listini, zlasti njenega člena 26, ki pojasnjujejo, da se mehanizem reševanja sporov z arbitražo ne more uporabljati za spore znotraj EU, ker bi kršil člena 267 in 344 PDEU. Španski organi poudarjajo, da je Sodišče odločilo, da se to načelo uporablja tudi za Pogodbo o energetski listini.

(178) V odgovoru na trditve tretje strani, da odločba in shema iz leta 2013 pomenita združljivo pomoč v skladu z veljavnimi smernicami Komisije, španski organi trdijo, da so arbitražne odločbe znotraj EU, ki temeljijo na Pogodbi o energetski listini, očitno nezdružljive s pravom Unije. Poleg tega španski organi pojasnjujejo, da so na podlagi sodne prakse ([102]) v zvezi s trenutkom izdaje arbitražnih odločb v obravnavanem primeru vse trditve o morebitni združljivosti odločbe s smernicami, sprejetimi pred navedenim datumom (tj. smernicami o državni pomoči za varstvo okolja iz leta 2001 in smernicami o državni pomoči za varstvo okolja iz leta 2008), pomanjkljive.

(179) Poleg tega španski organi v odgovoru na trditve tretje strani o sorazmernosti odločbe s smernicami o državni pomoči za varstvo okolja in energijo trdijo, da je predložena analiza pomanjkljiva in ni verodostojna. Trdijo tudi, da odločba v nasprotju s stališčem navedene tretje strani nima spodbujevalnega učinka in ne prinaša nobenih koristi za obnovljive vire energije, lahko pa tudi izkrivlja konkurenco na notranjem trgu, kar je v nasprotju s smernicami o državni pomoči za varstvo okolja in energijo.

9.5 **Pripombe na druge pripombe tretjih strani**

(180) Španski organi v odgovoru na pripombe tretjih strani v zvezi z njihovimi legitimnimi pričakovanji trdijo, da ocene Komisije v obravnavanem primeru ni mogoče spremeniti z opiranjem na pričakovanja vlagateljev. Poleg tega Španija trdi, da v skladu s sodno prakso temeljna načela prava Unije, kot so pravna varnost in legitimna pričakovanja, ne morejo preprečiti, da države članice sprejmejo ukrepe za zmanjšanje ali odpravo predhodno dodeljenih spodbud ([103]).

([100]) Sodba z dne 25. januarja 2022, European Food in drugi proti Komisiji, C-638/19 P, EU:C:2022:50, točke 123 do 125.

([101]) Sodba Sodišča (veliki senat) z dne 12. januarja 2023, SIA „DOBELES HES“ in Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, združeni zadevi C-702/20 in C-17/21, EU:C:2023:1.

([102]) Sodba z dne 25. januarja 2022, European Food in drugi/Komisija, C-638/19 P, EU:C:2022:50, točke 118, 123 do 126 in 152.

([103]) Sodba Sodišča z dne 15. aprila 2021, Federazione nazionale delle imprese elettrotecniche ed elettroniche (Anie) in drugi (C-798/18), Athesia Energy Srl in drugi (C-799/18)/Ministero dello Sviluppo economico, Gestore dei servizi energetici (GSE) SpA, združeni zadevi C-798/18 in C-799/18, EU:C:2021:280; sodba Sodišča z dne 11. julija 2019, Agrenergy in Fusignano Due, C-180/18, C-286/18 in C-287/18, EU:C:2019:605; sodba Sodišča z dne 10. septembra 2009, Plantanol GmbH & Co. KG/Hauptzollamt Darmstadt, C-201/08, EU:C:2009:539.

(181) Poleg tega španski organi v odgovoru na pripombe tretjih strani v zvezi z obstojem zlorabe postopka priglasitve trdijo, da so izpolnili svojo obveznost priglasitve iz člena 108(3) PDEU, da bi zagotovili izključno pristojnost Komisije za pregled državne pomoči in smernice Komisije za začasno ustavitev plačil na podlagi arbitražnih odločb, če ni odobritve državne pomoči, določene v sklepu Komisije iz leta 2017.

(182) Španski organi v odgovoru na trditve tretje strani, da je shema iz leta 2007 združljiva pomoč v skladu z veljavnimi smernicami Komisije, trdijo, da taka ocena ni upoštevna za namene tega postopka, v katerem se ocenjuje združljivost odločbe.

10. **OCENA UKREPA**

10.1 **Obstoj pomoči**

(183) Člen 107(1) PDEU določa, da je „pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdružljiva z notranjim trgom, kolikor prizadene trgovino med državami članicami“.

(184) Ukrep pomeni državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, če izpolnjuje štiri kumulativne pogoje. Prvič, ukrep mora biti mogoče pripisati državi in financirati se mora z državnimi sredstvi. Drugič, upravičenec z ukrepom dobi prednost. Tretjič, ukrep mora dajati prednost nekaterim podjetjem ali gospodarskim dejavnostim (to pomeni, da mora biti prednost selektivna). Četrtič, ukrep lahko vpliva na trgovino med državami članicami in izkrivlja ali bi lahko izkrivljal konkurenco na notranjem trgu.

(185) Komisija je v sklepu o začetku postopka (uvodne izjave 71 do 88) predhodno sklenila, da odločba pomeni državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU. Iz razlogov, pojasnjenih v preostalem delu oddelka 10.1, Komisija ugotavlja, da odločba, v vsakem primeru pa njeno izvajanje, plačilo zneska, dodeljenega z njo, ali njena izvršitev (v nadaljnjem besedilu: izvajanje), pomeni državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU.

10.1.1 *Pripisljivost in državna sredstva*

Pripisljivost

(186) V skladu s sodno prakso sodišč Unije mora biti selektivno prednost, da bi pomenila pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, med drugim mogoče pripisati državi ([104]). Poudariti je treba tudi, da kadar prednost dodeli javni organ, je to prednost po definiciji mogoče pripisati državi ([105]).

(187) Kot je pojasnjeno v uvodni izjavi 65, je Španija Pogodbo o energetski listini podpisala 17. decembra 1994, jo ratificirala 11. decembra 1997, za Španijo pa je začela veljati 16. aprila 1998. Kot je pojasnila tudi Španija, v skladu s členom 96(1) španske ustave veljavno sklenjene mednarodne pogodbe postanejo del notranjega pravnega reda, ko so v Španiji uradno objavljene. Ratifikacija Pogodbe o energetski listini s strani Španije je bila objavljena v španskem

([104]) Sodba z dne 5. aprila 2006, Deutsche Bahn AG/Komisija, T-351/02, EU:T:2006:104, točka 101.
([105]) Sodba z dne 15. decembra 2021, Oltchim/Komisija, T-565/19, EU:T:2021:904, točka 160. Sodba Splošnega sodišča z dne 2. oktobra 2024, European Food SA in drugi/Evropska komisija, T-624/15 RENV in T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, točka 206.

uradnem listu 17. marca 1998 (Listina o ratifikaciji Pogodbe o energetski listini in Protokola k energetski listini o energijski učinkovitosti in s tem povezanimi okoljskimi vidiki, podpisanih 17. decembra 1994 v Lizboni; glej tudi uvodno izjavo 65). Španija je konvencijo ICSID podpisala 21. marca 1994, ratificirala pa jo je 17. septembra 1994. Ratifikacija konvencije ICSID s strani Španije je bila objavljena v španskem uradnem listu 13. septembra 1994 (Listina o ratifikaciji Konvencije o reševanju investicijskih sporov med državami in državljani drugih držav, sprejete 18. marca 1965 v Washingtonu).

(188) Sodišče je odločbo izdalo na podlagi svoje razlage navedenih pogodb, ki jih je Španija podpisala in ratificirala ter so tako postale del španskega pravnega reda od datuma njihove objave v španskem uradnem listu. Španija se je prostovoljno odločila podpisati in ratificirati Pogodbo o energetski listini in konvencijo ICSID ter ju vključiti v špansko nacionalno zakonodajo (glej uvodno izjavo 187 in oddelek 5.4). Izdaja odločbe je bila zato mogoča zaradi odločitve Španije, da podpiše in ratificira Pogodbo o energetski listini in konvencijo ICSID: dejstvo, da bi se moralo arbitražno sodišče izreči za nepristojno, ker se v skladu s sodno prakso Sodišča člen 26 Pogodbe o energetski listini ne uporablja znotraj EU, tega ne spremeni. Odločbo je mogoče pripisati Španiji.

(189) V vsakem primeru Komisija ugotavlja, da je izvajanje odločbe mogoče pripisati Španiji tudi iz razlogov, navedenih v nadaljevanju (glej uvodni izjavi 190 in 191).

(190) Ker sta z odločbo kršena člena 267 in 344 PDEU, člen 19 PEU ter splošni načeli avtonomije in medsebojnega zaupanja, ne more imeti nobenega učinka v pravnem redu EU, Španija pa je ne sme izvajati. Kakršno koli izvajanje kljub navedeni prepovedi bi neposredno vključevalo avtonomno odločitev španskih organov. To velja, če Španija prostovoljno izplača znesek iz odločbe in če bi Španija sprva poskušala nasprotovati priznanju in izvršitvi odločbe pred sodiščem države članice ali tretje države ter ne bi preprečila zasega premoženja ali sprejela odločitve o izvedbi plačila na podlagi odločbe, da bi preprečila ukrepe za odkritje premoženja in nazadnje zaseg premoženja, ki ni zaščiteno z neomejeno imuniteto ([106]). Komisija zaradi celovitosti tudi ugotavlja, da bi bilo priznanje ali izvršitev odločbe s strani španskega sodišča prav tako mogoče pripisati Španiji, saj je dejanja vseh državnih organov, vključno z nacionalnimi sodišči, mogoče pripisati državi.

(191) Iz istih razlogov je Splošno sodišče v sodbi v zadevi Micula ugotovilo, da je država nujno „vpletena“, če plača odškodnino, določeno v arbitražni odločbi ([107]). Komisija zaradi celovitosti tudi ugotavlja, da bi bilo priznanje ali izvršitev odločbe s strani španskega sodišča prav tako mogoče pripisati Španiji, saj je dejanja vseh državnih organov, vključno z nacionalnimi sodišči, mogoče pripisati državi.

(192) Nobena od trditev zainteresiranih tretjih strani ne izpodbija te ugotovitve, da je mogoče odločbo in v vsakem primeru njeno izvajanje pripisati Španiji.

(193) Prvič, v nasprotju s trditvijo nekaterih tretjih strani dejstvo, da je odločbo izdalo arbitražno sodišče za reševanje sporov med vlagatelji in državo in ne nacionalno sodišče, ne spremeni ugotovitve Komisije o pripisljivosti pomoči ter ne preprečuje, da se odločba in v vsakem primeru njeno izvajanje pripišeta Španiji. Arbitražno sodišče se je namreč izreklo za pristojno za izdajo odločbe na podlagi svoje razlage člena 26 Pogodbe o energetski listini in konvencije ICSID, na katero se lahko sklicuje le zato, ker se je Španija odločila podpisati in ratificirati navedena akta mednarodnega prava. Poleg tega bi sprejetje razlogovanja, zaradi katerega v tem okviru ni mogoče pripisati ukrepa državi, državam članicam dejansko omogočilo, da se izognejo nadzoru državnih pomoči tako, da sprejmejo mednarodno obveznost, ki jim nalaga, da odobrijo določen ukrep državne pomoči ([108]). Takšno razlogovanje negativno vpliva na učinkovitost prava Unije, zlasti člena 107 PDEU, in ga je zato treba zavrniti.

([106]) Sodba Splošnega sodišča z dne 2. oktobra 2024, European Food SA in drugi/Evropska komisija, zadevi T-624/15 RENV in T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, točke 201 do 221.

([107]) *Prav tam*.

([108]) V zvezi s tem glej sodbo Splošnega sodišča z dne 2. oktobra 2024, European Food SA in drugi/Evropska komisija, zadevi T-624/15 RENV in T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, točka 217.

(194) Drugič, kar zadeva trditve tretjih strani iz uvodnih izjav 99 in 138, da pripisljivost odločbe ne more temeljiti na pristopu Španije h konvenciji ICSID ali Pogodbi o energetski listini, ker v sklepu o začetku postopka ni navedeno, da je osnovna shema konvencija ICSID ali Pogodba o energetski listini, Komisija meni, da ta trditev ni upoštevna za vprašanje, ali je odločbo in v vsakem primeru njeno izvajanje mogoče pripisati Španiji. Individualna narava ukrepa ne preprečuje, da bi ta izhajal iz (čeprav neprimerne) uporabe mednarodnih sporazumov, ki jih je prostovoljno sklenila Španija, s strani arbitražnega sodišča za reševanje sporov med vlagatelji in državo. Sklep o začetku postopka (v uvodni izjavi 82) v predhodni oceni pripisljivosti ukrepa pomoči vsebuje jasno sklicevanje na prostovoljni dogovor Španije o sklenitvi konvencije ICSID in Pogodbe o energetski listini.

(195) Tretjič, Komisija ugotavlja, da trditev tretjih strani (glej uvodni izjavi 100 in 139), da odločbe ni mogoče pripisati Španiji, ker Španija zaradi svojih obveznosti v skladu z mednarodnim pravom ne bi imela diskrecijske pravice glede izvedbe plačila na podlagi odločbe ni utemeljena iz razlogov, navedenih v uvodni izjavi 193. Prvič, te utemeljitve ni mogoče sprejeti, saj bi to dejansko omogočilo vsem državam članicam, da se izognejo nadzoru državne pomoči tako, da sprejmejo mednarodno obveznost, ki jim nalaga, da odobrijo določen ukrep državne pomoči ([109]). Drugič, kot je opozorjeno v uvodni izjavi 11, v skladu s sodno prakso velja, da arbitražna odločba, izdana v postopku med državo članico in vlagateljem iz druge države članice, kot je v obravnavanem primeru, ni združljiva s pravom Unije ter zato ne more imeti nobenega učinka in je ni mogoče izvršiti ([110]). Zato mora Španija razveljaviti odločbo in ni mogoče šteti, da mora plačati znesek, dodeljen z odločbo, izvesti odločbo ali jo izvršiti ([111]). Tretjič, edini primer, ko je s sodno prakso priznano, da ukrepa, ki ga je sprejela država članica, ni mogoče pripisati državi članici, je primer, ko pravo Unije določa, da mora država članica sprejeti ukrep, ne da bi imela kakršno koli diskrecijsko pravico. Vendar v obravnavanem primeru očitno ne gre za to. Glede na navedeno Komisija ugotavlja, da je mogoče odločbo in v vsakem primeru njeno izvajanje pripisati Španiji.

Državna sredstva

(196) V skladu z ustaljeno sodno prakso lahko državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU pomenijo samo prednosti, dodeljene neposredno ali posredno iz državnih sredstev ([112]).

(197) V obravnavanem primeru odločba vsebuje obveznost Španije, da plača: (i) skupni znesek nadomestila, ki ga je arbitražno sodišče izračunalo v odločbi (tj. 101 milijon EUR kot nadomestilo za kršitev člena 10(1) Pogodbe o energetski listini, ker naložb podjetja Antin ni obravnavala pošteno in pravično); (ii) obresti pred dodelitvijo in (iii) obresti po dodelitvi, ki jih bo treba ponovno izračunati na podlagi datuma dejanskega plačila (glej oddelek 5.6).

(198) Španija je ob priglasitvi ocenila, da so obresti pred dodelitvijo za obdobje od 20. junija 2014 do 15. junija 2018 znašale 8 686 086 EUR, obresti po dodelitvi za obdobje od 15. junija 2018 do 31. marca 2019 pa 1 810 978 EUR.

(199) Španski organi so pojasnili, da bi se v primeru izvedbe plačila na podlagi odločbe tako plačilo financiralo iz splošnega proračuna španske države in da se tako plačilo ne bo neposredno prištelo k stroškom elektroenergetskega sistema ter zato z računom za električno energijo ne bo neposredno bremenilo končnih odjemalcev električne energije (glej oddelek 5.6).

([109]) Sodba Splošnega sodišča z dne 2. oktobra 2024, European Food SA in drugi/Evropska komisija, T-624/15 RENV in T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, točka 217.

([110]) Sklep Sodišča z dne 21. septembra 2022, Romatsa in drugi, C-333/19, EU:C:2022:749, točke 42 do 44.

([111]) Sodba Splošnega sodišča z dne 2. oktobra 2024, European Food SA in drugi/Evropska komisija, T-624/15 RENV in T-694/15 RENV, ECLI:EU:T:2024:659, točka 214.

([112]) Sodba Sodišča z dne 24. januarja 1978, Van Tiggele, 82/77, ECLI:EU:C:1978:10, točki 25 in 26; sodba Splošnega sodišča z dne 12. decembra 1996, Air France/Komisija, T-358/94, ECLI:EU:T:1996:194, točka 63.

(200) Španija ob izdaji tega sklepa ni izvedla nobenega plačila, tudi zato, ker bi bilo to v nasprotju s pravom Unije. Vendar zaradi poskusov podjetja Antin, da bi izvršilo odločbo, obstaja resno tveganje, da bo morala Španija za izvedbo plačila na podlagi odločbe uporabiti državna sredstva. Tako tveganje zadostuje za ugotovitev obstoja državnih sredstev ([113]). V zvezi s tem je Sodišče razsodilo, da za ugotovitev obstoja državnih sredstev ni pomembno, ali bi bila taka uporaba državnih sredstev v nasprotju s pravom Unije ali nacionalnim pravom. Odločilno je, da ima ukrep učinke ([114]). Ker pomoč pomeni tveganje neposrednega plačila Španije iz njenega proračuna, Komisija meni, da se odločba in v vsakem primeru njeno izvajanje, ki je sestavljeno iz neposrednega plačila, financirata iz državnih sredstev.

Sklepna ugotovitev o pripisljivosti in državnih sredstvih

(201) Na podlagi navedenega Komisija ugotavlja, da je mogoče odločbo in v vsakem primeru njeno izvajanje pripisati španski državi in da se financira iz državnih sredstev v smislu člena 107(1) PDEU.

10.1.2 *Prednost in selektivnost*

Gospodarska prednost

(202) Prednost v smislu člena 107(1) PDEU je vsaka gospodarska korist, ki je podjetje ne bi pridobilo pod običajnimi tržnimi pogoji, tj. brez posredovanja države ([115]). Natančna oblika ukrepa pri ugotavljanju, ali ta za podjetje pomeni gospodarsko prednost, ni pomembna ([116]).

(203) V zvezi s tem bi bilo treba za presojo, ali je država članica dodelila prednost določenemu podjetju, finančni položaj podjetja po ukrepu primerjati z njegovim finančnim položajem, če ukrep ne bi bil sprejet ([117]).

(204) Poleg tega je pojem „prednost“, značilen za opredelitev ukrepa kot državne pomoči, objektiven, ne glede na namene avtorjev zadevnega ukrepa. Tako narava ciljev državnih ukrepov in razlogi zanje nikakor ne vplivajo na opredelitev teh ukrepov kot državne pomoči. Člen 107(1) PDEU namreč ne razlikuje glede na vzroke ali cilje državnih ukrepov, temveč jih opredeljuje glede na njihove učinke ([118]).

([113]) Glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 19. decembra 2019, Arriva Italia Srl, Ferrotramviaria SpA, Consorzio Trasporti Aziende Pugliesi (CO.TRA.P)/Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti, C-385/18, EU:C:2019:1121, zlasti točki 35 in 36, v katerih je Sodišče pojasnilo naslednje: „(35) Drugič, glede zahteve, da se prednost dodeli neposredno ali posredno iz državnih sredstev, je treba izpostaviti, da okoliščina, da po mnenju predložitvenega sodišča sredstva v višini 70 milijonov EUR niso bila dejansko nakazana iz proračuna italijanske države in da torej niso povzročila odhodka iz proračuna te države članice, samo po sebi ne pomeni, da takih sredstev ni mogoče opredeliti kot „državna sredstva“, zlasti ker je bila potencialna bremenitev proračuna italijanske države določena s členom 1(867) zakona o stabilnosti za leto 2016. (36) V zvezi s tem iz sodne prakse Sodišča izhaja, da je pomoči, ki se zagotavljajo iz državnih sredstev, treba šteti za dodeljene takrat, ko je na podlagi veljavne nacionalne ureditve upravičencu podeljena pravica za njihovo pridobitev, tako da dejanski prenos zadevnih sredstev ni odločilen (glej v tem smislu sodbo z dne 21. marca 2013, Magdeburger Mühlenwerke, C-129/12, EU:C:2013:200, točka 40).“

([114]) Sodba Sodišča z dne 26. septembra 2024, Covestro in drugi/Komisija, C-790/21 P in C-791/21 P, ECLI:EU:C:2024:792, točka 172, z nadaljnjimi sklicevanji.

([115]) Sodba Sodišča z dne 11. julija 1996, SFEI in drugi, C-39/94, EU:C:1996:285, točka 60; sodba Sodišča z dne 29. aprila 1999, Španija/Komisija, C-342/96, EU:C:1999:210, točka 41.

([116]) Sodba Sodišča z dne 24. julija 2003, Altmark Trans, C-280/00, EU:C:2003:415, točka 84.

([117]) Glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 2. julija 1974, Italija/Komisija, 173/73, EU:C:1974:71, točka 13.

([118]) Glej v tem smislu sodbo Sodišča (veliki senat) z dne 25. januarja 2022, Evropska komisija/European Food SA in drugi, C-638/19 P, EU:C:2022:50, točka 122 in navedena sodna praksa.

(205) V obravnavanem primeru je jasno, da se je z odločbo ali v vsakem primeru njenim izvajanjem finančni položaj podjetja Antina izboljšal v primerjavi z njegovim finančnim položajem brez nje. Natančneje, sodišče je podjetju Antin dodelilo 101 milijon EUR skupaj z obrestmi (Španija jih je ocenila na 8 686 086 EUR za obresti pred dodelitvijo za obdobje od 20. junija 2014 do 15. junija 2018 in 1 810 978 EUR za obresti po dodelitvi za obdobje od 15. junija 2018 do 31. marca 2019 – glej oddelek 5.6).

(206) Poleg tega je bila z odločbo podjetju Antin dodeljena pravica, ki je podjetje ne bi pridobilo v običajnih tržnih pogojih in ki ima tudi finančno vrednost. Ta finančna vrednost bi se lahko proti ustreznemu plačilu prenesla tudi na druge upravičence ([119]).

(207) V običajnih tržnih pogojih, tj. brez odločbe, ki jo je arbitražno razsodišče izdalo na podlagi podpisa in ratifikacije Pogodbe o energetski listini s strani Španije (in konvencije ICSID), podjetje Antin ne bi bilo upravičeno do nobenega nadomestila, kot je nadomestilo, pridobljeno na podlagi odločbe, in ne bi bilo pravne podlage, na kateri bi se lahko zahtevalo izvajanje ([120]).

(208) V nasprotju s trditvijo podjetja Antin odločba ne pomeni nadomestila za nezakonito ravnanje Španije, ki v skladu s sodno prakso Sodišča in zlasti sodbo v zadevi Asteris ne bi pomenila gospodarske prednosti. Podjetje Antin trdi, da je bila s spremembo sheme iz leta 2007 in njeno nadomestitvijo s shemo iz leta 2013 kršena določba člena 10 Pogodbe o energetski listini. Vendar ta trditev ni utemeljena iz dveh razlogov.

(209) Prvič, kot je navedeno v uvodnih izjavah 157 do 166 sklepa Komisije iz leta 2017, s spremembo sheme iz leta 2007 in njeno nadomestitvijo s shemo iz leta 2013 niso bili kršeni niti splošna načela prava Unije o legitimnih pričakovanjih in pravni varnosti niti člen 10 Pogodbe o energetski listini. Splošno sodišče je v sodbi v zadevi Aquind potrdilo stališče Komisije, da ima člen 10 Pogodbe o energetski listini enako vsebino kot splošni načeli prava Unije o legitimnih pričakovanjih in pravni varnosti ter da ne more imeti širšega ali drugačnega pomena, ki bi ogrozil avtonomijo pravnega reda EU ([121]).

(210) Drugič, kot je Sodišče odločilo v sodbi v zadevi Anie, se člen 10 Pogodbe o energetski listini uporablja samo v zvezi z vlagatelji iz „drugih“ pogodbenic, kar izključuje vlagatelje iz EU ([122]).

(211) Zato trditev podjetja Antin, da je treba dokazati, da shema iz leta 2007 pomeni nezakonito državno pomoč, da bi odločba pomenila državno pomoč, temelji na napačni predpostavki.

(212) V zvezi s tem je treba vsekakor opozoriti, da v skladu s sodno prakso sodišč Unije velja, da kadar je z nacionalno ureditvijo uvedena „državna pomoč“ v smislu člena 107(1) PDEU, plačilo zneska, ki se na podlagi te ureditve zahteva pred sodiščem, prav tako pomeni tako pomoč ([123]). Čeprav je treba v skladu s sodno prakso razlikovati med odškodninskimi zahtevki za škodo, nastalo zaradi nezakonitosti, in tožbo za plačilo zneskov, dolgovanih na podlagi zakonodaje ([124]), se v primeru, da zneski, ki se zahtevajo pred sodiščem, čeprav formalno kot nadomestilo, ustrezajo

([119]) Komisija ugotavlja, da so bile v nekaterih primerih arbitražne odločbe, izdane zaradi regulativnih sprememb, ki jih je Španija uvedla v shemo iz leta 2007, prenesene na druga podjetja, ki niso bila stranka v arbitražnem postopku in ki se lahko štejejo za pravne naslednike odločbe, zlasti na podjetje Blasket Renewables, glej civilno zadevo št. 21-3249, Blasket Renewable Invs./Kraljevina Španija, 665 F. Supp. 3d 1 (D.D.C. 2023).

([120]) Sodba Sodišča z dne 24. julija 2003, Altmark Trans, C-280/00, EU:C:2003:415, točka 84.

([121]) Sodba Splošnega sodišča z dne 8. februarja 2023, Aquind/Komisija, T-295/20, EU:T:2023:52, točke 145 do 153.

([122]) Sodba Sodišča z dne 15. aprila 2021, Federazione nazionale delle imprese elettrotecniche ed elettroniche (Anie) in drugi, združeni zadevi C-798/18 in C-799/18, točke 67 do 71.

([123]) Glej v tem smislu sodbo z dne 12. januarja 2023, DOBELES HES, C-702/20 in C-17/21, EU:C:2023:1, točka 65, ter sodbo Splošnega sodišča z dne 2. oktobra 2024, European Food SA in drugi/Evropska komisija, T-624/15 RENV in T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, točka 174.

([124]) Glej v tem smislu sodbo z dne 27. septembra 1988, Asteris in drugi, 106/87 do 120/87, EU:C:1988:457, točki 25 in 26 ter navedena sodna praksa. Glej tudi sodbo Splošnega sodišča z dne 2. oktobra 2024, European Food SA in drugi /Evropska komisija, T-624/15 RENV in T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, točka 172.

izplačilu ugodnosti, ki jo tožeča stranka zahteva na podlagi zakonodaje, se s tožbo ne zahteva povrnitev škode, ki bi se razlikovala od tiste, ki obsega necelovito plačilo ugodnosti, v zvezi s katero tožeča stranka menita, da je bila do nje upravičeni na podlagi zadevne zakonodaje ([125]). Prejemnik pomoči se ne more izogniti učinkoviti uporabi pravil o državnih pomočeh s tem, da bi brez sklicevanja na pravo Unije na področju državnih pomoči pridobil sodbo o dodelitvi nadomestila, katere učinek bi mu nazadnje omogočal, da še naprej več let izvaja zadevno pomoč ([126]).

(213) V obravnavanem primeru se, prvič, kot je pojasnjeno v uvodnih izjavah 61 di 63 tega sklepa, nadomestilo, dodeljeno podjetju Antin na podlagi odločbe, izračuna kot sedanja vrednost vseh denarnih tokov, ki bi jih vlagatelj prejel v življenjski dobi obrata (25 let), če Španija ne bi preklicala sheme iz leta 2007. Odločba ima torej za podjetje Antin zaradi razveljavitve sheme iz leta 2007 učinek nadomestila. Povedano drugače, rezultat plačila nadomestila, ki ga je dodelilo arbitražno sodišče, je ponovna vzpostavitev položaja, v katerem bi se znašle tožeče stranke, če bi shema iz leta 2007, ki pomeni nezakonito državno pomoč, še naprej veljala.

(214) Poleg tega shema iz leta 2007 iz razlogov, navedenih v nadaljevanju, pomeni državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, ki je poleg tega nezakonita.

(a) Upravičenci sheme iz leta 2007 prejmejo nadomestilo po stopnji, ki presega donose, ki bi jih običajno prejeli na trgu brez te sheme. Shema torej zagotavlja prednost. V kraljevem odloku, s katerim je bila uvedena shema iz leta 2007, je bilo namreč določeno, da se v zvezi s tehnologijami, ki jih je treba okrepiti zaradi njihovega omejenega razvoja, kot sta bioplin ali sončna termoelektrična energija, donosnost poveča na 8 % za obrate, ki se odločijo za oskrbo distributerjev, in na 7–11 % za tiste, ki sodelujejo na veleprodajnem trgu. Shema iz leta 2007 tako povečuje donosnost takih naložb nad tržnimi donosi, s čimer zagotavlja prednost. Shema iz leta 2007 je zato zagotavljala prednost v smislu člena 107(1) PDEU.

(b) Shema iz leta 2007 je zagotavljala prednost le proizvodnji električne energije iz obnovljivih virov, soproizvodnje z visokim izkoristkom in iz odpadkov s strani izbranih upravičencev. Prednost, dodeljena s shemo iz leta 2007, je bila zato selektivna.

(c) Podporo v okviru sheme iz leta 2007 je bilo mogoče pripisati državi, saj je bila vzpostavljena z zakonom in izvedbenimi odloki (glej uvodno izjavo 20).

(d) Mehanizem financiranja v okviru sheme iz leta 2007 (glej uvodne izjave 20 do 28) vključuje državna sredstva. Kot je navedla Španija, je mehanizem financiranja v okviru sheme iz leta 2007 v bistvu enak mehanizmu, ki ga je Sodišče ocenilo v sklepu v zadevi Elcogás, ki se nanaša na stroške elektroenergetskega sistema v Španiji in za katerega je bilo ugotovljeno, da se financira iz državnih sredstev ([127]). Zato se v obravnavnem primeru uporabljajo enaki premisleki, kot so bili navedeni v sklepu v zadevi Elcogás. Država je tista, ki sprejme potrebne določbe za izvajanje sistema pristojbin za dostop do omrežja in določi metodologijo za izračun pristojbin, ki jih kot obvezne stroške krijejo vsi odjemalci električne energije in uporabniki omrežja. Poleg tega sistem pristojbin upravlja državni organ, tj. španski regulator CNMC. Država opredeli tudi upravičence poravnav in ustrezne matematične formule ter ureja sam postopek poravnave v skladu z vnaprej določenimi

([125]) Glej v tem smislu sodbo z dne 12. januarja 2023, DOBELES HES, C-702/20 in C-17/21, EU:C:2023:1, točki 61 in 62). Glej tudi sodbo Splošnega sodišča z dne 2. oktobra 2024, European Food SA in drugi/Evropska komisija, T-624/15 RENV in T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, točka 173.

([126]) Glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 11. novembra 2015, Klausner Holz Niedersachsen, C-505/14, EU:C:2015:742, točke 42 do 44, in sodbo Splošnega sodišča z dne 2. oktobra 2024, European Food SA in drugi/Evropska komisija, T-624/15 RENV in T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, točka 175.

([127]) Sklep Sodišča z dne 22. oktobra 2014, Elcogás SA/Administración del Estado in Iberdrola SA, C-275/13, EU:C:2014:2314, glej zlasti točke 24 do 33.

objektivnimi parametri. Poleg tega Sodišče vse od izdaje sklepa v zadevi Elcogás razsoja, da je mogoče sredstva, ki se zbirajo z obveznimi prispevki, ki so predpisani z zakonodajo države, ter se upravljajo in razdeljujejo v skladu s to zakonodajo, šteti za državna sredstva v smislu člena 107(1) PDEU, tudi če jih upravljajo subjekti, ki so ločeni od javnih organov ([128]). Sodišče je razsodilo, da je bilo odločilno merilo za opredelitev dodatka k ceni kot dajatve, ki pomeni državna sredstva, to, da je ta dodatek predstavljal enostransko zakonsko določeno dajatev, ki so jo morali plačati odjemalci. Španija je potrdila (glej uvodno izjavo 25), da so morali odjemalci po zakonu financirati stroške sheme iz leta 2007. Tako se je shema iz leta 2007 financirala iz državnih sredstev.

(e) Električna energija je sektor, ki je odprt za konkurenco, in z njo države članice veliko trgujejo. Zato je bilo verjetno, da bo shema iz leta 2007 izkrivljala konkurenco na trgu električne energije in vplivala na trgovino med državami članicami.

(215) Na podlagi navedenega je zato treba skleniti, da je shema iz leta 2007 pomenila državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU. Poleg tega je, ker jo je Španija izvajala, ne da bi bila priglašena Komisiji in ne da bi jo ta odobrila, pomenila nezakonito pomoč (glej uvodno izjavo 18). Komisija ugotavlja, da španski organi te ugotovitve ne izpodbijajo (glej uvodno izjavo 25).

(216) V vsakem primeru samo nadomestilo za izgubljeni dobiček, kot je bilo dodeljeno z odločbo, in v vsakem primeru njegovo izvajanje pomenita gospodarsko prednost, ki v običajnih tržnih pogojih in brez odločbe ni na voljo. Ker je poleg tega odločba v nasprotju s pravom Unije iz razlogov, pojasnjenih v oddelku 10.4.1, ni bila izdana pod običajnimi tržnimi pogoji. Zato ne glede na opredelitev sheme iz leta 2007 kot državne pomoči dodelitev in v vsakem primeru njeno izvajanje pomenita prednost ([129]).

(217) Zato Komisija ugotavlja, da nadomestilo, ki ga je dodelilo arbitražno sodišče, pomeni gospodarsko prednost v prid podjetju Antin, ki je podjetje pod običajnimi tržnimi pogoji ne bi pridobilo. Podjetje Antin bi lahko tudi preneslo pravico do nadomestila in s tem gospodarsko prednost, ki izhaja iz odločbe, na drugo stranko. Zato Komisija meni, da je treba odločbo in v vsakem primeru njeno izvajanje obravnavati kot gospodarsko prednost za podjetje Antin.

(218) Zaradi celovitosti Komisija dodaja, da odločba pomeni prednost za podjetje Antin, tudi če je odločba kot taka v nasprotju s pravom Unije in je ni mogoče izvršiti v skladu s pravom Unije. Odločilni dejavnik za ugotovitev, ali je ukrep državna pomoč, in zlasti za ugotovitev, ali ta ukrep upravičencu zagotavlja ugodnejšo obravnavo v primerjavi z drugimi, so učinki ukrepa ([130]). Zato dejstvo, da je ukrep v nasprotju z drugimi določbami prava Unije razen členov 107 in 108 PDEU, ne pomeni, da ga ni mogoče opredeliti kot državno pomoč, če ima učinke in ni bil niti odpravljen niti razglašen za nezakonitega in s tem postal neveljaven ([131]). V obravnavanem primeru odločba obstaja in kot taka ni bila nikoli odpravljena. Čeprav je odločba v nasprotju s pravom Unije (glej oddelek 10.4), ima še vedno lahko učinek, kot je razvidno tudi iz tekočih postopkov, ki jih je začelo podjetje Antin (glej oddelek 5.8).

([128]) Sodba Sodišča z dne 28. marca 2019, Zvezna republika Nemčija/Evropska komisija, C-405/16 P, EU:C:2019:268, točka 58 in navedena sodna praksa.

([129]) Glej v tem smislu združene zadeve T-624/15 RENV, T-694/15 RENV in T-704/15 RENV, EU:T:2024:659, točka 166.

([130]) Glej v tem smislu sodbo z dne 15. novembra 2011, Komisija in Španija/Government of Gibraltar in Združeno kraljestvo, C-106/09 P in C-107/09 P, EU:C:2011:732, točka 87 in navedena sodna praksa.

([131]) Sodba Sodišča z dne 16. decembra 2016, Komisija/Aer Lingus in Ryanair, združeni zadevi C-164/15 P in C-165/15 P, EU:C:2016:990, točki 68 in 69.

(219) V zvezi s trditvijo (glej uvodne izjave 85 do 88 ter 134 in 135), da lahko odločba pomeni državno pomoč le, če osnovna shema, za katero se dodeli nadomestilo, pomeni nezakonito ali nezdružljivo državno pomoč (in da odločba tudi ne pomeni državne pomoči, ker shema iz leta 2007 ni pomenila državne pomoči), Komisija ugotavlja, da ta trditev ne more veljati, saj je pojem „prednost“, ki je neločljivo povezan z opredelitvijo ukrepa kot državne pomoči, objektiven, ne glede na motive oseb, odgovornih za zadevni ukrep, in da člen 107(1) PDEU ne razlikuje med vzroki ali cilji državne pomoči, temveč jih opredeljuje glede na njihove učinke (glej uvodno izjavo 204).

(220) Poleg tega Komisija opozarja, da v obravnavanem primeru osnovna shema, za katere spremembo je z odločbo zagotovljeno nadomestilo, niso stare sheme, na katere se sklicujejo tretje strani in ki zajemajo različne ukrepe, ki so se začeli izvajati leta 1997, temveč zlasti shema iz leta 2007. V odločbi je bila uporabljena metoda DCF za primerjavo stanja v okviru sheme iz leta 2007 brez sprememb stanja, vključno s spornimi ukrepi, tj. spremembami, uvedenimi v obdobju 2012–2013 ([132]). Noben ukrep ali sprememba, uvedena pred shemo iz leta 2007, torej ni vplivala na postopek za izdajo odločbe, ki bi presegal določbe iz sheme iz leta 2007. Ukrepi pred shemo iz leta 2007 torej niso bili predmet postopka, ki je privedel do odločbe.

(221) Komisija opozarja tudi, da je shema iz leta 2007 pomenila državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU (glej uvodno izjavo 214).

(222) Navedene trditve v nobenem primeru ne morejo omajati ugotovitve, da odločba pomeni gospodarsko prednost, kot je navedeno v uvodni izjavi 217.

(223) Poleg tega, kot je odločilo Splošno sodišče v sodbi v zadevi Micula, za opredelitev odškodnine, ki jo je dodelilo arbitražno sodišče, ni pomembno, ali je ta odškodnina ustrezala odškodnini za odpravo nezakonite ali nezdružljive pomoči ali ne; v zvezi s tem je pomembno le vprašanje, ali je dodeljena odškodnina lahko pomenila državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU. Po mnenju Splošnega sodišča v sodbi v zadevi Micula je bila prednost, ki so jo bile deležne v zadevnem sporu, namreč plačilo odškodnine, dodeljene z arbitražno odločbo ([133]). Zato v obravnavanem primeru trditve v zvezi z morebitno združljivostjo sheme iz leta 2007, če bi bila shema priglašena Komisiji v odobritev, niso upoštevne.

Gospodarska prednost, dodeljena podjetju

(224) Komisija ugotavlja, da je bila z odločbo in v vsakem primeru njenim izvajanjem podjetju Antin dodeljena prednost, ki je v nasprotju s trditvami družbe Antin in tretjih strani v njihovih pripombah (glej uvodni izjavi 90 in 137) podjetje, ki opravlja gospodarsko dejavnost v smislu člena 107(1) PDEU.

(225) Sodišče dosledno opredeljuje podjetja kot subjekte, ki opravljajo gospodarsko dejavnost, ne glede na njihov pravni status in način financiranja ([134]). Opredelitev določenega subjekta kot podjetja je torej v celoti odvisna od narave njegovih dejavnosti in, natančneje, od tega, ali so te gospodarske. Sodišče dosledno razsoja, da je vsaka dejavnost, ki vključuje ponujanje blaga in storitev na trgu, gospodarska dejavnost.

(226) Kot je navedeno v uvodni izjavi 52, je v obravnavanem primeru Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. podjetje s sedežem v Luksemburgu. Antin Energia Termosolar B.V. je podjetje s sedežem na Nizozemskem in je v popolni lasti podjetja Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. Obe podjetji sta nosilca Antin Infrastructure Partners, zasebnega sklada tveganega kapitala s sedežem v Franciji, ki se je uporabljal za naložbe v Španiji ([135]).

([132]) Točka 538 odločbe.

([133]) Sodba Splošnega sodišča z dne 2. oktobra 2024, European Food SA in drugi/Evropska komisija, T-624/15 RENV in T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, točke 162 do 164).

([134]) Sodba Sodišča z dne 12. septembra 2000, Pavlov in drugi, združene zadeve C-180/98 do C-184/98, EU:C:2000:428, točka 74; sodba Sodišča z dne 10. januarja 2006, Cassa di Risparmio di Firenze SpA in drugi, C-222/04, EU:C:2006:8, točka 107. Glej tudi Obvestilo Komisije o pojmu državne pomoči po členu 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL C 262, 19.7.2016, str. 1).

([135]) Točki 2 in 249 odločbe.

(227) Ker sta podjetji Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. in Antin Energia Termosolar B.V. dejavni na področju naložb, zlasti v energetskem sektorju v Španiji, z namenom ustvarjanja privlačnih tveganju prilagojenih donosov za vlagatelje, je treba upoštevati, da ponujata storitve na trgu in zato opravljata gospodarsko dejavnost. Sta torej podjetji v smislu člena 107(1) PDEU.

Selektivnost

(228) Ukrep državne pomoči spada na področje uporabe člena 107(1) PDEU, če daje prednost „posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga“. Zato pojem pomoči ne zajema vseh ukrepov, s katerimi se podjetju dodeli gospodarska prednost, ampak le tiste, ki gospodarsko prednost na selektiven način dodelijo določenim podjetjem ali kategorijam podjetij ali določenim gospodarskim sektorjem.

(229) V skladu z ustaljeno sodno prakso v primeru individualne pomoči opredelitev gospodarske prednosti načeloma omogoča domnevo, da je ukrep selektiven. To velja ne glede na to, ali na zadevnih trgih delujejo subjekti, ki so v primerljivem položaju ([136]).

(230) V obravnavanem primeru se z odločbo in v vsakem primeru njenim izvajanjem nadomestilo dodeli samo podjetju Antin (glej uvodni izjavi 61 in 62). Prednost, dodeljena z odločbo ali v vsakem primeru z njenim izvajanjem, je selektivna, saj je dodeljena samo nekaterim podjetjem, zlasti podjetju Antin, medtem ko druga podjetja v primerljivem pravnem in dejanskem položaju v tem sektorju ali drugih sektorjih niso upravičena do pomoči in zato ne bodo deležna enake prednosti.

(231) Ni pomembno, ali bi drugi vlagatelji lahko prejeli (ali so prejeli) podobno odločbo, kot trdijo nekatere tretje strani (glej oddelek 7.2.3). Prvič, vsaka odločba je ločen ukrep, ki temelji na ločenem pravnem aktu, ki temelji na ločeni pravni presoji in upravičencu podeljuje ločeno in neodvisno pravno pravico. Drugič, vsi upravičenci sheme iz leta 2007 niso mogli pridobiti enakih niti primerljivih odločb. Zlasti vlagatelji s sedežem v Španiji niso bili zajeti z zaščito, ki so jo zahtevali tuji vlagatelji na podlagi Pogodbe o energetski listini, in celo tisti, za katere je bilo ugotovljeno, da spadajo na področje uporabe Pogodbe o energetski listini, niso prejeli enakih odločb. Tretjič, v vsakem primeru so bili vsi ti vlagatelji dejavni na področju energije iz obnovljivih virov, zato bi odločba ostala selektivna, tako kot sta bili selektivni shemi iz let 2007 in 2013.

Sklepna ugotovitev o prednosti in selektivnosti

(232) Komisija na podlagi navedenega ugotavlja, da je bila z odločbo in v vsakem primeru njenim izvajanjem podjetju Antin dodeljena selektivna prednost v smislu člena 107(1) PDEU.

10.1.3 *Izkrivljanje konkurence in vpliv na trgovino*

(233) Za ukrep, ki ga dodeli država, velja, da izkrivlja konkurenco ali bi lahko izkrivljal konkurenco, kadar bi verjetno izboljšal konkurenčni položaj prejemnika pomoči v primerjavi z drugimi podjetji, ki so njegovi konkurenti ([137]). Šteje se, da gre za izkrivljanje konkurence v smislu člena 107 PDEU takoj, ko država dodeli finančno prednost podjetju v liberaliziranem sektorju, kjer obstaja ali bi lahko obstajala konkurenca ([138]). Prednost, dodeljena podjetju, ki izkrivlja konkurenco, običajno vpliva tudi na trgovino med državami članicami. Trgovina med državami članicami je prizadeta, kadar ukrep okrepi konkurenčni položaj upravičenega podjetja v primerjavi z drugimi podjetji, ki konkurirajo v trgovini znotraj Unije ([139]).

([136]) Sodba z dne 4. junija 2015, Komisija/MOL, C-15/14 P, EU:C:2015:362, točka 60.
([137]) Sodba z dne 17. septembra 1980, Philip Morris/Komisija, 730/79, EU:C:1980:209, točka 11; sodba z dne 15. junija 2000, Alzetta, združene zadeve T-298/97, T-312/97 itd., EU:T:2000:151, točka 80.
([138]) Sodba z dne 15. junija 2000, Alzetta, združene zadeve T-298/97, T-312/97 itd., EU:T:2000:151, točke 141 do 147; sodba z dne 24. julija 2003, Altmark Trans, C-280/00, EU:C:2003:415.
([139]) Sodba z dne 15. maja 2019, Achmea AB in drugi/Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (VKEKK), C-706/17, EU:C:2019:407, točka 92 in navedena sodna praksa.

(234) V obravnavanem primeru sta upravičenca odločbe in v vsakem primeru njenega izvajanja podjetji Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. in Antin Energia Termosolar B.V. (glej uvodno izjavo 227), ki opravljata gospodarsko dejavnost, ki vključuje naložbe, zlasti v infrastrukturo in energijo v Uniji (glej uvodno izjavo 51). Energetski in naložbeni sektor sta liberalizirana sektorja, v katerih obstaja konkurenca znotraj EU. Tako lahko vsaka prednost, dodeljena podjetju Antin, izkrivlja konkurenco in okrepi konkurenčni položaj podjetja Antin v primerjavi z drugimi konkurenčnimi podjetji v trgovini znotraj Unije.

(235) Zato Komisija ugotavlja, da lahko odločba in v vsakem primeru njeno izvajanje vplivata na trgovino med državami članicami in izkrivljata ali bi lahko izkrivljala konkurenco na notranjem trgu.

10.1.4 *Sklepna ugotovitev glede obstoja pomoči*

(236) Glede na navedeno Komisija ugotavlja, da odločba in v vsakem primeru njeno izvajanje pomenita državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU.

10.2 **Nova pomoč**

(237) Nekatere tretje strani v svojih pripombah trdijo, da če bi se odločba štela za pomoč, ne bi pomenila „nove pomoči“ v smislu člena 1, točka (c), Uredbe Sveta (EU) 2015/1589. Po njihovem mnenju bi bilo treba odločbo šteti za obstoječo pomoč v smislu člena 1, točka (b)(iv), Uredbe Sveta (EU) 2015/1589, ker odločbe ni mogoče šteti za dodelitev pomoči, ki je ločena od sheme iz leta 2007, in ker pomoč za podjetje Antin v okviru sheme iz leta 2007 pomeni obstoječo pomoč, bi bilo treba tudi odločbo šteti za obstoječo pomoč (glej oddelek 7.1.3).

(238) Vendar ta trditev vsebuje napačno razlago obsega formalne preiskave, ki se nanaša na nadomestilo, ki ga je podjetje Antin prejelo na podlagi odločbe. Morebitni premisleki o tem, ali shema iz leta 2007 pomeni obstoječo pomoč, niso odločilni za ugotovitev obstoječe pomoči v odločbi, za katero je zastaralni rok v skladu s členom 17(2) Uredbe Sveta (EU) 2015/1589 začel teči s sprejetjem odločbe (tj. 15. junija 2018). Podjetje Antin v okviru sheme iz leta 2007 ni bilo upravičeno do nobenega plačila poleg plačil, ki jih je prejelo pred spremembo sheme iz leta 2013. Če bi prišlo do takega plačila, bi to temeljilo le na odločbi in ne na kakršnih koli predhodno obstoječih pravicah. Dodelitev in v vsakem primeru njeno izvajanje torej pomenita novo pomoč.

(239) Komisija opozarja, da je ta ugotovitev skladna z ugotovitvami Sodišča v zadevi Micula, v kateri je odločilo, da „je bila zadevna pravica do odškodnine podeljena zgolj z arbitražno odločbo, s katero je bilo s tem, da je bilo s to odločbo ugodeno predlogu, ki so ga vložili arbitražni tožniki, ugotovljen ne le obstoj te pravice, ampak je bila določena tudi višina odškodnine“ ([140]). V navedeni zadevi je Sodišče dejansko navedlo, da „je bila pravica do odškodnine, dodeljene za povrnitev škode, ki naj bi arbitražnim tožnikom nastala, ker je bila zadevna shema davčnih spodbud domnevno v nasprotju z BIT preklicana, dodeljena šele z arbitražno odločbo. Šele po koncu arbitražnega postopka, ki so ga za to začeli ti arbitražni tožniki na podlagi arbitražne klavzule iz člena 7 DSN, so lahko arbitražni tožniki prejeli dejansko plačilo te odškodnine“ ([141]). Sodišče je tako ugotovilo, da „je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ker je [...] presodilo, da je bila državna pomoč, na katero se nanaša sporni sklep, dodeljena na dan preklica zadevne sheme davčnih spodbud“ ([142]). V obravnavanem primeru bi bilo v nasprotju s trditvami nekaterih tretjih strani napačno šteti, da je bila zadevna pomoč dodeljena s sprejetjem sheme iz leta 2007.

(240) Poleg tega, kot je bilo že dokazano v oddelku 10.1 tega sklepa, odločba sama po sebi izpolnjuje pogoje za obstoj državne pomoči, njena opredelitev kot državna pomoč pa ni odvisna od opredelitve sheme iz leta 2007.

(241) V zvezi s trditvijo, da na podlagi sodbe v zadevi Dobeles Hes ([143]) ni mogoče šteti, da se z odločbo dodeljuje pomoč ločeno od sheme iz leta 2007 (glej uvodni izjavi 146 in 176), Komisija ugotavlja, da se navedena zadeva dejansko razlikuje od te zadeve in zato ni primerljiva. Natančneje, Sodišče je v zadevi Dobeles Hes razsodilo, da uvedba državne pomoči kot taka ne more izhajati iz sodne odločbe, ki se razlikuje od tarifne ugodnosti, določene z nacionalno ureditvijo, v smislu, da je treba, kadar nacionalna ureditev, ki uvaja zakonsko pravico do povečanega plačila za električno energijo, proizvedeno iz obnovljivih virov energije, pomeni „državno pomoč“ v smislu člena 107(1) PDEU, zahtevke pred sodiščem za pridobitev celotne ugodnosti iz naslova te pravice šteti za zahtevke za plačilo neprejetega dela te državne pomoči, in ne za zahtevke, naj sodišče, ki o zadevi odloča, prisodi ločeno državno pomoč ([144]). Vendar v obravnavanem primeru nadomestilo, ki ga je dodelilo arbitražno sodišče, ne izhaja iz pravice, ki je že bila določena v španski zakonodaji, ne glede na odločbo. Nasprotno, z odločbo se podjetju Antin dodeli nadomestilo zaradi umika nezakonite sheme pomoči, pravica do nadomestila pa izhaja neposredno iz odločbe. Poleg tega arbitražno sodišče ni nacionalno sodišče. Tudi iz tega razloga v obravnavanem primeru ni mogoče uporabiti sodbe v zadevi Dobeles Hes.

(242) Nazadnje, zastaralni rok iz člena 17(2) Uredbe (EU) 2015/1589 v primeru sheme pomoči ne začne teči – kot trdijo zainteresirane strani – z začetkom izvajanja sheme pomoči. Nasprotno, kot je razvidno iz besedila navedene določbe, začne teči z dnem dodelitve pomoči v okviru sheme pomoči. To pomeni z dnem, ko podjetje pridobi pravico do posameznega plačila, tj. z datumom zapadlosti tega plačila. Zato bi lahko za plačila, ki bi zapadla po spremembi leta 2013, zastaralni rok začel teči šele z datumom zapadlosti plačil ([145]).

10.3 **Nezakonitost pomoči**

(243) Člen 108(3) PDEU določa, da zadevna država članica ne sme izvajati predlaganega ukrepa, dokler v postopku Komisije ni sprejet dokončen sklep.

([140]) Sodba Sodišča (veliki senat) z dne 25. januarja 2022, Evropska komisija/European Food SA in drugi, C-638/19 P, EU:C:2022:50, točka 125.
([141]) Prav tam, točka 124.
([142]) Prav tam, točka 127.
([143]) Sodba Sodišča (veliki senat) z dne 12. januarja 2023, SIA „DOBELES HES“ in Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, združeni zadevi C-702/20 in C-17/21, EU:C:2023:1.
([144]) Glej točko 79 sodbe.
([145]) Sodba Sodišča z dne 8. decembra 2011, France Télécom/Komisija, C-81/10 P, točka 82; sodba Sodišča (veliki senat) z dne 12. januarja 2023, SIA „DOBELES HES“ in Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, združeni zadevi C-702/20 in C-17/21, EU:C:2023:1, točke 108 do 110.

(244) V skladu z uveljavljeno sodno prakso je odločilni element za določitev dne, ko je bila upravičencem z določenim ukrepom podeljena pravica do prejemanja državne pomoči, to, da so ti upravičenci pridobili gotovo pravico do prejemanja te pomoči, in s tem povezana zaveza države, da bo navedeno pomoč dodelila. Takrat lahko namreč tak ukrep povzroči izkrivljanje konkurence in vpliva na trgovino med državami članicami v smislu člena 107(1) PDEU ([146]).

(245) V obravnavanem primeru je bila odločba izdana 15. junija 2018, 29. januarja 2019 pa je bila popravljena zaradi pisnih pomot. Ker je bilo z odločbo z dne 15. junija 2018 Španiji odrejeno, naj podjetju Antin plača nadomestilo v višini 101 milijona EUR (kot je bilo popravljeno 29. januarja 2019), skupaj z obrestmi na ta znesek, je bila na ta dan podjetju Antin podeljena pravica do prejetja nadomestila, odrejenega z odločbo. Na podlagi ugotovitve arbitražnega sodišča, da se je Pogodba o energetski listini uporabljala za obravnavani spor, člen 26(8) Pogodbe o energetski listini pomeni, da Španijo zavezuje izid arbitražnega postopka, zato je bila pravica podjetja Antin, da prejme pomoč na podlagi odločbe, podeljena 15. junija 2018, pomoč pa je bila tako dodeljena na podlagi odločbe istega dne (tj. 15. junija 2018 (glej tudi oddelek 10.2)).

(246) Španija je odločbo priglasila 17. aprila 2019 in na podlagi trenutno razpoložljivih informacij ni izvedla plačila na podlagi odločbe niti ni izvajala odločbe ali jo izvršila.

(247) Ker je bila pomoč dodeljena 15. junija 2018, preden jo je Komisija odobrila, Komisija meni, da sta pomoč, ki izhaja iz odločbe, in v vsakem primeru njeno izvajanje nezakonita.

(248) Zaradi celovitosti Komisija ugotavlja, da v nasprotju s trditvijo tretjih strani priglasitev s strani Španije ne pomeni „zlorabe“. Španija je s priglasitvijo zadevne pomoči ravnala v skladu s svojo obveznostjo iz člena 108(3) PDEU, ki je po definiciji ni mogoče šteti za zlorabo prava.

(249) V vsakem primeru bi izvajanje odločbe po sprejetju tega sklepa prav tako pomenilo nezakonito pomoč.

10.4 **Združljivost pomoči**

(250) Ker odločba in v vsakem primeru njeno izvajanje pomenita državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, je tak ukrep prepovedan, razen če se lahko šteje za združljivega z notranjim trgom v skladu s členom 107(2) ali (3) PDEU.

(251) Komisija najprej opozarja, da je pri ocenjevanju združljivosti ukrepa z notranjim trgom v skladu s členom 107(2) in (3) PDEU dokazno breme glavna odgovornost države članice ([147]). Španija do zdaj še ni predložila nobenih argumentov, ki bi lahko upravičili ukrep v skladu s členom 107(2) ali (3) PDEU.

(252) Kljub temu je Komisija zaradi celovitosti v sklepu o začetku postopka opozorila, da dokazno breme glede združljivosti nosi Španija, poleg tega pa je menila, da je primerno, da po uradni dolžnosti izvede oceno združljivosti, in izrazila predhodne dvome o združljivosti ukrepa z notranjim trgom v zvezi z (i) morebitno kršitvijo prava Unije z ukrepom pomoči (uvodne izjave 96 do 102 sklepa o začetku postopka) in (ii) neskladnostjo ukrepa pomoči z merili združljivosti na podlagi smernic o državni pomoči, ki se uporabljajo za pomoč za tekoče poslovanje za energijo iz obnovljivih virov (glej uvodne izjave 108 do 154 sklepa o začetku postopka).

(253) Iz razlogov, navedenih v nadaljevanju, Komisija vztraja pri svoji ugotovitvi, da odločba in v vsakem primeru njeno izvajanje nista združljiva z notranjim trgom, ker kršita pravo Unije.

([146]) Sodba Sodišča (veliki senat) z dne 25. januarja 2022, Evropska komisija/European Food SA in drugi, C-638/19 P, EU:C:2022:50, točka 123.

([147]) Sodba Sodišča prve stopnje z dne 12. septembra 2007, Olympiaki Aeroporia Ypiresies/Komisija, T-68/03, EU:T:2007:253, točka 34.

10.4.1 *Kršitev prava Unije*

(254) V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča „pomoči, ki kot taka ali zaradi nekaterih njenih podrobnih pravil krši predpise ali splošna načela prava Unije, ni mogoče razglasiti za združljivo z notranjim trgom [...]. Kadar so namreč podrobna pravila pomoči tako neločljivo povezana s predmetom pomoči, da jih ni mogoče presojati ločeno, je treba njihov učinek na združljivost ali nezdružljivost pomoči kot celote nujno presojati po postopku iz člena 108 PDEU“ ([148]).

(255) Komisija najprej opozarja, da sodišča Unije menijo, da mednarodni sporazum ne sme posegati v ureditev pristojnosti, določeno s Pogodbama, in s tem v avtonomijo pravnega sistema Unije, katerega spoštovanje zagotavlja Sodišče ([149]). To načelo je zlasti določeno v členu 344 PDEU, v skladu s katerim se države članice obvezujejo, da bodo spore glede razlage in uporabe Pogodb reševale le na načine, določene v Pogodbah ([150]).

(256) Zaradi ohranitve posebnih značilnosti in avtonomije pravnega reda EU je bil s Pogodbama uveden sodni sistem, katerega namen je zagotoviti skladnost in enotnost pri razlagi prava Unije ([151]). V tem okviru morajo v skladu s členom 19(1) PEU polno uporabo prava Unije v vseh državah članicah in sodno varstvo pravic, ki jih imajo pravni subjekti na podlagi tega prava, zagotoviti sodišča držav članic in Sodišče ([152]). Predvsem je bistvo tako zasnovanega sodnega sistema postopek predhodnega odločanja, ki je določen v členu 267 PDEU in katerega namen je z vzpostavitvijo dialoga med dvema sodiščema, in sicer prav med Sodiščem in sodiščem države članice, zagotoviti enotnost razlage prava Unije ter tako zagotoviti njegovo skladnost, polni učinek in avtonomijo ter, nazadnje, posebno naravo prava, uvedenega s Pogodbama ([153]).

(257) Kot je pojasnjeno v uvodnih izjavah 9 do 11, v skladu s sodno prakso Sodišča člen 19 PEU, člena 267 in 344 PDEU ter splošno načelo avtonomije pravnega reda Unije nasprotujejo določbi mednarodnega sporazuma, v skladu s katero lahko vlagatelj iz ene države članice, ki je pogodbenica navedenega sporazuma, v primeru spora glede naložb v drugi državi članici, ki je pogodbenica navedenega sporazuma, proti tej državi članici začne postopek pred arbitražnim sodiščem, katerega pristojnost se je ta država članica zavezala sprejeti ([154]).

(258) S sklenitvijo takega sporazuma države članice dejansko privolijo v to, da so iz pristojnosti njihovih sodišč in s tem iz sistema pravnih sredstev, katerega vzpostavitev jim na področjih, ki jih ureja pravo Unije, nalaga člen 19(1), drugi pododstavek, PEU, izključeni spori, ki se lahko nanašajo na uporabo ali razlago tega prava. Tak sporazum lahko torej privede do položaja, v katerem navedeni spori niso rešeni na način, ki zagotavlja polno učinkovitost prava Unije ([155]).

(259) V obravnavanem primeru se odločba nanaša na spor med državo članico in dvema vlagateljema iz dveh drugih držav članic ter je bila sprejeta v okviru postopka, začetega na podlagi mehanizma za reševanje sporov med vlagatelji in državo iz člena 26 Pogodbe o energetski listini.

([148]) Sodba Sodišča z dne 31. januarja 2023, Komisija/Anthony Braesch in drugi, C-284/21 P, EU:C:2023:58, točki 96 in 97 (glej tudi navedeno sodno prakso).
([149]) Glej sodbo v zadevi Achmea, točka 32 in navedena sodna praksa. Glej tudi sodbo v zadevi Komstroy, točka 42.
([150]) Glej sodbo v zadevi Achmea, točka 32. Glej tudi točko 42 sodbe v zadevi Komstroy.
([151]) Glej sodbo v zadevi Achmea, točka 35. Glej tudi sodbo v zadevi Komstroy, točka 45.
([152]) Glej sodbo v zadevi Achmea, točka 36. Glej tudi sodbo v zadevi Komstroy, točka 45.
([153]) Glej sodbo v zadevi Achmea, točka 37. Glej tudi sodbo v zadevi Komstroy, točka 46.
([154]) Glej sodbi v zadevah Achmea in Komstroy; Sklep Sodišča z dne 21. septembra 2022, Romatsa in drugi, C-333/19, EU:C:2022:749.
([155]) Sklep Sodišča z dne 21. septembra 2022, Romatsa in drugi, C-333/19, EU:C:2022:749, točka 34 in navedena sodna praksa.

(260) Kot je pojasnjeno v uvodni izjavi 10 sklepa o začetku postopka in kot je razsodilo Sodišče v zadevi Komstroy, je Pogodba o energetski listini na podlagi akta o odobritvi njene sklenitve s strani Unije in v skladu s členom 216 PDEU del pravnega reda Unije, tako da je Pogodba o energetski listini sama po sebi akt prava Unije ([156]). Zato bi moralo vsako arbitražno sodišče, ustanovljeno na podlagi Pogodbe o energetski listini, razložiti ali uporabiti pravo Unije ([157]).

(261) Poleg tega, kot je navedlo Sodišče v sodbi v zadevi Komstroy, *ad hoc* arbitražno sodišče, kot je arbitražno sodišče, ki je sprejelo odločbo, ni del sodnega sistema države članice. To torej pomeni, da ga ni mogoče opredeliti kot sodišče države članice v smislu člena 267 PDEU in zato pri Sodišču ne more vložiti predloga za sprejetje predhodne odločbe glede razlage prava Unije ([158]). Zaradi nezdružljivosti s pravom Unije, do katere bi prišlo, če bi vlagatelj iz ene države članice lahko sprožil navedeni arbitražni mehanizem v sporu glede naložbe, ki jo je izvedel v drugi državi članici, je Sodišče ugotovilo, da je treba člen 26 Pogodbe o energetski listini razlagati tako, da se ne uporablja v takem primeru, tj. v primeru spora znotraj EU.

(262) Na podlagi navedenega in v nasprotju s trditvijo več zainteresiranih tretjih strani v njihovih pisnih stališčih je treba šteti, da postopek, ki je privedel do izdaje odločbe, ni imel pravne podlage. Člen 26 Pogodbe o energetski listini se ne uporablja za spor, kakršen je obravnavani spor med državo članico in vlagatelji iz drugih držav članic glede naložbe slednjih v prvi državi članici. Španija ni nikoli ponudila arbitraže v takih sporih. Torej sporazum o arbitraži ne obstaja in arbitražno sodišče, ustanovljeno na podlagi določbe, ki se ne uporablja, ni ustrezno ustanovljeno. Arbitražno sodišče, ki je bilo v obravnavanem primeru kljub temu ustanovljeno, ima pomanjkljivosti, ki jih je Sodišče ugotovilo v zadevi Komstroy. Ustanovljeno je bilo v skladu s členom 37(2), točka (b), konvencije ICSID, na podlagi katerega se konvencija ICSID uporablja za sodni nadzor njegovih odločitev, vključno z odločbo. Členi 52, 53 in 54 konvencije ICSID določajo le omejen nadzor nad odločbami, ki se nanašajo zlasti na pristojnost arbitražnega sodišča. V zvezi s tem je treba upoštevati, da odločbe, ki jo izda arbitražno sodišče, ne preverja sodišče države članice, ki lahko zagotovi popolno skladnost s pravom Unije.

(263) Zato je treba odločbo tudi ob neupoštevanju dejstva, da je nična, ker nima pravne podlage, šteti za nezdružljivo s pravom Unije. Odločba ne more imeti nobenega učinka in je ni mogoče izvršiti za izplačilo dodeljenega nadomestila ([159]).

(264) Glede na navedeno Komisija ugotavlja, da odločba in v vsakem primeru njeno izvajanje pomenita kršitev prava Unije, zlasti člena 19(1) PEU ter členov 267 in 344 PDEU, pa tudi splošnega načela avtonomije pravnega reda EU.

10.4.2 *Neuporaba člena 351 PDEU*

(265) Člen 351 PDEU določa, da „[d]oločbe Pogodb ne vplivajo na pravice in obveznosti, ki izhajajo iz sporazumov med eno ali več državami članicami na eni strani ter eno ali več tretjimi državami na drugi strani, sklenjenih […] za države, ki pristopajo, pred datumom njihovega pristopa“.

([156]) Glej sodbo v zadevi Komstroy, točka 23.
([157]) Glej sodbo v zadevi Komstroy, točka 50.
([158]) Glej sodbo v zadevi Komstroy, točki 52 in 53.
([159]) Sklep z dne 21. septembra 2022, Romatsa in drugi, C-333/19, EU:C:2022:749, točki 42 in 43; Izjava o pravnih posledicah sodbe Sodišča v zadevi Komstroy in o skupnem razumevanju glede neuporabe člena 26 pogodbe o energetski listini kot podlage za arbitražne postopke znotraj EU (UL L, 2024/2121, 6.8.2024).

(266) V skladu z ustaljeno sodno prakso je namen člena 351, prvi odstavek, PDEU v skladu z načeli mednarodnega prava pojasniti, da uporaba Pogodb EU ne vpliva na zavezo zadevne države članice, da bo spoštovala pravice tretjih držav, ki izhajajo iz predhodnega mednarodnega sporazuma, in izpolnila ustrezne obveznosti ([160]). Namen člena 351, prvi odstavek, PDEU je torej varstvo pravic tretjih držav, tako da se zadevnim državam članicam omogoči, da izpolnijo svoje obveznosti iz predhodnega mednarodnega sporazuma ([161]). Po drugi strani pa državam članicam ne dovoljuje, da bi v svojih razmerjih znotraj Unije uveljavljale pravice, ki izhajajo iz takih sporazumov ([162]).

(267) V sodni praksi je poleg tega navedeno, da morata biti za to, da se pravilu prava Unije odvzame učinek zaradi mednarodnega sporazuma v skladu s členom 351, prvi odstavek, PDEU, izpolnjena dva pogoja, in sicer da gre za sporazum, sklenjen pred začetkom veljavnosti Pogodb EU v zadevni državi članici, in da ima zadevna tretja država na podlagi tega sporazuma pravice, katerih spoštovanje lahko zahteva od te države članice ([163]).

(268) V obravnavanem primeru, kot je pojasnjeno v opombi4, sta Pogodbo o energetski listini decembra 1994 podpisali Unija in Španija (ter 17. decembra 1991 Luksemburg in Nizozemska, državi članici, v katerih ima podjetje Antin sedež), veljati pa je začela po ratifikaciji aprila 1998. Španija je konvencijo ICSID podpisala 21. marca 1994, veljati pa je začela po ratifikaciji, 17. septembra 1994. Za Luksemburg je konvencija ICSID začela veljati 29. avgusta 1970, za Nizozemsko pa 14. oktobra 1966. Pogodba o energetski listini in konvencija ICSID sta bili tako sklenjeni po letu 1958 (upoštevni datum za uporabo člena 351 PDEU za Luksemburg in Nizozemsko) in po pristopu Španije k Uniji leta 1986. Prvi pogoj iz člena 351 PDEU torej v nobenem primeru ni izpolnjen.

(269) Poleg tega je člen 26 Pogodbe o energetski listini v skladu s sodbo v zadevi Komstroy namenjen urejanju dvostranskih odnosov ([164]). Konvencija ICSID je podobno kot dvostranska pogodba, kljub svoji večstranski naravi, namenjena urejanju dvostranskih odnosov med pogodbenicami. Čeprav bi lahko imele tretje države, ki so sklenile konvencijo ICSID, interes, da Španija izpolni svoje obveznosti do druge države članice tako, da v skladu z določbami navedene konvencije izvrši arbitražno odločbo, ki spada na njeno področje uporabe, takega povsem dejanskega interesa ni mogoče enačiti s „pravico“ v smislu člena 351, prvi odstavek, PDEU, ki bi lahko upravičila uporabo navedene določbe ([165]). Drugi pogoj iz člena 351 PDEU torej ni izpolnjen niti s Pogodbo o energetski listini niti s konvencijo ICSID.

(270) Zato je treba skleniti, da člen 351 PDEU v obravnavanem primeru ni upošteven in da ne spreminja ugotovitve Komisije iz uvodne izjave 264, da odločba in v vsakem primeru njeno izvajanje pomenita kršitev člena 351 PDEU.

10.4.3 *Odsotnost legitimnih pričakovanj*

(271) Več zainteresiranih tretjih strani v svojih pisnih pripombah trdi, da bi sklep Komisije o ugotovitvi, da odločba ni združljiva z notranjim trgom zaradi neskladnosti s pravom Unije, pomenil kršitev načela varstva legitimnih pričakovanj.

([160]) Sodba z dne 15. septembra 2011, Komisija/Slovaška, C-264/09, EU:C:2011:580, točka 41 in navedena sodna praksa, ter sodba z dne 2. oktobra 2024, European Food SA in drugi/Evropska komisija, T-624/15 RENV in T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, točka 74.

([161]) Sodba z dne 2. oktobra 2024, European Food SA in drugi proti Evropski komisiji, T-624/15 RENV in T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, točka 76 in navedena sodna praksa.

([162]) Prav tam, točka 77 in navedena sodna praksa.

([163]) Prav tam, točka 80 in navedena sodna praksa.

([164]) Glej sodbo v zadevi Komstroy, točka 64.

([165]) Sodba z dne 2. oktobra 2024, European Food in drugi/Komisija, T-624/15 RENV, T-694/15 RENV in T-704/15 RENV, EU:T:2024:659, točka 106 in navedena sodna praksa.

(272) Načelo varstva legitimnih pričakovanj je temeljno načelo prava Unije, ki vsakemu gospodarskemu subjektu, ki mu je institucija vzbudila utemeljena pričakovanja, omogoča, da se nanj sklicuje ([166]). Vendar kadar lahko razumen in preudaren gospodarski subjekt predvidi, da bo institucija sprejela ukrep, ki lahko vpliva na njegove interese, se v primeru sprejetja tega ukrepa na to načelo ne more sklicevati ([167]).

(273) V skladu z ustaljeno sodno prakso pravica do sklicevanja na načelo varstva legitimnih pričakovanj predpostavlja, da so izpolnjeni trije pogoji. Prvič, upravni organ mora upravičencu dati natančna, brezpogojna in skladna zagotovila, ki izhajajo iz pooblaščenih in zanesljivih virov. Taka zagotovila so ne glede na obliko, v kateri so sporočena, natančne, brezpogojne in skladne informacije. Drugič, ta zagotovila morajo biti taka, da pri subjektu, na katerega so naslovljena, ustvarijo legitimno pričakovanje. Tretjič, dana zagotovila morajo biti skladna z veljavnimi predpisi ([168]).

(274) Kar zadeva prvi pogoj, Komisija ni nikoli dala zagotovil, na podlagi katerih bi lahko podjetje Antin upravičeno pričakovalo, da odločba ne pomeni državne pomoči ali da bo Komisija v vsakem primeru štela odločbo in njeno izvajanje za zakonito in združljivo državno pomoč.

(275) Nasprotno, Komisija je v sklepu iz leta 2017, tj. pred dodelitvijo odločbe, jasno navedla, da bi vsako nadomestilo, ki bi ga arbitražno sodišče dodelilo vlagatelju na podlagi dejstva, da je Španija s priglašeno shemo spremenila gospodarsko shemo premij, samo po sebi pomenilo državno pomoč ([169]). Ker arbitražna sodišča niso pristojna za razglasitev državne pomoči za združljivo z notranjim trgom – to je v izključni pristojnosti Komisije –, bi lahko razumen in preudaren gospodarski subjekt pričakoval, da bi vsaka taka dodelitev nadomestila pomenila državno pomoč, ki jo je treba priglasiti v skladu s členom 108(3) PDEU, in da bi zanjo veljala obveznost mirovanja. Zato vlagatelji niso prejeli natančnih, brezpogojnih in skladnih informacij, ki bi lahko pri njih vzbudile legitimna pričakovanja.

(276) Poleg tega Komisija opozarja, da legitimna pričakovanja ne morejo nastati v zvezi z akti Unije, ki bi kršili pravo Unije. Kot je pojasnjeno v uvodnih izjavah 10do 12, sta odločba in v vsakem primeru njeno izvajanje v nasprotju s členom 19(1) PEU ter členoma 267 in 344 PDEU in splošnim načelom avtonomije pravnega reda Unije. Zato iz ukrepa ne morejo izhajati legitimna pričakovanja.

(277) Komisija na podlagi navedenega meni, da načelo legitimnih pričakovanj ne spreminja ugotovitve, da sta odločba in v vsakem primeru njeno izvajanje v nasprotju s pravom Unije in zato nista združljiva z notranjim trgom.

10.4.4 *Sklepna ugotovitev glede združljivosti pomoči*

(278) Na podlagi navedenih premislekov Komisija ugotavlja, da sta odločba in v vsakem primeru njeno izvajanje v nasprotju z določbami prava Unije, in sicer členom 19(1) PEU ter členoma 267 in 344 PDEU, ter splošnim načelom avtonomije pravnega reda EU. Ne da bi bilo treba preučiti, ali pomoč pomeni diskriminacijo na podlagi državljanstva v nasprotju s členom 18 PDEU oziroma ali je združljiva s smernicami o državni pomoči, ki se uporabljajo za pomoč za energijo iz obnovljivih virov, je treba skleniti, da ukrep ni združljiv z notranjim trgom in ga zato ni mogoče odobriti.

([166]) Sodba z dne 2. oktobra 2024, European Food in drugi/Komisija, T-624/15 RENV, T-694/15 RENV in T-704/15 RENV, EU:T:2024:659, točka 228 in navedena sodna praksa.

([167]) Sodba z dne 2. oktobra 2024, European Food in drugi/Komisija, T-624/15 RENV, T-694/15 RENV in T-704/15 RENV, EU:T:2024:659, točka 229 in navedena sodna praksa.

([168]) Prav tam, točka 230 in navedena sodna praksa.

([169]) Uvodna izjava 165 sklepa Komisije iz leta 2017.

11. PREPREČEVANJE IZVAJANJA ODLOČBE IN VRAČILO

(279) Komisija je v skladu s PDEU in ustaljeno sodno prakso sodišč Unije pristojna za odločanje, ali mora zadevna država članica spremeniti ali odpraviti pomoč, za katero je Komisija ugotovila, da ni združljiva z notranjim trgom ([170]). Prav tako sodišča Unije dosledno menijo, da je obveznost države članice, da odpravi pomoč, za katero Komisija meni, da ni združljiva z notranjim trgom, namenjena ponovni vzpostavitvi prejšnjega stanja ([171]).

(280) V zvezi s tem so sodišča Unije odločila, da je ta cilj dosežen, ko prejemnik vrne zneske, ki so bili dodeljeni z nezakonito pomočjo, in se tako odpove prednosti, ki jo je imel v primerjavi s konkurenti na notranjem trgu, ter se znova vzpostavi stanje pred plačilom pomoči ([172]).

(281) V skladu s sodno prakso člen 16(1) Uredbe Sveta (EU) 2015/1589 ([173]) določa, da „če se v primerih nezakonite pomoči sprejmejo negativni sklepi, Komisija odloči, da mora zadevna država članica sprejeti vse potrebne ukrepe, da upravičenec vrne pomoč“.

(282) Kot je razsodilo Sodišče, je treba nezakonito pomoč izterjati od družbe, ki nadaljuje gospodarsko dejavnost podjetja, ki je prejelo to pomoč, če se ugotovi, da ima ta družba še naprej dejansko korist od konkurenčne prednosti, povezane s prejemanjem navedene pomoči ([174]). V zvezi s tem je Sodišče razsodilo, da „morajo nacionalni organi in sodišča v okviru svoje naloge zagotovitve vračila pomoči ter za zagotovitev polnega učinka sklepa Komisije o vračilu, v katerem je natančno opredeljen prejemnik pomoči, in učinkovite odprave izkrivljanja konkurence, povzročenega s konkurenčno prednostjo, povezano s prejetjem pomoči, opredeliti drugo podjetje, kot je tisto, ki je bilo opredeljeno v tem sklepu o vračilu, če je bila prednost, povezana z zadevno pomočjo, po izdaji navedenega sklepa o vračilu dejansko prenesena na to drugo podjetje“ ([175]).

(283) V obravnavanem primeru iz predhodnih ugotovitev izhaja, da bo Španija izterjala vsa plačila pomoči, izplačana podjetju Antin ali kateri koli tretji osebi, ki je pridobila ali bi lahko pridobila odločbo ali kakršno koli pravico na podlagi odločbe. Vendar na podlagi informacij, ki so na voljo Komisiji, kljub temu, da je bila sama odločba izdana in s tem zadevna pomoč dodeljena podjetju Antin ([176]), Španija ni izvedla plačila na podlagi odločbe niti ni izvršila odločbe ali jo izvajala. Zato na podlagi informacij, ki so na voljo Komisiji, državna pomoč ni bila dejansko izplačana in vračila ni treba izvesti, če Španija v prihodnosti ne bo plačala nobenega nadomestila na podlagi odločbe.

(284) V zvezi s tem Španija poleg tega, da ne bo izvedla plačila na podlagi odločbe niti izvajala odločbe ali jo izvršila, zagotovi, da se od datuma sprejetja tega sklepa ne bo kako drugače izvedlo kakršno koli plačilo na podlagi odločbe in da se odločba ne bo izvajala ali izvršila. V primeru takega plačila, izvajanja ali izvršitve Španija izterja vsa denarna sredstva, ki so bila dejansko prenesena kot posledica takega plačila, izvajanja ali izvršitve ([177]). V zvezi s tem bo Španija izterjala vsa plačila pomoči, ki so bila na podlagi odločbe izplačana podjetju Antin in kateri koli tretji osebi, ki je pridobila ali bi lahko pridobila odločbo ali kakršno koli pravico na podlagi odločbe.

([170]) Sodba z dne 12. julija 1973, Komisija/Nemčija, C-70/72, ECLI:EU:C:1973:87, točka 13.
([171]) Sodba z dne 21. marca 1990, Belgija/Komisija, C-142/87, EU:C:1990:125, točka 66.
([172]) Sodba z dne 17. junija 1999, Belgija/Komisija, C-75/97, EU:C:1999:311, točki 64 in 65.
([173]) Glej opombo 60.
([174]) Sodba z dne 16. januarja 2025, Scai Srl proti Regione Campania, C-588/23, EU:C:2025:23, točka 40; sodba z dne 7. marca 2018, SNCF Mobilités/Komisija, C-127/16 P, EU:C:2018:165, točki 104 in 106.
([175]) Sodba z dne 16. januarja 2025, Scai Srl proti Regione Campania, C-588/23, EU:C:2025:23, točka 46.
([176]) Glej tudi oddelek 10.3 tega sklepa.
([177]) Španija za izpolnitev svojih obveznosti iz člena 108(3) PDEU sprejme tudi vse ustrezne ukrepe, da podjetju Antin in kateri koli tretji osebi, ki bi lahko pridobila ali je pridobila odločbo ali kakršno koli pravico na podlagi odločbe, prepreči, da bi zahtevala priznanje, izvršitev in izvajanje odločbe v državah članicah Unije ali tretjih državah.

(285) Španija za izpolnitev svojih obveznosti iz člena 108(3) PDEU sprejme tudi vse ustrezne ukrepe, da podjetju Antin in kateri koli tretji osebi, ki je pridobila ali bi lahko pridobila odločbo ali kakršno koli pravico na podlagi odločbe, prepreči, da bi zahtevala priznanje, izvršitev in izvajanje odločbe v državah članicah Unije ali tretjih državah.

(286) Poleg tega je treba opozoriti, da iz načela lojalnega sodelovanja iz člena 4(3) PEU izhaja, da morajo države članice in zlasti nacionalna sodišča sprejeti vse potrebne ukrepe za zagotovitev uporabe in učinkovitosti prava Unije, zlasti pravil prava Unije o državni pomoči iz členov 107 in 108 PDEU ([178]). Na podlagi tega načela lojalnega sodelovanja morajo nacionalna sodišča sprejeti vse potrebne ukrepe za zagotovitev uporabe in učinkovitosti 19(1) PEU, členov 267 in 344 PDEU ter načela avtonomije pravnega reda Unije ([179]). Zato v obravnavanem primeru načelo lojalnega sodelovanja zahteva, da nacionalna sodišča držav članic, vključno z nešpanskimi nacionalnimi sodišči, ne priznajo, izvršijo ali izvajajo odločbe ter da sprejmejo vse potrebne ukrepe za preprečitev priznanja, izvršitve ali izvajanja odločbe (na primer tako, da podjetjem s sedežem v njihovi jurisdikciji odredijo, naj ustavijo vse ukrepe, namenjene priznanju ali izvajanju odločbe v drugih jurisdikcijah, in jim naložijo plačilo denarne kazni v primeru nespoštovanja odredbe o ustavitvi vseh takih ukrepov).

12. ZAKLJUČNA UGOTOVITEV

Komisija ugotavlja, da odločba in v vsakem primeru njeno izvajanje vključujeta državno pomoč, ki ni združljiva z notranjim trgom, ker temelji na razlagi Pogodbe o energetski listini, ki je v nasprotju s pravom Unije. Zato bo Španija izterjala vsa plačila pomoči, tudi od vseh tretjih oseb, ki so pridobile ali bi lahko pridobile odločbo ali kakršno koli pravico na podlagi odločbe. Španija poleg tega, da ne bo izvedla plačila na podlagi odločbe niti ne bo izvršila odločbe ali jo izvajala, zagotovi, da se od datuma sprejetja tega sklepa ne bo kako drugače izvedlo kakršno koli plačilo na podlagi odločbe in da se odločba ne bo izvajala ali izvršila, ter izterja vsa denarna sredstva, ki so bila dejansko prenesena kot posledica navedenega plačila, izvajanja ali izvršitve. Španija za izpolnitev svojih obveznosti iz člena 108(3) PDEU sprejme tudi vse ustrezne ukrepe, da podjetju Antin in kateri koli tretji osebi, ki je pridobila ali bi lahko pridobila odločbo ali kakršno koli pravico na podlagi odločbe, prepreči, da bi zahtevala priznanje, izvršitev in izvajanje odločbe v državah članicah Unije ali tretjih državah –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Odločba arbitražnega sodišča, ustanovljenega pod okriljem Mednarodnega centra za reševanje investicijskih sporov, v arbitražnem postopku Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. in Antin Energia Termosolar B.V. proti Španiji v prid podjetjema Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. in Antin Energia Termosolar B.V. (zadeva ICSID št. ARB/13/31) pomeni državno pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki ni združljiva z notranjim trgom.

([178]) Sodba z dne 14. marca 2024, Evropska komisija/Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska, C-516/22, EU:C:2024:231, točke 93 do 99.

([179]) V zvezi s tem je nizozemsko sodišče (Rechtbank Amsterdam), v postopku v zadevi Koninkrijk Spanje proti AES SOLAR ENERGY COÖPERATIEF U.A., AMPERE EQUITY FUND B.V., (i) odločilo, da odločba znotraj EU, dodeljena na podlagi kršitve Pogodbe o energetski listini s strani Španije, pomeni nezakonito državno pomoč po pravu Unije, dokler je Komisija EU ne odobri; (ii) odločilo, da bi bila izterjava odškodnine na podlagi te odločbe v nasprotju s pravom Unije, dokler postopek v zvezi z državno pomočjo še poteka; in (iii) toženima strankama naložilo, naj Španiji plačata vse zneske, ki bi jih Španija morda morala plačati toženi stranki (ali kateremu koli pravnemu nasledniku), pod naslednjimi pogoji: da izvršitev odločbe pomeni dejansko plačilo s strani Španije in da Evropska komisija še ni odločila, ali odločba pomeni nezakonito državno pomoč po pravu Unije.

V vsakem primeru izvedba plačila na podlagi odločbe arbitražnega sodišča, ustanovljenega pod okriljem Mednarodnega centra za reševanje investicijskih sporov v okviru arbitražnega postopka Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. in Antin Energia Termosolar B.V. proti Španiji v prid podjetjema Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. in Antin Energia Termosolar B.V., izvajanje odločbe ali njena izvršitev pomeni državno pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki ni združljiva z notranjim trgom.

Člen 2

Kraljevina Španija ne izplača nobene pomoči iz člena 1 in zagotovi, da se od datuma sprejetja tega sklepa ne izvede nobeno plačila pomoči iz člena 1.

Člen 3

Kraljevina Španija sprejme vse ustrezne ukrepe, s katerimi prepreči, da bi podjetji Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. in Antin Energia Termosolar B.V. ter katera koli tretja oseba, ki je pridobila ali bi lahko pridobila arbitražno odločbo iz člena 1 ali kakršno koli pravico na podlagi odločbe, zahtevali priznanje, izvršitev ali izvajanje odločbe v državah članicah Evropske unije ali tretjih državah.

Člen 4

Kraljevina Španija izterja vsa plačila pomoči iz člena 1 podjetjema Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. in Antin Energia Termosolar B.V. ter kateri koli tretji osebi, ki je pridobila ali bi lahko pridobila odločbo iz člena 1 ali kakršno koli pravico na podlagi odločbe, vključno s plačilom, ki izhaja iz prisilne izvršbe v tretjih državah.

Člen 5

Ta sklep je naslovljen na Kraljevino Španijo.

V Bruslju, 24. marca 2025

Za Komisijo
Valdis DOMBROVSKIS
član Komisije